เพชร น้ำเอก

คู่มือสำหรับผู้ศึกษาธรรม ผู้ปฏิบัติธรรม
และผู้บำเพ็ญในวิถีอนุตตรธรรม

2

พระธรรม

เพชรน้ำเอก (พระธรรม)
เล่ม 2
๑๒

[illegible]

เกิดมาพบพระพุทธศาสนาเป็นผู้มีบุญยิ่ง

แต่ผู้ที่ปฏิบัติตามสมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอน

บุคคลนั้น "เป็นผู้มีบุญสูงสุด"

เพชรน้ำเอก

พระธรรม

ขอมอบเป็นธรรมบรรณาการ

แด่ ....

จาก ....

ให้ข้าว ให้น้ำ กินไปก็หมดได้
สร้างบ้าน สร้างเรือน นานไปก็ผุพัง
ให้ธรรมะคือให้ปัญญารู้ความเป็นจริง
ก็จะอยู่คู่กับจิตเขาไปตลอดกาล

สพฺพทานํ ธมฺมทานํ ชินาติ

การให้ธรรมะจึงเป็นทานอันสูงสุด

รสพระธรรม ชนะรสทั้งปวง

คำคำนี้เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้า
พระองค์ทรงตรัสเอาไว้ว่า

สพฺพรสํ ธมฺมรโส ชินาติ

“ รสพระธรรม ชนะรสทั้งปวง ”

คือ เราชิมรสอย่างอื่นทางตา เห็นภาพ ได้ฟังเสียง
มีกลิ่นหอม หรือได้สัมผัสนิ่มนวลอย่างไรก็ตาม
มันก็ยังไม่ได้ให้ความสุขที่แท้จริงกับเรา
มันเป็นความสุขที่ร้อนใจตามมา
ได้แล้วก็อยากได้อีก ไม่มีความพอดี

รสต่างๆ เมื่อเราได้เสพแล้วก็ต้องการต่อไป
มันก็ทำให้จิตใจของคนเรามีความทะเยอทะยาน
มันไม่สงบ ไม่มีความสุขที่แท้จริง
ซึ่งถือได้ว่าเป็นความสุขที่ร้อนลุ่ม

แต่สุขที่เกิดจากพระธรรมเป็นความสุขที่เยือกเย็น
เมื่อคนเราได้ปฏิบัติแล้วจิตใจเราได้รับความเยือกเย็น
ได้รับความสุขที่ลดละจากกิเลส เป็นความสุขที่เย็นใจ
เหมือนกับสิ่งที่เขาบอกว่า
เป็นความสุขที่สูงสุด เป็นความสุขที่หลุดพ้นฉะนี้แล

อานิสงส์แห่งการ

สร้างหนังสือเป็นธรรมทาน

ท่านผู้ที่ถวายหนังสือธรรมะ หรือแจกหนังสือธรรมะเป็นธรรมทาน ภูมิใจเถิดว่าท่านได้ทำสิ่งที่เป็นมหามงคลถึง ๙ ประการ

๑. เพื่อความยั่งยืนของพระพุทธศาสนา

๒. เป็นการบำเพ็ญทานอันสูงสุดคือ **ธรรมทาน**

๓. มีส่วนร่วมในการเผยแผ่คำสอนของพระพุทธเจ้า

๔. มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเห็นที่ถูกต้อง(สัมมาทิฐิ)

๕. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการบำเพ็ญปฏิบัติธรรม

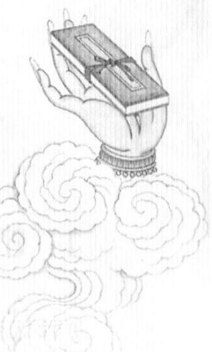
๖. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสันติภาพของโลก

๗. มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในสังคม

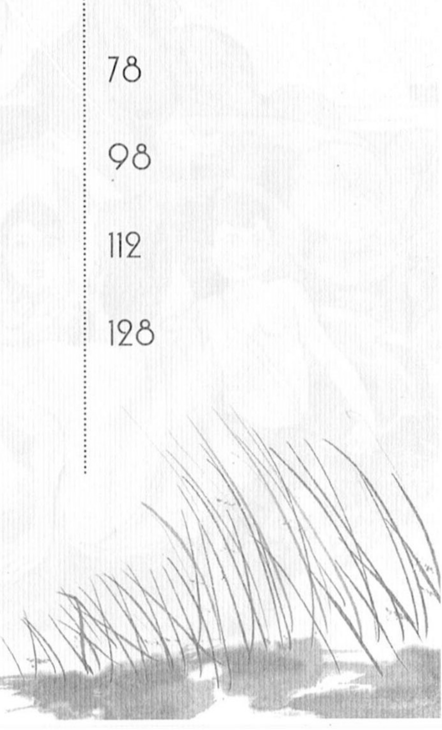
๘. เป็นการเลือกสรรสิ่งที่ดีมีคุณค่าให้แก่ผู้รับ

๙. เป็นการแสดงออกถึงน้ำใจอันดีงามของกัลยาณมิตร

ท่านที่ได้บำเพ็ญทานดังกล่าว
ย่อมประสบแต่ความสุขความเจริญรุ่งเรือง
ทั้งในชาตินี้ และชาติหน้า

สารบัญ

1. คุณค่าของชีวิต

1. ชีวิตมีคุณค่ายิ่ง

พระเจ้าโพธิราชกุมาร...ปรารถนาจะมีพระราชบุตร แต่ด้วยบุพกรรมที่กินไข่นก ลูกนก พ่อนก แม่นก ทำให้หาบุตรมิได้ ได้กราบทูลถามพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าได้บอกบุพกรรมนั้นแล้วตรัสภาษิตว่า...

ถ้ารู้ว่าตนเป็นที่รัก
พึงรักษาตนไว้ให้ดี
บัณฑิตพึงประคับประคองตนไว้
ใจย่อมหลุดพ้นได้ ณ ยามใดยามหนึ่ง *

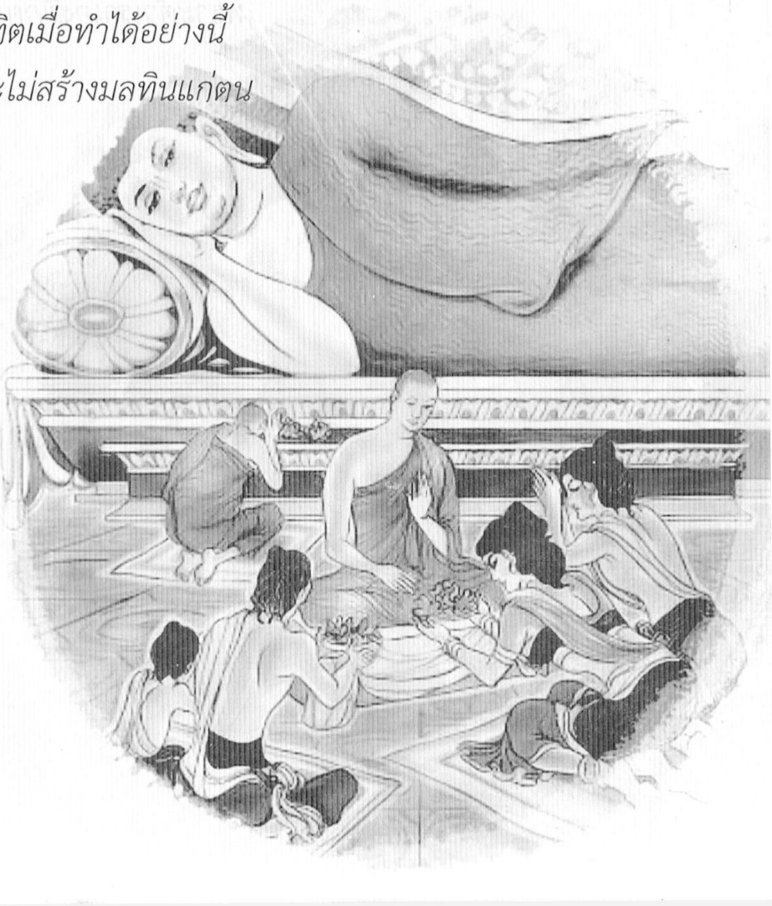
** ยาม คือ วัย (เด็ก, ผู้ใหญ่, ชรา)*

เมื่อชีวิตหาที่สุดสิ้นไม่ได้ จึงเวียนว่ายไม่สิ้นสุด... ฉะนั้นแล้ว พึงถนอมชีวิต เพราะชีวิตจะมีคุณค่ายิ่ง ก็ต่อเมื่อเราใช้ชีวิตแสวงหาความหลุดพ้นเท่านั้น.

2. ปฏิบัติตนให้ดีก่อน

ภิกษุ ๒ รูป...ได้รับถวายผ้านุ่งห่ม ๒ ผืน ผ้าคาดเอว ๑ ผืน แบ่งกันไม่ได้ ได้ให้ภิกษุอาวุโสเป็นผู้ตัดสิน และได้แบ่งผ้านุ่งห่มแก่ภิกษุทั้งสองแล้ว ยึดเอาผ้าคาดเอวไว้ พระพุทธเจ้าได้เล่าอดีตนิทานว่าชาติก่อนภิกษุนี้ก็ทำเช่นนี้ถูกติเตียนเป็นอันมาก แล้วจึงตรัสภาษิตว่า...

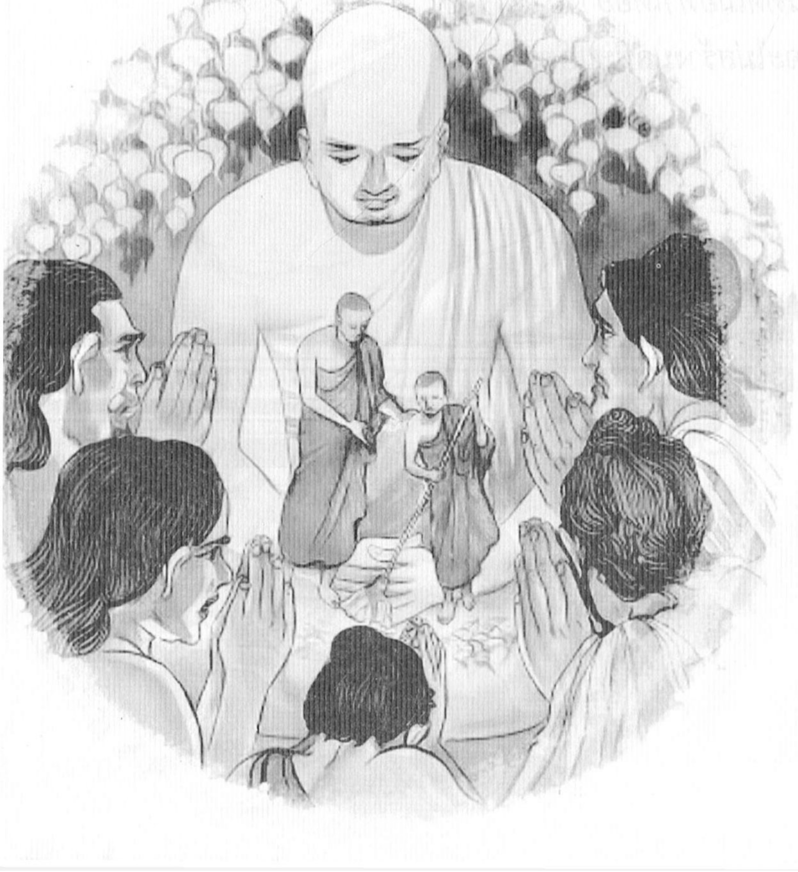
ควรปฏิบัติตนให้ดีก่อน
แล้วค่อยสอนคนอื่น
บัณฑิตเมื่อทำได้อย่างนี้
จึงจะไม่สร้างมลทินแก่ตน

3. ตนแลฝึกยากยิ่ง

พระเถระรูปหนึ่ง...ดีแต่เที่ยวสอนภิกษุผู้เป็นศิษย์ของตน แต่ตนเองไม่ยอมบำเพ็ญดังที่สอนผู้อื่น พระลูกศิษย์ทูลฟ้องพระพุทธเจ้าแล้ว พระพุทธเจ้าได้ตรัสภาษิตว่า...

สอนคนอื่นอย่างใด
ควรทำตนอย่างนั้น
ขัดเกลาตนเองดีแล้วค่อยฝึกคนอื่น
เพราะตัวเราเองฝึกยากยิ่งนัก

4. ที่พึ่งซึ่งเข้าถึงยาก

มารดาของพระกุมารกัสสปเถระ...ออกบวชเป็นภิกษุณีโดยไม่รู้ว่าตนกำลังมีครรภ์ นางได้คลอดบุตรนามว่า "กุมารกัสสปะ" โดยพระราชาเป็นผู้รับเลี้ยง นางทรมานคิดถึงบุตรตลอด ๑๒ ปี ภายหลังเมื่อพระกุมารกัสสปะได้ออกบวชบรรลุอรหัตผล มารดาก็เที่ยวเฝ้าติดตามด้วยอาลัยในบุตร พระเถระแสร้งพูดถากถางนางให้ตัดอาลัยในตน นางมีความเสียใจตัดอาลัยในบุตรแล้วบำเพ็ญจนบรรลุอรหัตผล พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

เราต้องพึ่งตัวเราเอง
คนอื่นใครเล่าจะเป็นที่พึ่งได้
บุคคลผู้ฝึกตนดีแล้ว
*ย่อมได้ที่พึ่งที่ได้แสนยาก**

** ที่พึ่งที่ได้แสนยาก คือเข้าถึงพุทธภาวะศักดิ์สิทธิ์ในตัวของเรานั่นเอง อันเป็นที่พึ่งซึ่งเข้าถึงได้ยากยิ่ง ผู้รู้อันศักดิ์สิทธิ์ในตัวเรานี้แหละที่จะพึ่งได้จริงๆ แต่ต้องเพียรต้องฝึกฝนต้องพยายามทำโดยตน พึ่งผู้อื่นไม่ได้ เราจะเข้าถึงนิพพานก็ต่อเมื่อเราต้องเข้าถึงและอาศัยพระผู้รู้ในตัวเราเป็นที่พึ่ง นั่นแหละจึงจะพึ่งได้จริง.*

5. อย่าโทษใคร

อุบาสกนามมหากาล...ถูกทุบตีจนตายเพราะคนอื่นเข้าใจผิดว่าเป็นผู้ลักทรัพย์ ภิกษุทั้งหลายโจษกันว่ามหากาลอุบาสกตายโดยไม่ควรแก่ความเป็นพระโสดาบัน พระพุทธเจ้าตรัสว่าควรแก่บุพกรรมที่มหากาลอุบาสกเคยกระทำแล้ว พร้อมตรัสภาษิตว่า...

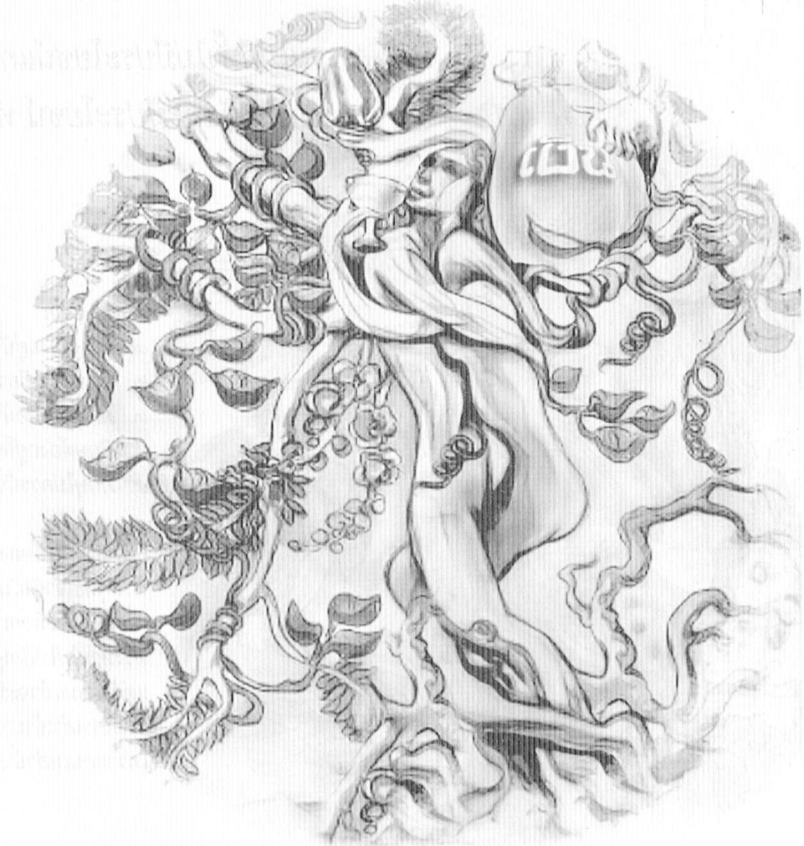
บาปที่ตนทำเอง เกิดในตนเอง
และตนเองเป็นผู้สร้างไว้
ย่อมทำลายคนโง่ให้ย่อยยับ
ดุจเพชรงามสำเร็จแต่หิน
ข่มสิ้นซึ่งแก้วมณี ฉะนั้น

6. ทุศีลไม่สิ้นสุด

ภิกษุทั้งหลาย...โจษกันถึงการกระทำของพระเทวทัตที่กระทำต่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

คนทุศีล ก็เหมือนกับต้นไม้
ที่เถาวัลย์ขึ้นจนรก
เขาทำตัวให้วอดวายเอง
มิจำต้องรอให้ศัตรูมาคอยกระทำให้

7. ไม่ท้อทำดี

พระเทวทัต...พยายามจะกระทำสังฆเภท วันหนึ่งได้บอกพระอานนท์ว่าตนจะไม่ทำสังฆกรรมร่วมกับพระพุทธเจ้า และวางอุบายทูลขอ "วัตถุ๕*" ต่อพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าตรัสตอบว่าพระองค์อนุญาตรุกขมูลเสนาสนะตลอดแปดเดือนเท่านั้น และไม่ประทานอนุญาตตามคำขอของพระเทวทัต พระเทวทัตได้ทีจึงเที่ยวป่าวร้องแก่ชาวประชาทั้งหลายว่าพระศาสดาเป็นผู้มักมาก ภิกษุทั้งหลายนำความกราบทูลต่อพระศาสดา พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

กรรมไม่ดีทั้งไม่มีประโยชน์แก่ตน ทำง่าย
แต่กรรมดีและมีประโยชน์ ทำได้ยากยิ่ง

** วัตถุ ๕ คือ*
๑. ภิกษุต้องอยู่ป่าตลอดชีวิต
๒. ภิกษุต้องเที่ยวบิณฑบาตตลอดชีวิต
๓. ภิกษุต้องถือผ้าบังสุกุลตลอดชีวิต
๔. ภิกษุต้องอยู่โคนไม้ตลอดชีวิต
๕. ภิกษุไม่ควรฉันปลาและเนื้อตลอดชีวิต

(มีหลายคนที่หลงประเด็นเข้าใจผิดว่า... พระพุทธเจ้ายังฉันเนื้อสัตว์ และใครไม่กินเนื้อสัตว์เป็นพวกเทวทัต... อันที่จริงพระองค์ทรงห้ามไม่ให้ภิกษุฉันเนื้อสัตว์ก็ห้ามได้ แต่ถ้าห้ามแล้วจะมีใครเล่าเข้ามาบวช ? จะมีใครเล่าเข้ามาบำเพ็ญในพุทธศาสนา ? เพราะคนเหล่านั้นก็ยังกินเนื้อสัตว์อยู่)

8. ใจบอดยิ่งกว่าตาบอด

พระกาลเถระ...ไม่ปรารถนาจะให้สตรีอุปัฏฐากแห่งตนฟังธรรมจากพระพุทธเจ้า เพราะเกรงว่านางจะศรัทธาพระพุทธเจ้ากว่าตน แต่ภายหลังนางได้เข้าฟังธรรมจากพระพุทธเจ้า พระกาลเถระได้ตามไปแล้วห้ามพระพุทธเจ้าไม่ให้ตรัสธรรมอันเลิศ พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

คนทรามปัญญา มีความเห็นผิด ติเตียนคำสอน
ของเหล่าพระอริยะผู้มีชีวิตอยู่โดยธรรม
เขาย่อมเกิดมาเพื่อฆ่าตัวเขาเอง
เหมือนขุยไผ่ฆ่าต้นไผ่ฉะนั้น

9. มันเป็นเช่นนั้นเอง

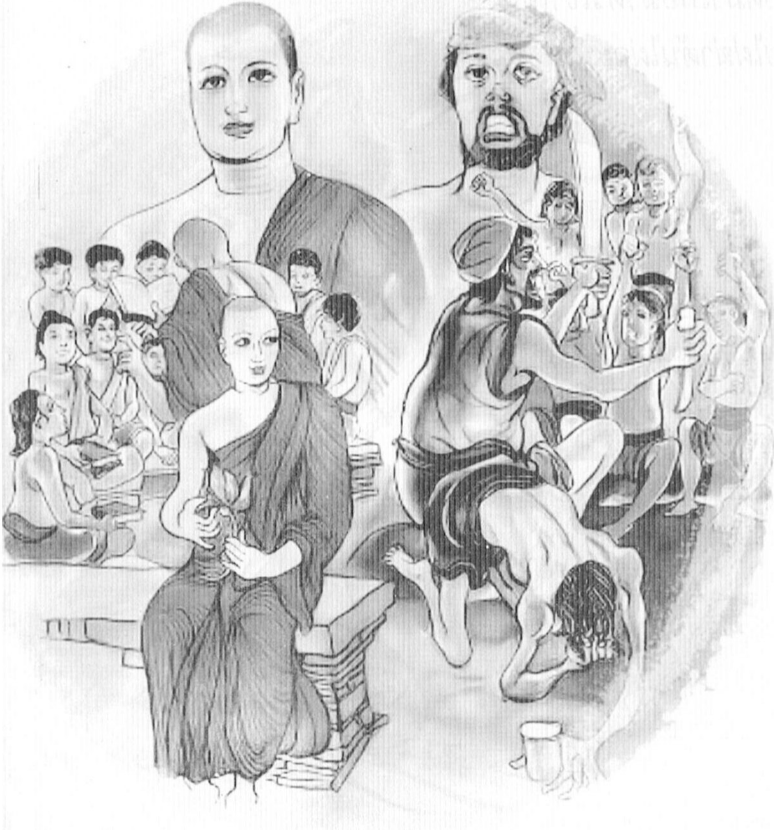
จุลกาลอุบาสก...ถูกเข้าใจผิดว่าเป็นผู้ลักทรัพย์แต่ได้เหล่านางกุมภทาสีช่วยเป็นพยานให้จึงรอดพ้นจากความตายมาได้ พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ตนทำบาปเอง ตนก็เศร้าหมองเอง

ตนไม่ทำบาป ตนก็บริสุทธิ์เอง

ความบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์เป็นของเฉพาะตน

จะให้คนอื่นบริสุทธิ์แทนไม่ได้

10. อย่าลืมจุดหมาย

พระอัตตทัตถเถระ...ได้ยินว่าพระพุทธเจ้าจะเสด็จดับขันธปรินิพพานอีก ๔ เดือนข้างหน้า จึงไม่ยอมไปสู่สำนักของภิกษุทั้งหลาย พยายามบำเพ็ญสมณธรรม พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ถึงจะทำประโยชน์แก่คนอื่นมากมาย
*ก็ไม่ควรละทิ้ง **จุดหมายปลายทาง*** *ของตน*
เมื่อรู้ว่าอะไรคือจุดหมายปลายทางของตนแล้ว
ก็ควรใฝ่ใจขวนขวาย

** จุดหมายปลายทาง คือ **หลุด พ้น***
หลุด... จากการครอบงำของโลภ โกรธ หลง
พ้น... จากทุกข์ทั้งปวง

2. ความเสื่อม

1. จ่อมจมกับกองทุกข์

นางวิสาขา...ได้ชักชวนหญิงสหาย ๕๐๐ คนไปยังวิหารของพระพุทธเจ้า หญิงทั้ง ๕๐๐ คนเมื่อไปถึงได้เมาสุราร้องรำทำเพลงส่งเสียงดังเอิกเกริก พระพุทธเจ้าจึงบันดาลให้วิหารมืดฉับพลัน หญิงทั้ง ๕๐๐ ตกใจสร่างเมาสติกลับคืนมากันทุกคน พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

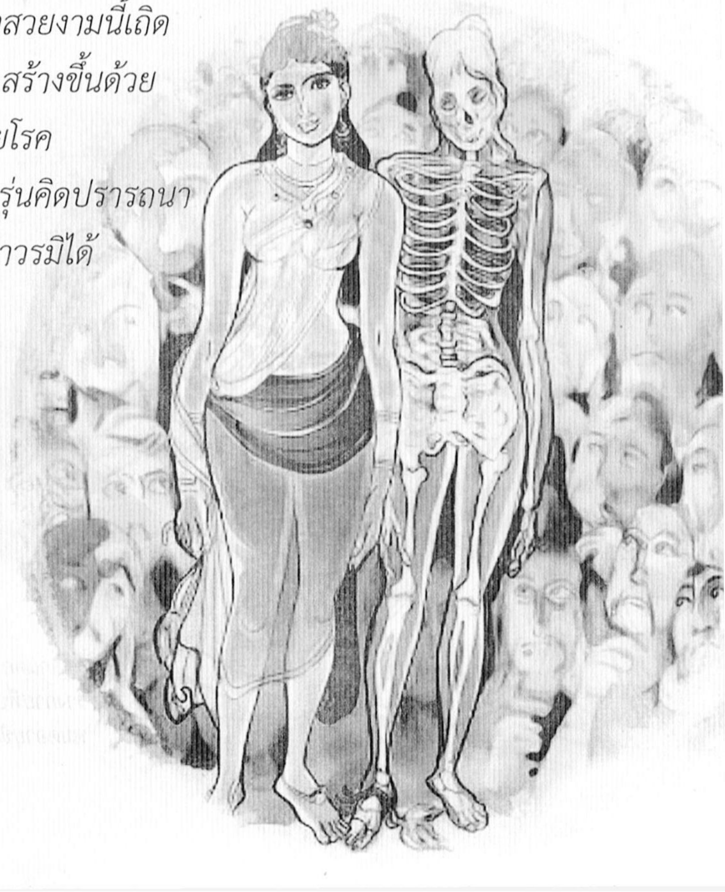
จะมัวร่าเริง สนุกสนานกันทำไม
ในเมื่อโลกกำลังลุกเป็นไฟอยู่เนืองนิตย์
พวกเธอถูกความมืดมิดปิดบังตา
ไยไม่แสวงหาแสงสว่างกันเล่า

2. สังขารฤๅกองทุกข์

นางสิริมา...น้องสาวของหมอชีวกเป็นหญิงโสเภณีแต่บรรลุเป็นพระโสดาบัน ภิกษุผู้หนึ่งปรารถนาตัวนาง พระพุทธเจ้าทราบความนั้น เมื่อนางถึงแก่กรรม พระพุทธเจ้าจึงให้พระราชาเก็บศพนางไว้ก่อน พระราชาได้ตั้งราคาค่าศพของนางก็ไม่มีใครต้องการจ่ายทรัพย์เพื่อนำศพนั้นไป เมื่อศพเริ่มจะเน่าพระพุทธเจ้าได้นำภิกษุทั้งหลายไปดูศพนาง ภิกษุผู้ปรารถนาตัวนางปลงใจได้บรรลุโสดาปัตติผลในขณะนั้น พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า

จงดูร่างกายที่ว่าสวยงามนี้เถิด
เต็มไปด้วยแผล สร้างขึ้นด้วย
กระดูก มากด้วยโรค
มากด้วยความครุ่นคิดปรารถนา
หาความยั่งยืนถาวรมิได้

3. วันโลกแตก*

พระอุตตราเถรี...ผู้ชราภาพได้ถวายอาหารแก่ภิกษุตลอด ๓ วัน ตนไม่ได้ฉันภัตตาหารเหล่านั้นเลย จนวันหนึ่งหมดแรงล้มลง พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ร่างกายนี้แก่หง่อมแล้ว
เป็นที่อาศัยของโรค แตกทำลายง่าย
ร่างกายอันเน่าเหม็นนี้จักแตกสลายพังภินท์
เพราะขีวิตสิ้นสุดลงที่ความตาย

** โลกแตก - ไม่ใช่โลกใบนี้แตก แต่สังขารร่างกายที่ประกอบด้วย ดิน น้ำ ลม ไฟ หมดอายุขัยต้องแตกสลายไปตามกาลเวลา*

4. เร่งกระจ่างในตน

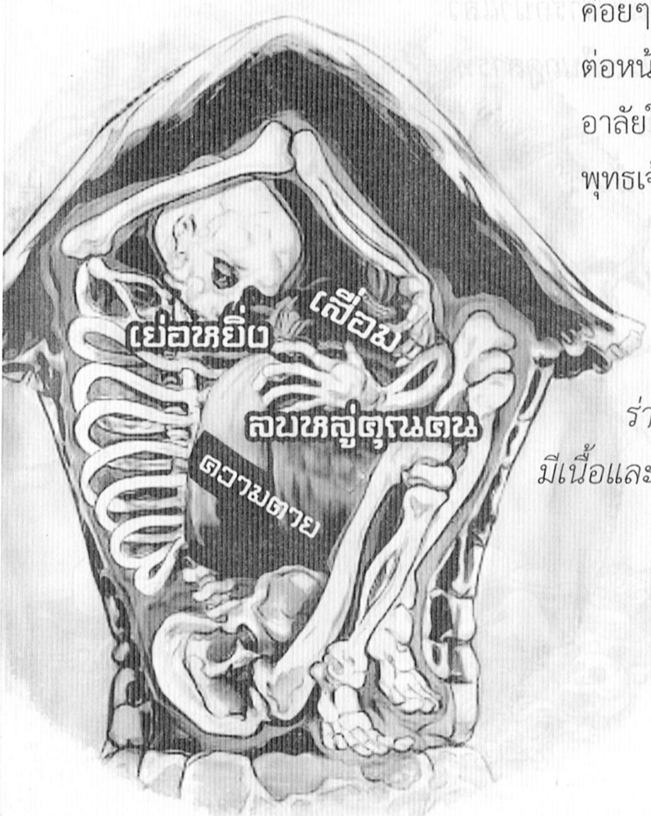
ภิกษุ ๕๐๐ รูป...ได้ฌานสมาบัติแล้วสำคัญผิดว่าตนบรรลุอรหัตผล ต้องการเข้าเฝ้าเพื่อกราบทูลพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าตรัสให้ไปยังป่าช้า ภิกษุทั้งหลายเห็นศพสตรีเพิ่งตายใหม่ๆ เกิดอารมณ์กำหนัดและรังเกียจศพที่ตายหลายวันแล้วจึงทราบว่าจิตของตนยังมีกิเลส พระพุทธเจ้าทราบความตระหนักของภิกษุทั้ง ๕๐๐ แล้วจึงตรัสภาษิตว่า...

กระดูกเหล่านี้สีขาวเหมือนนกพิราบ
ถูกทิ้งไว้เกลื่อนกล่นผู้คนไม่ปรารถนาแล้ว
เหมือนผลน้ำเต้าหล่นเรี่ยราดในฤดูสารท
ความยินดีอะไรเล่าจะเกิด
เพราะได้เห็นกระดูกเหล่านั้น

5. โลก...อาณาจักรกองกระดูก

พระนางรูปนันทา...เห็นว่าพระญาติเป็นอันมากออกบวชแล้ว จึงออกบวชเป็นภิกษุณีบ้างเพราะความสิเนหาในพระญาติ ไม่ได้บวชเพราะความศรัทธา เมื่อบวชแล้วไม่ยอมเข้าเฝ้าฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าเพราะได้ยินว่าพระพุทธเจ้าตำหนิรูปงาม พระนางได้ยินแต่คำสรรเสริญพระศาสดาจากภิกษุณีทั้งหลายนางจึงเข้าเฝ้าบ้างแต่ไม่ยอมแสดงตัว พระพุทธเจ้าทราบวาระจิตของนางจึงบรรดาลรูปสตรีโฉมงามเฝ้าปรนนิบัติอยู่ข้างกายพระองค์ แล้วบันดาลร่างของนางค่อยๆ แก่หง่อมผุพังและตายลงต่อหน้า นางเห็นดังนั้นจึงปลงอาลัยในชีวิตและร่างกายได้ พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ร่างกายนี้เป็นเมืองกระดูก
มีเนื้อและเลือดเป็นเครื่องฉาบทา
เป็นที่ตั้งแห่งชรามรณะ
ความเย่อหยิ่งถือตัว
และการลบหลู่คุณคน

6. ธรรมเท่านั้นอยู่ยั้งยืนยง

มเหสีของพระเจ้าปเสนทิโกศล...ทำสนิทสนมกับสุนัข พระราชาโกรธนาง นางจึงทำกลอุบายให้พระราชาเข้าใจผิด ด้วยผลกรรมนี้เมื่อนางตายไปได้ไปเกิดในอเวจีมหานรก ๗ วัน จากนั้นจึงไปเกิดในสวรรค์ชั้นดุสิต พระราชาเข้าเฝ้ากราบทูลพระพุทธเจ้าว่าตั้งแต่นางตายไปตนก็ไม่กระปรี้กระเปร่าเหมือนก่อนด้วยคอยอาลัยถึงนางนั้น พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ราชรถอันวิจิตรงดงามยังเก่าได้
รูปโฉมเรือนกายก็ไม่พ้นความชรา
แต่ธรรมของสัตบุรุษหาเก่าไม่
สัตบุรุษทั้งหลายย่อมกล่าวสอนกัน
เช่นนี้แล

7. เมื่อ “ญาณเดิม” ปรากฏ

เมื่อพระพุทธเจ้า...บรรลุอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ ณ ควงไม้พระศรีมหาโพธิ พระองค์ได้ตรัสภาษิตว่า...

*เราตามหานายช่าง*ผู้สร้างเรือน*
เมื่อไม่พบ จึงต้องท่องเที่ยวไป
ในสังสารวัฏ นับชาติไม่ถ้วน
การเกิดแล้วตายบ่อยๆ เป็นทุกข์ร่ำไป

** นายช่าง คือตัณหา*
เรือน คือชาติภพที่เกิดตายไม่จบสิ้น
เมื่อพระองค์ได้รู้พุทธภาวะที่มีอยู่แล้ว
คืออนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ (ญาณเดิม)
ทุกอย่างก็ถูกเฉลย

นายช่างเอ๋ย ! บัดนี้เราพบท่านแล้ว

ท่านจะสร้างเรือนไม่ได้อีก

โครงเรือน (กิเลส) เราทำลายหมดแล้ว

ยอดเรือน (อวิชชา) เราขจัดสิ้นแล้ว

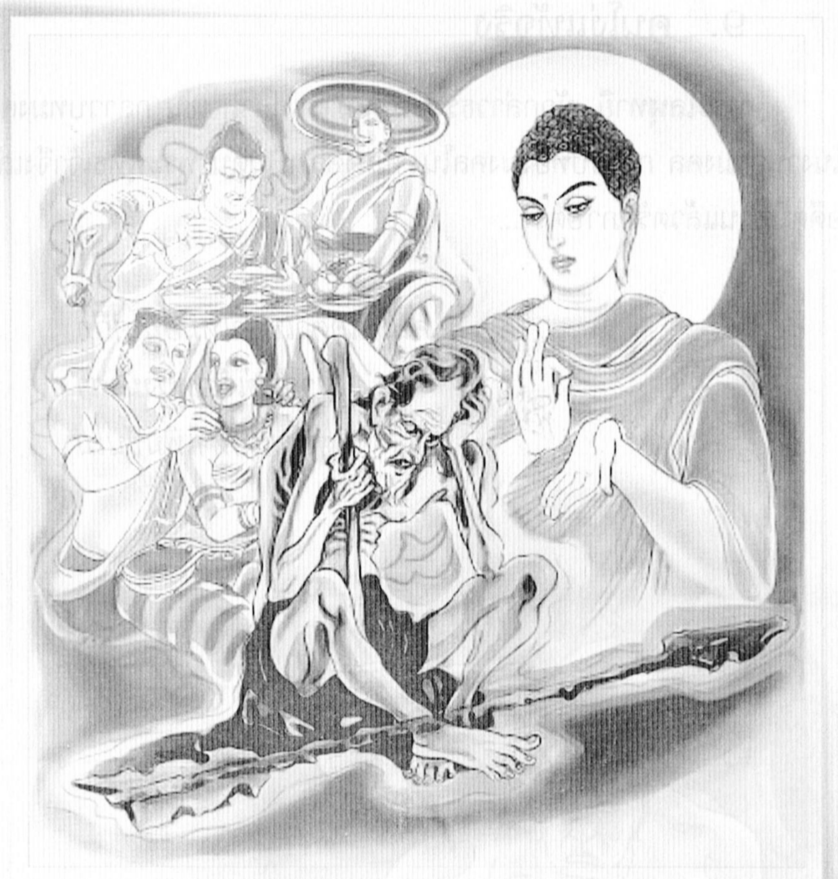
จิตของเราบรรลุนิพพาน หมดความทะยานอยากแล้ว

8. คนเขลาไม่ประพฤติธรรม

บุตรของเศรษฐี...ถูกนักเลงสุราล่อหลอกให้ติดรสสุรา ใช้จ่ายเงินของตนและของภรรยา ๑๖๐ โกฏิให้หมดไปอย่างสุรุ่ยสุร่ายจนต้องขอทานหากิน พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

คนเขลาไม่ประพฤติธรรม
ไม่หาทรัพย์ (บุญกุศล) ไว้ในคราวหนุ่มสาว
เมื่อเข้าถึงวัยชรา พวกเขาย่อมนั่งซึมเซา
เหมือนนกกะเรียนแก่จับเจ่าอยู่ริมสระที่ไร้ปลา

คนเขลาไม่ประพฤติธรรม
ไม่หาทรัพย์ (บุญกุศล) ไว้ในคราวหนุ่มสาว
เมื่อเข้าถึงวัยชรา พวกเขาย่อมนอนทุกข์
ทอดถอนใจรำพึงถึงความหลังเหมือนธนูหัก ฉะนั้น*

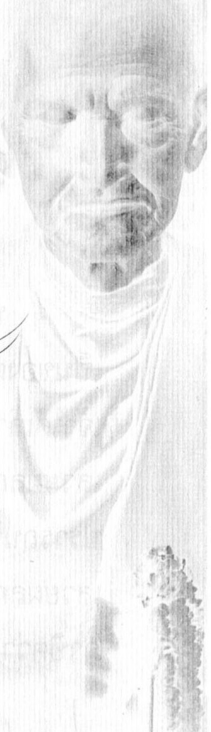
** ธนูหัก - คันธนูหักแล้ว ดอกธนูก็ไร้ความหมาย*
ร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยชรา ชีวิตก็ใกล้จะสิ้นความหมาย

9. คนโง่แท้จริง

พระโลฬุทายี...มักกล่าวธรรมไม่เหมาะแก่กาล เช่น กล่าวบทมงคลในงานอวมงคล กล่าวบทอวมงคลในงานมงคล เป็นต้น พระพุทธเจ้าจึงเล่าอดีตนิทานแล้วตรัสภาษิตว่า...

คนโง่แก่ตัวเปล่าเหมือนโคถึก
มากแต่เนื้อหนังมังสา
แต่ปัญญาหาเพิ่มขึ้นไม่

“บุญไม่เคยสร้าง
ใครที่ไหนจะมาช่วยเจ้า”

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) พรหมรังสี

“ลูกเอ๋ย! ก่อนจะเที่ยวไปขอบารมีหลวงพ่อองค์ใด...
เจ้าจะต้องมีทุนของตัวเอง คือบารมีของตนลงทุนไปก่อน...
เมื่อบารมีของเจ้าไม่พอจึงค่อยขอยืมบารมีคนอื่นมาช่วย...
มิฉะนั้น เจ้าจะเอาตัวไม่รอด !...
เพราะหนี้สินในบุญบารมีที่เที่ยวไปขอยืมมาจนล้นตัว...
เมื่อทำบุญกุศลได้บารมีมาก็ต้องเอาไปผ่อนใช้หนี้เขาจนหมด...
ไม่มีอะไรเหลือติดตัว แล้วเจ้าจะมีอะไรไว้ในภพหน้า...
หมั่นสร้างบารมีไว้ แล้วฟ้าดินจะช่วยเอง !...

จงจำไว้นะ... เมื่อยังไม่ถึงเวลาเทพเจ้าองค์ไหนก็ช่วยเจ้าไม่ได้...
ครั้นถึงเวลา ทั่วฟ้าจบดินก็ต้านเจ้าไม่อยู่...
จงอย่าไปเร่งเทวดาฟ้าดิน...
เมื่อบุญเราไม่เคยสร้างไว้เลย จะมีใครที่ไหนมาช่วยเจ้า !...

3. คนพาล

1. คนพาลไม่อาจรู้แจ้ง

พระเจ้าปเสนทิโกศล...วางแผนกำจัดบุรุษเพื่อช่วงชิงเอาภรรยามาเป็นของตน คืนหนึ่งพระเจ้าปเสนทิโกศลได้ยินเสียงเปรต ๔ ตน พระพุทธเจ้าได้เล่าเรื่องบุพกรรมของเปรตทั้ง ๔ ที่ได้ละเมิดภรรยาของคนอื่นจนต้องเสวยผลกรรมเป็นอนันต์ ทำให้พระเจ้าปเสนทิโกศลระลึกได้ว่าตนเพียงคิดปรารถนาภรรยาผู้อื่นยังนอนไม่หลับตลอดคืน หากกระทำผิดไปคงต้องเสวยผลกรรมเป็นอนันต์เช่นเดียวกับเปรต ๔ ตนนั้น พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ราตรีนาน สำหรับคนนอนไม่หลับ
ระยะทางโยชน์หนึ่งไกล สำหรับผู้ล้าแล้ว
สังสารวัฏ ยาวนาน สำหรับคนพาลผู้ไม่รู้แจ้ง*

** สังสารวัฏ คือ การเวียนว่ายตายเกิดไม่มีที่สิ้นสุด*

2. มิตรภาพไม่มีในหมู่พาล

ภิกษุรูปหนึ่ง...มักชอบอ้างความดีที่คนอื่นกระทำไว้แล้วมาเป็นของตัว พระมหากัสสปะต่อว่าตักเตือนเป็นหลายครั้ง ภิกษุรูปนั้นไม่พอใจจึงเผาทำลายบรรณศาลาของพระมหากัสสปะเสีย เมื่อตายไปจึงตกนรกอเวจี พระพุทธเจ้าเล่าอดีตเมื่อครั้งพระมหากัสสปะเกิดเป็นนกขมิ้นและพระรูปดังกล่าวเกิดเป็นลิง ลิงนั้นมีพฤติกรรมดุจชาติปัจจุบันคือไม่พอใจเมื่อถูกตักเตือน แล้วพระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

หากแสวงหาไม่พบเพื่อนที่ดีกว่าตน
หรือเพื่อนที่เสมอกับตน
ก็พึงเที่ยวไปคนเดียว
เพราะมิตรภาพไม่มีในหมู่คนพาล

3. กรรมของคนตระหนี่

อานนทเศรษฐี...เป็นผู้ตระหนี่ถี่เหนียว ตลอดชีวิตนอกจากไม่ยอมทำบุญทำทานใดๆ แล้ว ยังกำชับบุตรธิดาบริวารทั้งหลายมิให้ทำบุญทำทานใดๆ ด้วย เศรษฐีตายแล้วไปเกิดในตระกูลจัณฑาล เมื่อคลอดจากครรภ์มารดาผู้เป็นจัณฑาลจึงเป็นผู้มีรูปร่างอัปลักษณ์ จัณฑาลทั้งหลายไม่ได้ทรัพย์เมื่อเที่ยวตระเวนขอทานเพราะผลกรรมของเศรษฐีทำให้ตระกูลจัณฑาลต้องเดือดร้อน มารดาไล่เขาไปเสียเพราะเป็นกาลกิณี เขาได้ไปสู่ตระกูลเดิมของตนเมื่อครั้งยังเป็นอานนทเศรษฐี ผู้คนต่างตกใจขับไล่ไปเสีย พระพุทธเจ้าพร้อมพระอานนท์มาบิณฑบาตบริเวณนั้น พระพุทธเจ้าจึงตรัสบอกบุตรของเศรษฐีว่าจัณฑาลนั้นคืออานนทเศรษฐี เมื่อแสดงเหตุทั้งหลายให้ประจักษ์ว่าเป็นอานนทเศรษฐีจริงแล้วพระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

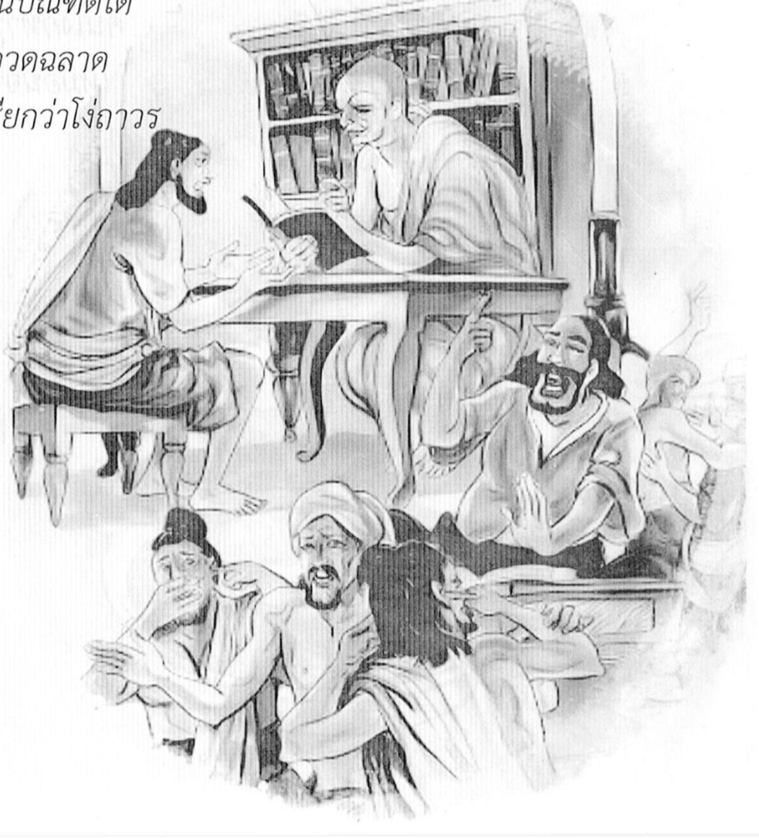
คนโง่มัวคิดวุ่นวายว่าเรามีบุตร เรามีทรัพย์
เมื่อตัวเขาเองก็ไม่ใช่ของเขา
บุตรและทรัพย์จะเป็นของเขาได้อย่างไร

4. คนโง่เป็นบัณฑิต

โจร ๒ คน...เข้าสู่สถานที่ฟังธรรม โจรคนหนึ่งตั้งใจฟังจนบรรลุโสดาปัตติผล โจรอีกคนหนึ่งลักทรัพย์ของผู้ที่ฟังธรรมอยู่ โจรผู้ลักทรัพย์ได้เย้ยหยันโจรพระโสดาบันว่าเป็นคนฉลาดจึงต้องอดข้าวเพราะสนใจฟังธรรมมากกว่าลักทรัพย์ โจรพระโสดาบันเห็นว่าโจรสหายคิดว่าตัวเองฉลาดที่ลักทรัพย์ผู้อื่นจึงนำเรื่องขึ้นกราบทูลพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

คนโง่ที่รู้ตัวว่าโง่
ยังมีทางเป็นบัณฑิตได้
แต่คนโง่ที่อวดฉลาด
นั่นแหละเรียกว่าโง่ถาวร

5. จวักไหนเลยจะรู้รส

พระโลฬุทายี...ชอบขึ้นไปนั่งบนธรรมาสน์ในขณะพระมหาเถระทั้งหลายไม่อยู่ แล้วทำทีว่าเป็นผู้ทรงธรรม ภิกษุอาคันตุกะเห็นแล้วจึงเข้าสอบถามธรรม แต่พระโลฬุทายีตอบไม่ได้เลย พระอาคันตุกะทั้งหลายจึงนำความกราบทูลพระพุทธเจ้าว่าพระโลฬุทายีอยู่วิหารเดียวกับพระพุทธเจ้าไฉนจึงไม่รู้แม้ข้อธรรมง่ายๆ พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ถึงจะอยู่ใกล้บัณฑิต
เป็นเวลานานชั่วชีวิต
คนโง่ก็หารู้พระธรรมไม่
เหมือนจวักไม่รู้รสแกง

6. ผู้มีปัญญา

ภิกษุทั้งหลาย...โจษขานกันเรื่องการบรรลุธรรมของภิกษุในป่าชัฏ ทั้ง ๓๐ รูป พระพุทธเจ้าจึงเล่าตุณฑิลชาดกแล้วตรัสภาษิตว่า...

ปัญญาชน คบบัณฑิต
แม้เพียงครู่เดียว
ก็พลันรู้แจ้งพระธรรม
เหมือนลิ้นรู้รสแกง

7. ศัตรูที่เที่ยงแท้

สุปปพุทธะ...ผู้เป็นโรคเรื้อนได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าแล้วบรรลุเป็นพระโสดาบัน ได้เข้าเฝ้ากราบทูลพระพุทธเจ้าถึงคุณวิเศษที่เกิดขึ้นแก่ตนแล้วจากนั้นสุปปพุทธะได้ออกจากวิหารและถูกโคแม่ลูกอ่อนขวิดตายด้วยบุพกรรมที่ได้เคยฆ่าหญิงแพศยาในกาลก่อน กรรมนั้นจึงสนองในชาตินี้ ภิกษุทั้งหลายโจษกันเรื่องบุพกรรมของสุปปพุทธะถึงเหตุที่เป็นโรคเรื้อน พระพุทธเจ้ากล่าวว่าเป็นด้วยบุพกรรมที่เคยถ่มน้ำลายดูหมิ่นพระตครสิขีปัจเจกพุทธเจ้าแล้วตรัสภาษิตว่า...

เหล่าคนพาล ปัญญาทราม
ทำตัวเองให้เป็นศัตรูของตัวเอง
เที่ยวก่อแต่บาปกรรรมที่มีผลเผ็ดร้อน

8. ชาวนากับอสรพิษ

โจรกลุ่มหนึ่ง...ได้เข้าลักทรัพย์ในหมู่บ้าน แบ่งทรัพย์กันที่ผืนนา แล้วมีทรัพย์พันกหาปณะตกอยู่ รุ่งขึ้นชาวนาไปไถนา พระพุทธเจ้าเรียกพระอานนท์ไปยังที่ถุงทรัพย์นั้นตกอยู่แล้วตรัสว่า "นั่นแลอสรพิษ" ชาวนาไม่เข้าใจความหมายได้หยิบถุงทรัพย์นั้นไป เจ้าของทรัพย์นำตำรวจมาค้นหาทรัพย์พบที่ตัวชาวนา พระราชาจึงสั่งประหารชีวิต ชาวนาได้อ้างคำที่พระพุทธเจ้าตรัส พระราชาจึงกราบทูลถามพระพุทธเจ้าถึงเนื้อความนั้น พระพุทธเจ้าได้ตรัสบอกความจริงแก่พระราชาถึงความประสงค์ของพระพุทธเจ้าที่ต้องการเตือนชาวนา แต่ชาวนาขาดปัญญาจึงหยิบเอาถุงทรัพย์นั้นไปจนต้องโทษในบัดนี้แล้วตรัสภาษิตว่า...

กรรมใดทำแล้ว
ทำให้เดือดร้อนภายหลัง
อีกทั้งทำให้ร้องไห้น้ำตานอง
รับสนองผลของการกระทำ
กรรมนั้นไม่ดี

9. ขอเพียงทำดี...ชีวิตนี้ก็ไม่เสียดาย

นายสุมน...มีหน้าที่จัดดอกมะลิถวายพระเจ้าพิมพิสาร วันหนึ่ง นายสุมนนำดอกมะลิทั้งหลายไปบูชาพระพุทธเจ้าด้วยตั้งใจว่าแม้ต้องโทษประหารก็ยินยอมขอแต่ให้ได้บูชาพระพุทธเจ้าเพียงเท่านั้น เมื่อพระราชาได้ทราบเรื่องจึงพระราชทานทรัพย์ให้นายสุมนเป็นอันมาก พระพุทธเจ้าตรัสสรรเสริญนายสุมนที่ยอมสละชีวิตและตรัสผลบุญที่ยอมสละชีวิตนี้ว่าจะทำให้นายสุมนจักไม่ไปสู่ทุคติตลอดแสนกัปป์ แล้วตรัสภาษิตว่า...

กรรมใดทำแล้ว ไม่เดือดร้อนภายหลัง
ทั้งผู้กระทำก็ยินดีอิ่มเอิบใจ
ได้เสวยผลของการกระทำ กรรมนั้นดี

10. คนพาลมักสำคัญผิด

นางอุบลวรรณาเถรี...ออกบวชจนบรรลุอรหัตผลปัญญาแตกฉานแล้ว นางอาศัยกุฎิอยู่ในป่าแต่เพียงผู้เดียว วันหนึ่งนันทมาณพได้ลักลอบเข้าไปยังกุฎีและข่มขืนนาง แม้นางร้องห้ามเพียงไรก็ไม่อาจหยุดการกระทำอันชั่วร้ายได้ เมื่อนันทมาณพพอใจแล้วก้าวลงจากแคร่จึงถูกธรณีสูบลงสู่อเวจี ภิกษุทั้งหลายโจษถึงเรื่องนี้พร้อมทั้งติเตียนนางว่าศีลไม่บริสุทธิ์ พระพุทธเจ้ายืนยันว่าการบกพร่องในศีลของพระอรหันต์ขีณาสพย่อมไม่มี แล้วตรัสภาษิตถึงกรรมของนันทมาณพที่กระทำต่อนางอุบลวรรณาเถรีว่า..

ตราบใดที่บาปยังไม่ให้ผล
คนพาลสำคัญบาปหวานปานน้ำผึ้ง
เมื่อถึงเวลาที่บาปให้ผล
เขาเหล่านั้นย่อมได้รับทุกข์

11. วิถีคนพาล

สมัยพระพุทธเจ้านามว่าพระพุทธกัสสป... ชัมพุกาชีวกเกิดเป็นเดียรถีย์และได้ด่าว่าพระอรหันต์ หนึ่งต้องกินคูถ สองถอนผมด้วยแปรงตาล สามเปลือยกาย สี่นอนเหนือแผ่นดิน อกุศลกรรมเหล่านั้นยังผลให้ต้องประสบกรรมดังคำที่ตนเองเคยด่าว่าพระอรหันต์ ชาตินี้ชัมพุกาชีวกประพฤติตนเป็นชีเปลือย บริโภคอาหารน้อย *(เพราะปรารถนาคูถ)* ทำให้ชนทั้งหลายเลื่อมใสชีเปลือยผู้นี้ วันหนึ่งพระพุทธเจ้าได้เสด็จไปโปรดจนบรรลุอรหัตผลแล้วตรัสภาษิตว่า...

คนพาลถึงจะบำเพ็ญ
เอาปลายหญ้าคาจิ้มอาหารกินนานนับเดือน
การปฏิบัติของเขาก็ไม่อาจเทียบเท่า
หนึ่งในสิบหกส่วนของผู้ที่ตั้งมั่นอยู่ในธรรม

12. เมื่อผลกรรมสุกงอม

พระโมคคัลลาน์...พบอหิเปรตที่เขาคิชฌกูฏ ได้กราบทูลต่อพระพุทธเจ้าแล้ว พระพุทธเจ้าได้เล่าถึงบุพกรรมของอหิเปรตว่าอดีตชาติเกิดเป็นชาวนาและได้จุดไฟเผาทำลายบรรณศาลาของพระปัจเจกพุทธเจ้า ด้วยกรรมอันนั้นทำให้ต้องเสวยผลจนถึงขณะนี้แล้วตรัสภาษิตว่า...

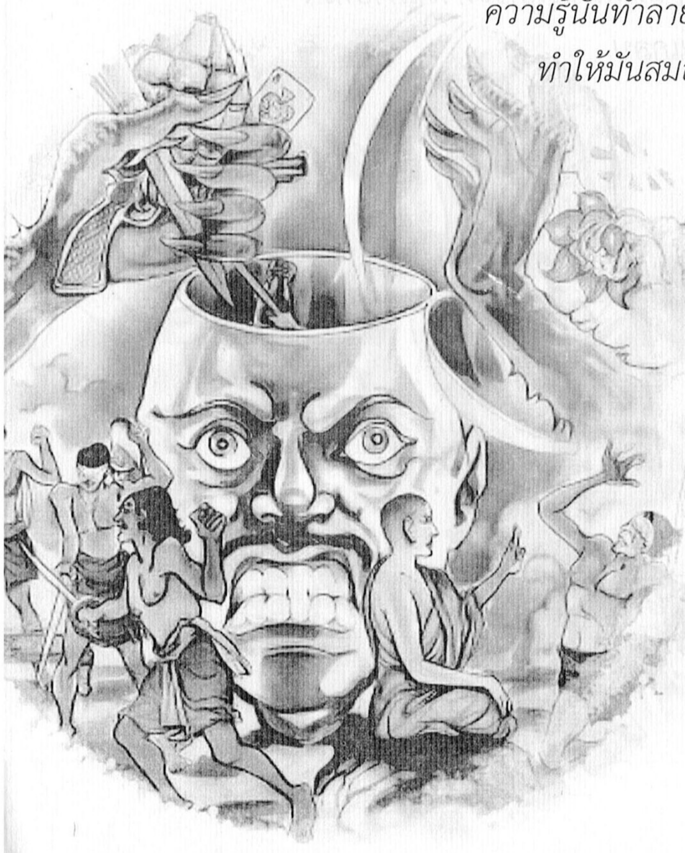
กรรมชั่วที่ทำแล้ว ยังไม่ให้ผลทันทีทันใด
เหมือนนมรีดใหม่ๆ ไม่กลายเป็นนมเปรี้ยวในทันที
แต่มันจะค่อยๆ เผาผลาญผู้กระทำในภายหลัง
เหมือนไฟไหม้แกลบ

13. บัณฑิตเทียม*

พระโมคคัลลาน์...ได้พบสัฏฐิกูฏเปรตที่เขาคิชฌกูฏ ได้กราบทูลต่อพระพุทธเจ้าแล้ว พระพุทธเจ้าได้เล่าถึงบุพกรรมของสัฏฐิกูฏเปรตว่า อดีตชาติได้เกิดเป็นบุรุษพาลเรียนศิลปะการดีดก้อนกรวดจากบุรุษเปลี้ย จากนั้นได้ดีดก้อนกรวดใส่ช่องหูของพระสุเนตตปัจเจกพุทธเจ้าจนดับขันธนิพพาน ด้วยผลกรรมอันนั้นทำให้ต้องเสวยผลกรรมจนถึงขณะนี้แล้วตรัสภาษิตว่า...

คนพาล ได้ความรู้มาเพื่อการทำลายถ่ายเดียว
ความรู้นั้นทำลายคุณความดีเขาสิ้น
ทำให้มันสมองของเขาตกต่ำไป

** บัณฑิตแท้ - บัณฑิตเทียม*

บัณฑิตแท้... ใช้ความรู้เพื่อปรับปรุงตนให้เพรียบพร้อมในด้านคุณธรรมและกิริยาความประพฤติ อีกทั้งนำภูมิปัญญาของตนออกช่วยเหลือสังคมด้วยสำนึก.

บัณฑิตเทียม... ใช้ความรู้เป็นเครื่องมือหากิน วัดคนที่เงินตราและการศึกษา ฉลาดวางแผนเพื่อหวังผลกอบโกย โดยไม่สนใจว่าใครจะเดือดร้อน.

14. ทางนรก - ทางสวรรค์

สามเณรติสสะ...เป็นผู้มีลาภมากด้วยบุพกรรมในอดีตชาติ บำเพ็ญในป่าจนบรรลุอรหัตผล ภิกษุทั้งหลายโจษกันถึงลาภแห่งสามเณรนั้น พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ทางหนึ่งปรารถนาชื่อเสียงลาภสักการะ
ทางหนึ่งบำเพ็ญไปนิพพาน
เช่นนี้แล้ว ภิกษุ สาวกผู้บำเพ็ญ
ไม่ควรเพลิดเพลินและไยดีในลาภสักการะ
ควรฝึกฝนตนและแสวงหาความสงบ

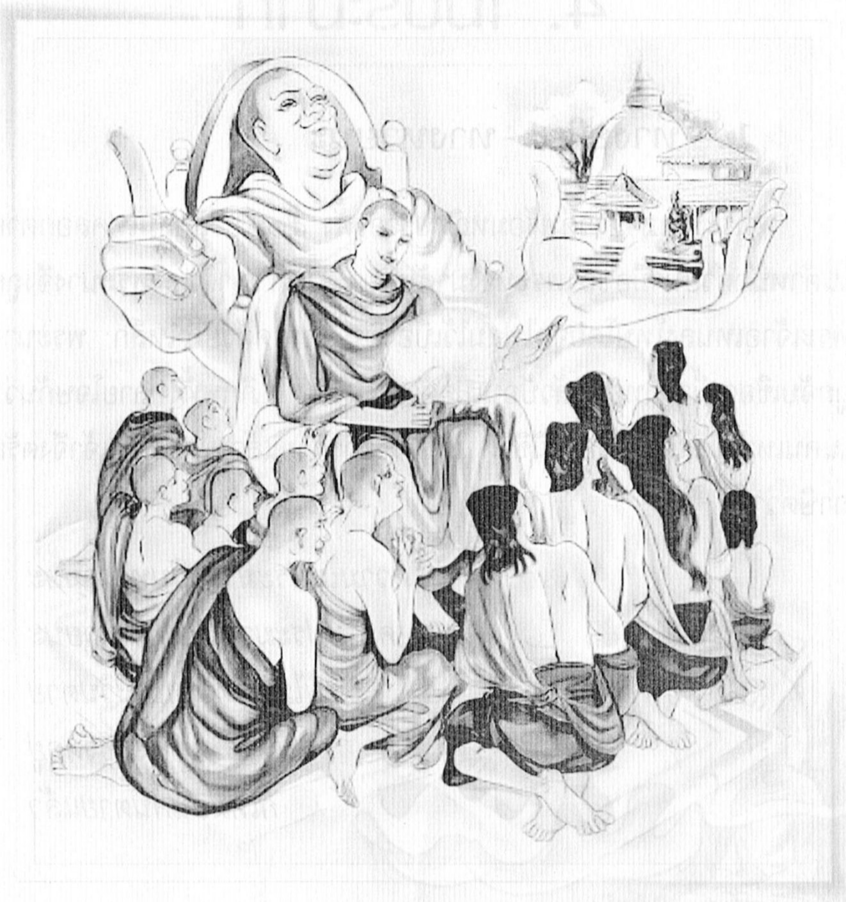

15. ภิกษุพาล

พระสุธรรมเถระ...เจ้าอาวาสอุทยานชื่ออัมพาฏกวันมีความริษยาพระอัครสาวกทั้งสอง แล้วด่าว่าประชดประชันจิตตคฤหบดีที่เคารพพระอัครสาวก พระพุทธเจ้าทราบความแล้วจึงตรัสภาษิตว่า...

ภิกษุพาล ปรารถนาชื่อเสียงเกียรติยศที่ไม่เหมาะ
อยากเป็นใหญ่กว่าพระภิกษุทั้งหมด
อยากเป็นเจ้าอาวาสอยากได้รับบูชาสักการะ
จากชาวบ้านทั้งหลาย

“ขอให้คฤหัสถ์และบรรพชิต จงสำคัญว่า
เราเท่านั้นทำกิจนี้ ขอให้คนเหล่านั้น
อยู่ในบังคับบัญชาของเรา ไม่ว่ากิจนั้นใหญ่หรือเล็ก”
ภิกษุพาล มักจะคิดใฝ่ฝันเช่นนี้
ความทะเยอทะยาน และความหยิ่งก็พลอยเพิ่มขึ้น

4. ไม่ประมาท

1. ทางอริยะ - ทางหายนะ

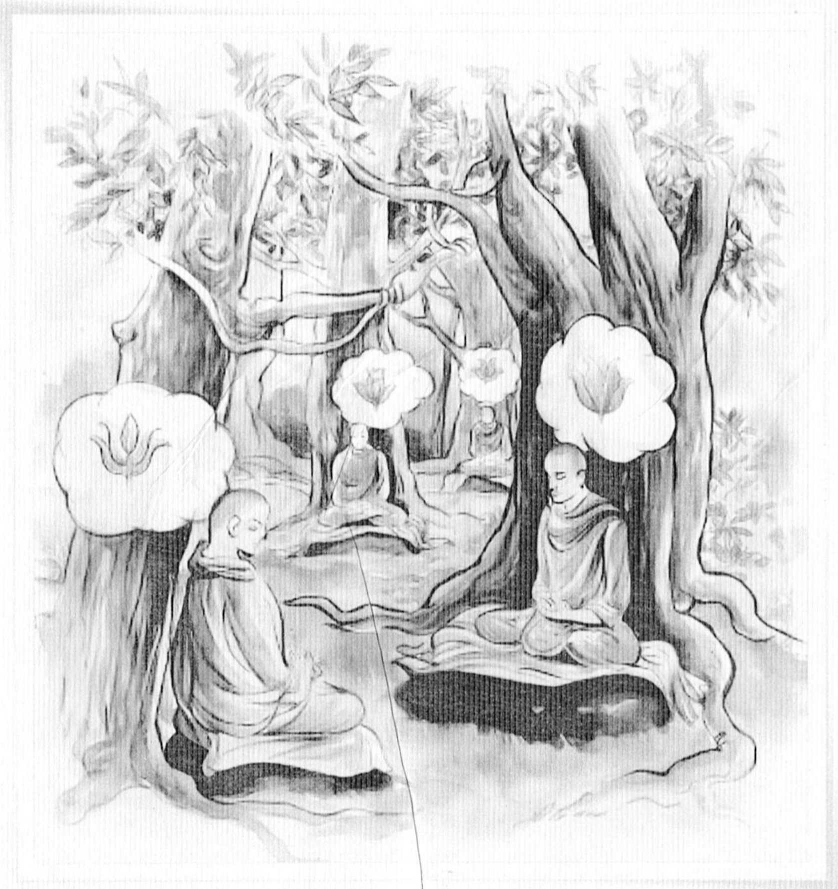
พระนางสามาวดีพร้อมหญิงบริวารทั้ง ๕๐๐... ถูกสุมไฟคลอกตายในตำหนักด้วยน้ำมือของพระนางมาคันทิยา เหล่าญาติของพระนางจึงถูกพระเจ้าอุเทนลงโทษโดยจุดไฟสุมไว้เบื้องบน คราดด้วยไถเหล็ก พระนางถูกจับเชือดเนื้อลงทอดแล้วป้อนเนื้อตัวเองให้กิน ภิกษุทั้งหลายโจษกันว่าในคนเหล่านั้นใครได้ชื่อว่ามีชีวิต ใครได้ชื่อว่าตายแล้ว พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ความไม่ประมาทเป็นทางอมตะ
ความประมาทเป็นทางหายนะ
ผู้ไม่ประมาทไม่มีวันตาย
ผู้ประมาทถึงมีชีวิตอยู่
ก็เหมือนคนตายแล้ว

บัณฑิตรู้ข้อแตกต่างระหว่าง
ความประมาทกับความไม่ประมาท
จึงยินดีในความไม่ประมาท
อันเป็นแนวทางของพระอริยะ

ท่านผู้ฉลาดเหล่านั้น
หมั่นเจริญกรรมฐาน มีความเพียรมั่นอยู่เป็นนิจศีล
บรรลุพระนิพพานอันเป็นสภาวะที่สูงส่ง
อิสระจากกิเลสเครื่องผูกมัด

2. ธรรม...ประกันชีวิต

เศรษฐีและภรรยา...ตายด้วยโรคระบาด ทิ้งสมบัติ ๔๐ โกฏิไว้ให้แก่บุตรชาย เมื่อถึงวัยหนุ่มบุตรชายได้กลับมาใช้สอยทรัพย์นั้นแต่คำนึงอยู่ว่าตนไร้ที่พึ่ง หากนำทรัพย์นั้นขึ้นมาอันตรายจักมีแก่ตน เขาจึงแสร้งเป็นคนยากจนเที่ยวรับจ้างชาวเมืองเป็นกรรมกร ภายหลังพระเจ้าพิมพิสารทราบความจึงจัดเขาให้อยู่ในตำแหน่งเศรษฐี จากนั้นพระเจ้าพิมพิสารเข้าเฝ้าเพื่อกราบทูลแก่พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ยศย่อมเจริญแก่ผู้ขยัน
มีสติ มีการงานสะอาด
ทำงานด้วยความรอบคอบระมัดระวัง
เป็นอยู่โดยชอบธรรม ไม่ประมาท

3. ที่พึ่งของผู้มีปัญญา

ภิกษุสองพี่น้อง...ออกบวชบำเพ็ญ พระน้องชายมีปัญญาทึบ มิอาจท่องสาธยายมนต์แม้เพียงบทเดียวได้ พระพี่ชายจึงทำเป็นโกรธขับไล่ไปเสีย พระพุทธเจ้าได้รับเข้าสู่สำนักโดยให้ถูผ้ากัมพล ที่สุดพระน้องชายบรรลุเป็นพระอรหัตผล ภิกษุทั้งหลายโจษกันถึงความน่าอัศจรรย์ในการบรรลุธรรม พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

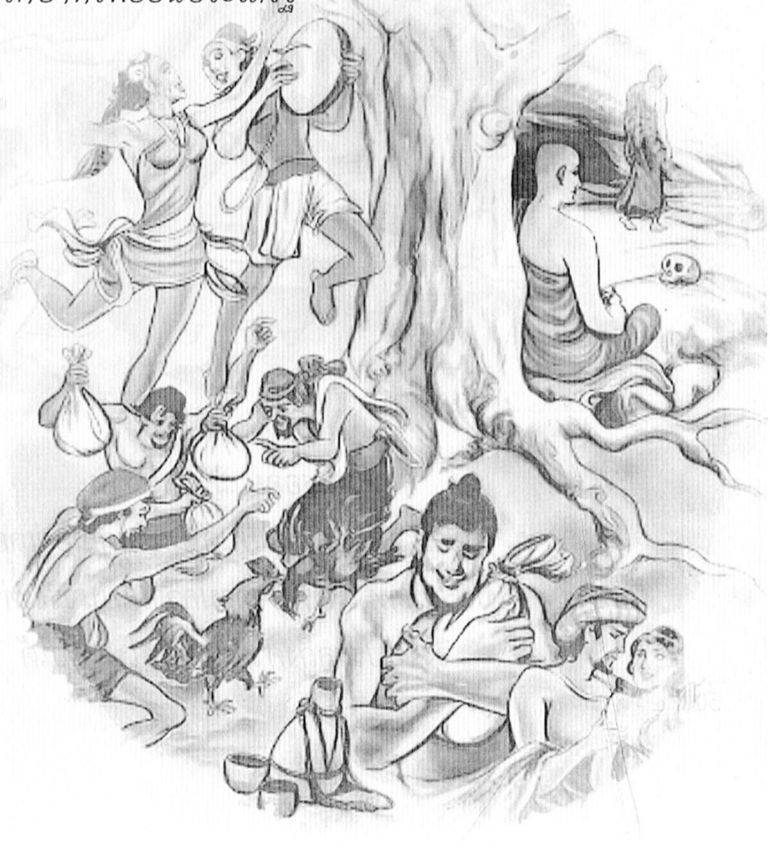
ด้วยความขยัน ด้วยความไม่ประมาท
ด้วยความสำรวมระวัง และด้วยการข่มใจตนเอง
ผู้มีปัญญาควรสร้างเกาะ (ที่พึ่ง) แก่ตนเอง
ที่ห้วงน้ำ (กิเลส) ไม่สามารถท่วมได้

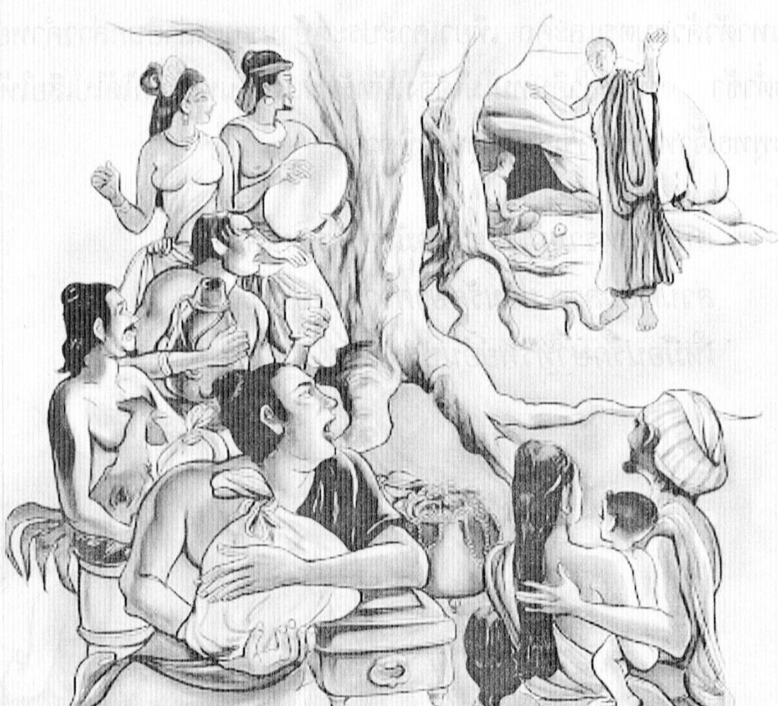

4. คนทรามปัญญา

ในนครสาวัตถี...เมื่อถึงนักษัตรของพวกคนพาลแล้ว ชนเหล่านั้นย่อมทาตัวด้วยมูตรและคูถ เที่ยวเคาะประตูบ้านชนเหล่าอื่นกล่าวคำหยาบคายต่ำช้า ชนเหล่าอื่นทนไม่ได้จึงให้ทรัพย์เพื่อคนพาลจักได้ไปเสียให้พ้น พระพุทธเจ้าทราบความจึงกล่าวภาษิตว่า...

คนพาลทรามปัญญา มักมัวประมาทเสีย
ส่วนคนฉลาด ย่อมรักษาความไม่ประมาท
เหมือนรักษาทรัพย์อันประเสริฐ

พวกเธออย่ามัวประมาท
อย่ามัวเอาแต่สนุกยินดีในกามคุณอยู่เลย
ผู้ไม่ประมาท เพ่งพินิจตามความเป็นจริงเท่านั้น
จึงจะบรรลุถึงความสุขอันไพบูลย์ได้

5. อภิญญามิใช่ทางหลุดพ้น

พระมหากัสสปเถระ...เจริญอาโลกกสิณ* ตรวจดูสัตว์ทั้งหลายผู้ประมาทและไม่ประมาท ซึ่งตายแล้วเกิดในที่ทั้งหลายด้วยตาทิพย์ พระพุทธเจ้าตรัสห้ามพระมหาเถระเพราะไม่ใช่วิสัยของพระอรหันตสาวก หากแต่เป็นวิสัยของพระพุทธเจ้าเท่านั้น แล้วตรัสภาษิตว่า...

เมื่อใดบัณฑิตกำจัดความประมาทด้วยความไม่ประมาท
เมื่อนั้นเขานับว่าได้ขึ้นสู่ปราสาทคือ "ปัญญา"
ไร้ความเศร้าโศก สามารถมองเห็นเหล่าชนผู้โง่เขลา
ผู้ยังต้องเศร้าโศกอยู่ เหมือนคนยืนบนยอดภูเขา
มองลงมาเห็นฝูงชนที่ยืนอยู่บนพื้นดิน ฉะนั้น

** อาโลกกสิณ คืออุบายตั้งใจเพ่งแสงเป็นอารมณ์.*

6. ม้าเร็ว - ม้าแกลบ

ภิกษุ ๒ สหาย...บวชอยู่ด้วยกัน รูปหนึ่งมีความประมาท เกียจคร้านไม่บำเพ็ญ อีกรูปหนึ่งไม่มีความประมาท ขยัน พยายามบำเพ็ญจนบรรลุอรหัตผล พระพุทธเจ้าได้กล่าวยกย่องภิกษุผู้ไม่ประมาทและติเตียนภิกษุผู้ประมาท จากนั้นตรัสภาษิตว่า...

ผู้มีปัญญามักไม่ประมาท เมื่อคนอื่นพากันประมาท
ผู้มีปัญญามักตื่น เมื่อคนอื่นหลับอยู่
เขาจึงละทิ้งคนเหล่านั้นไปไกล
เหมือนม้าฝีเท้าเร็ว วิ่งเลยม้าแกลบ ฉะนั้น

7. ได้เป็นใหญ่กว่าทวยเทพ

พระพุทธเจ้า...ได้กล่าวถึงคุณธรรมของท้าวสักกะที่ยังผลให้ได้เป็นใหญ่ในสรวงสวรรค์ว่าเป็นเพราะท้าวสักกะมีความไม่ประมาทอยู่เป็นนิตย์ พร้อมตรัสภาษิตว่า...

ท้าวมฆวานได้เป็นใหญ่กว่าทวยเทพ
เพราะผลของความไม่ประมาท
บัณฑิตจึงสรรเสริญความไม่ประมาท
และติเตียนความประมาททุกเมื่อ

8. ไฟผลาญเชื้อ

ภิกษุรูปหนึ่ง...พยายามบำเพ็ญแต่ไม่อาจบรรลุอรหัตผล จึงเตรียมตัวเดินทางไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าเพื่อขอกรรมฐาน ระหว่างทางเห็นไฟไหม้ป่าได้เกิดธรรมสังเวช พระพุทธเจ้าจึงเปล่งฉัพพรรณรังสีไปปรากฏเฉพาะหน้าแล้วตรัสภาษิตว่า...

ภิกษุผู้ยินดีในความไม่ประมาท
เห็นภัยในความประมาท
ย่อมเผากิเลสเครื่องผูกมัดได้
เหมือนไฟเผาเชื้อทุกชนิด

9. ผู้เห็นภัยฯ อยู่ใกล้นิพพาน

พระติสสเถระ...ชาวเมืองสาวัตถีเป็นผู้มีความขวนขวายน้อย ถือเพียงอาหาร*ภิกขาจารที่ได้ในเรือนแห่งญาติของตนเท่านั้น แม้ใครๆ กระทำทานอันยิ่งเพียงใดพระติสสเถระก็ไม่เคยเข้ารับภิกขาจารจากที่ไหนเลย ภิกษุทั้งหลายโจษกันว่าพระติสสเถระหมกมุ่นอยู่แต่ในเรือนญาติ คลุกคลีอยู่กับญาติ พระพุทธเจ้าสอบถามพระติสสเถระ ทราบความโดยละเอียดจึงกล่าวสรรเสริญแล้วตรัสภาษิตว่า...

ภิกษุผู้ไม่ประมาท
เห็นภัยในความประมาท
ไม่มีทางเสื่อม
ย่อมอยู่ใกล้นิพพานโดยแท้

** ภิกขาจาร คือการเที่ยวขออาหาร*

5. ตัณหา

1. รากเหง้าแห่งตัณหา

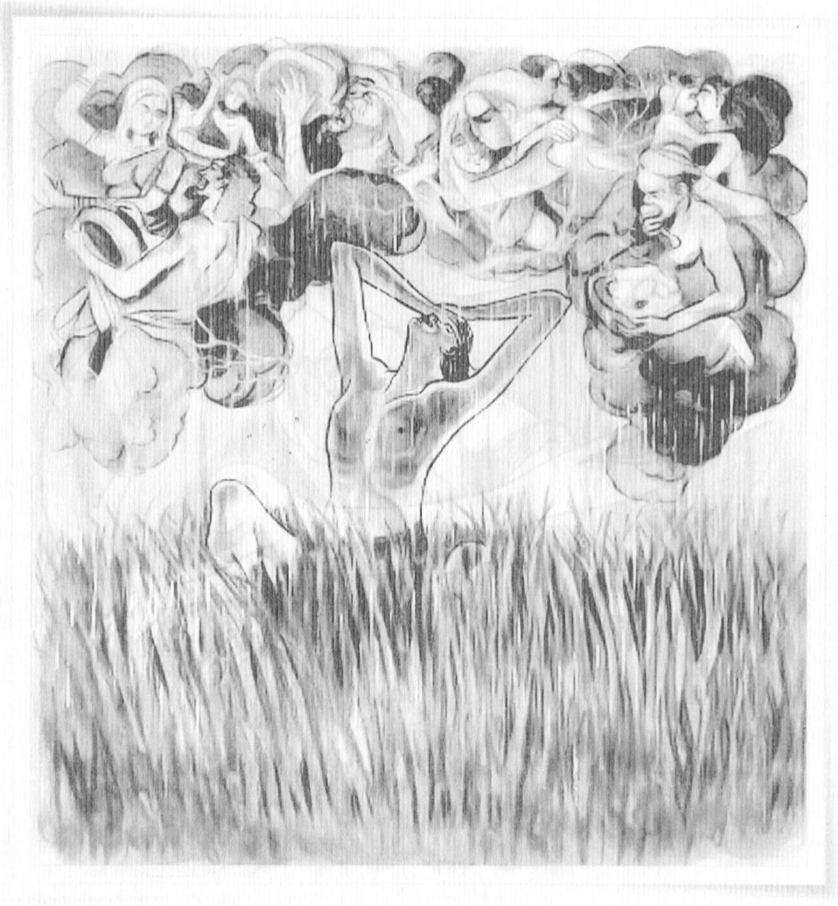
กปิลภิกขุ...เกิดในพระศาสนาของพระพุทธกัสสปะ เป็นพหูสูต มีบริวารมาก มีแต่ความทะยานอยาก เที่ยวด่าบริภาษภิกษุที่ไม่เชื่อคำสอนของตน ดูหมิ่นแม้นภิกษุที่เป็นพระอรหัตผล ทำให้พระศาสนาของพระพุทธกัสสปะเสื่อมลง

ด้วยกรรมนั้นทำให้กปิลภิกขุต้องตกอยู่ในอเวจี สิ้นกรรมในอเวจีแล้วเกิดเป็นปลาสีทองสวยงาม เพราะในเบื้องต้นได้บอกพระพุทธวจนะอันถูกต้องแก่บุคคลและสรรเสริญคุณแห่งพระรัตนตรัย แต่มีกลิ่นปากเหม็นรุนแรงเพราะในบั้นปลายได้ขืนพระพุทธวจนะด่าบริภาษพระอริยะทั้งหลาย

ชาวประมงจับปลากปิละได้แล้วถวายพระราชา พระราชานำปลาเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าทูลถามเรื่องต่างๆ ปลากปิละระลึกกรรมหนักของตนได้เกิดความเสียใจ เอาศีรษะฟาดแคมเรือไปบังเกิดในอเวจีมหานรกอีกครั้ง พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

คนที่มีชีวิตอยู่อย่างประมาท
ตัณหามีแต่จะเจริญเหมือนเถาวัลย์
เขาย่อมกระโดดจากภพนี้ไปสู่ภพอื่น
เหมือนวานรโลภผลไม้ โลดแล่นอยู่ในป่า

ตัณหาอันลามก มีพิษร้าย
ครอบงำบุคคลใดในโลก
เขาย่อมมีแต่โศกเศร้าสลด
เหมือนหญ้าถูกฝนรด ย่อมงอกงาม

ผู้ใดเอาชนะตัณหาลามก
ที่ยากจะเอาชนะได้นี้
ความโศกย่อมตกไปจากผู้นั้น
เหมือนหยาดน้ำ ตกจากใบบัว

เราขอบอกความนี้แก่พวกเธอ
ขอให้พวกเธอผู้มาชุมนุมกัน
ณ ที่นี้มีความเจริญ ขอให้พวก
เธอขุดรากตัณหาเหมือนถอนราก
หญ้ารก พวกเธออย่าปล่อยให้มาร
รังควาญบ่อยๆ เหมือนกระแสน้ำ
ค่อยๆ เซาะต้นอ้อล้ม

2. สายน้ำแห่งตัณหา

พระพุทธเจ้า...เสด็จเข้ากรุงราชคฤห์พร้อมพระอานนท์ ทอดพระเนตรเห็นลูกสุกร พระพุทธเจ้าจึงตรัสถึงอดีตชาติของลูกสุกรว่า ในศาสนาพระกกุสันโธพุทธเจ้า นางลูกสุกรเกิดเป็นแม่ไก่ จากนั้นเกิดเป็นราชธิดานามว่าอุพพรี จากนั้นได้ปฐมฌานไปเกิดในพรหมโลก แล้วจุติลงมาเป็นลูกสุกรในบัดนี้ หลังจากนางลูกสุกรตายจากชาตินั้นแล้ว นางไปเกิดในราชตระกูลแดนสุวรรณภูมิ ตายจากชาตินั้นไปเกิดในกรุงพาราณสี ตายจากชาตินั้นไปเกิดในเรือนพ่อค้าม้า ตายจากชาตินั้นไปเกิดในเรือนของนายเรือ ตายจากชาตินั้นไปเกิดในกรุงอนุราชบุรี ตายจากชาตินั้นไปเกิดเป็นนางสุมนาเป็นภรรยาของมหาอำมาตย์ ภายหลังได้ฟังอาสีวิสูปมสูตรบรรลุอรหัตผล พระพุทธเจ้าต้องการให้ภิกษุทั้งหลายเกิดสังเวชในโทษของราคะตัณหาจึงตรัสภาษิตว่า...

เมื่อรากยังแข็งแรง ไม่ถูกทำลาย
ต้นไม้แม้ที่ถูกตัดแล้วก็งอกได้ใหม่ ฉันใด
เมื่อยังทำลายเชื้อตัณหาไม่ได้หมด
ความทุกข์นี้ก็ย่อมเกิดขึ้นได้เรื่อยไป ฉันนั้น

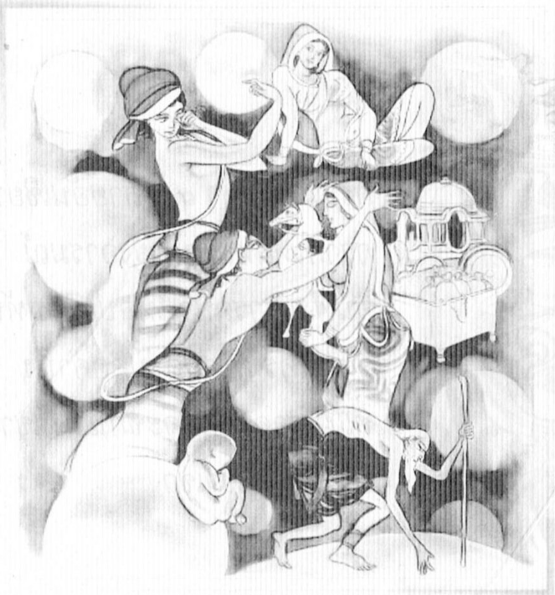

กระแสตัณหา ๓๖ สายอันเชี่ยว กรากไหลหลากไปยังอารมณ์ อันพึงปรารถนา ไหลบ่าท่วมท้น จิตใจใคร ความครุ่นคิดคำนึง ที่แฝงราคะย่อมจะชักนำให้เขา เห็นผิดคิดไขว้เขว

กระแสตัณหาหลั่งไหลไป ไม่สิ้นสุด ดุจเถาวัลย์ (กิเลส) เลื้อยพันกันหนาแน่น เมื่อเห็นตัณหาดุจเถาวัลย์ จงตัดรากเหง้าของมันด้วย "ปัญญา"

สัตว์ทั้งหลายมีแต่โสมนัส ย่อมยังใจให้เยื่อใยอยู่ในรสซาบซ่าน ชนทั่วไปจึงเสาะสรรหาแต่สุขสำราญ แล้วการเกิด การแก่ ก็มีอยู่ร่ำไป

เหล่าสัตว์ติดกับตัณหา กระเสือกกระสนดุจกระต่ายติดบ่วง สัตว์ทั้งหลายติดอยู่ในกิเลสเครื่องร้อยรัด ย่อมประสบทุกข์ตราบชั่วกาลนาน

เหล่าสัตว์ติดกับตัณหา
กระเสือกกระสนดุจกระต่ายติดบ่วง
ฉะนั้น ภิกษุเมื่อหวังให้ตนหน่ายคลายกำหนัด
ก็พึงทำลายตัณหาเสีย

3. ไปไม่พ้นที่คุมขัง

ภิกษุผู้เป็นศิษย์ของพระมหากัสสปะ...มีความปรารถนาในสตรี สึกออกไปครองเรือนแล้ว ดำรงตนด้วยความเกียจคร้าน ภายหลังถูกขับไล่จากเรือนสตรีต้องยึดการเป็นโจรเลี้ยงชีพ ประชาชนจับเขาไว้ได้ นำตัวขึ้นสู่ตะแลงแกง พระมหากัสสปะช่วยให้เขาพิจารณาความเป็นอนิจจังเกิดแก่เจ็บตาย เขาจึงไม่หวาดกลัวต่อเครื่องประหาร พระราชาทราบความจึงให้ปล่อยตัวแล้วเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

บุคคลใดสละเพศผู้ครองเรือน
ถือเพศบรรพชิตปราศจากเรือน
พ้นจากป่ากิเลสแล้วยังวิ่งกลับไปหาป่านั้นอีก
พวกเธอจงดูบุคคลนั้นเถิด
เขาออกจากที่คุมขัง
แล้วยังวิ่งกลับเข้าที่คุมขังอีก

4. ออกจากเครื่องจองจำ

พระนางเขมา...มเหสีของพระเจ้าพิมพิสารเป็นผู้มีรูปงาม ไม่ประสงค์จะเฝ้าพระศาสดาเพราะได้ยินมาว่าพระศาสดาตำหนิรูปงาม ภายหลังพระเจ้าพิมพิสารทำกลให้นางเข้าฟังธรรมของพระศาสดา พระศาสดานิรมิตรูปงามโดยใช้อุบายเดียวกับพระนางรูปนันทา นางได้บรรลุอรหัตผล ณ ที่นั้นเอง พระเจ้าพิมพิสารยินดีจึงให้นางบวช กาลนั้นพระพุทธเจ้าตรัสภาษิตว่า...

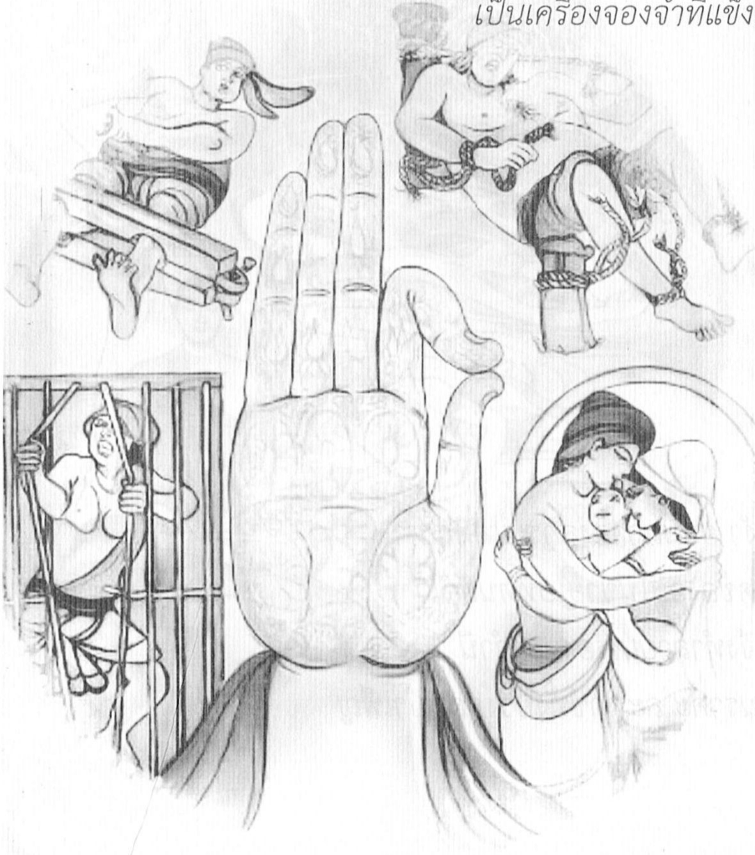

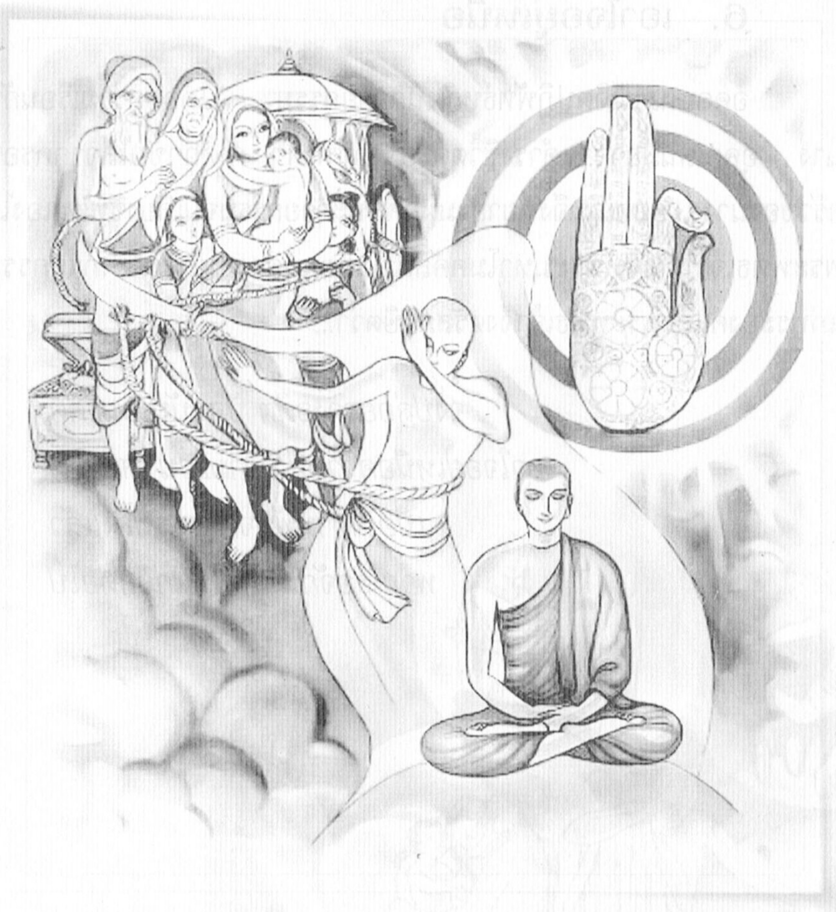
ผู้ถูกราคะครอบงำ ย่อมถลำลงสู่กระแสตัณหา
เหมือนแมงมุมติดข้องอยู่ในข่ายใยที่ตนถักไว้
ผู้ฉลาดทั้งหลายจึงทำลายเครื่องจองจำนี้
สลัดความยินดีในราคะ ละทุกข์ทั้งปวงออกบำเพ็ญ

5. ยิ่งกว่าเครื่องจองจำ

ภิกษุ...หลายรูปเดินทางผ่านเรือนจำ แลเห็นนักโทษถูกจองจำด้วยเครื่องจองจำเป็นอเนกประการ ได้เข้าทูลถามพระพุทธเจ้าว่ามีเครื่องจองจำอื่นที่แข็งแกร่งกว่าเครื่องจองจำนั้นหรือไม่ พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า

เครื่องจองจำที่ทำด้วยเหล็ก ไม้ และปอป่าน
ท่านผู้รู้กล่าวว่ายังไม่ใช่เครื่องจองจำที่แข็งแกร่ง
แต่ความกำหนัดยินดีในเครื่องเพชร บุตร ภริยา
เป็นเครื่องจองจำที่แข็งแกร่งยิ่งกว่านัก

ท่านผู้รู้กล่าวว่าเครื่องจองจำชนิดนี้แข็งแกร่ง
มักฉุดลากลงที่ต่ำคล้ายผูกไว้หลวมๆ แต่แก้ยากนัก
สัตบุรุษทั้งหลายจึงทำลายเครื่องจองจำนี้เสีย
ละกามสุขออกบำเพ็ญโดยไม่ไยดี

6. เอาใจอยู่เหนือ

อุคคเสน...มีจิตปฏิพัทธ์หญิงนักกายกรรม ได้ออกร่วมเรือนกับนาง อุคคเสนมิอาจจะดำรงชีวิตด้วยวิชาชีพใดๆ ได้ถูกขับไล่จากครอบครัวของนาง อุคคเสนจึงพยายามฝึกศิลปะกายกรรมจนเลี้ยงชีพตนเองได้ พระพุทธเจ้าได้ใช้ให้พระมหาโมคคัลลาน์เรียกอุคคเสนให้แสดงกายกรรมแก่พระองค์แล้วพระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

จงปล่อยวางอดีต ปัจจุบัน อนาคต
เอาใจอยู่เหนือความมี ความเป็น (สงบใจ)
เมื่อใจข้ามพ้นจากสรรพสิ่งแล้ว
พวกเธอจักไม่เกิดไม่แก่อีกต่อไป

7. มายาร้อยรัดมัดใจ

ภิกษุรูปหนึ่ง...หลงกลของสตรีที่เที่ยวล่อลวงพระเถระด้วยน้ำดื่ม ด้วยอาหาร ด้วยการเชื้อเชิญพระเถระให้เข้าสู่เรือนของตน เอ่ยปากว่าเรือนนี้มีทุกสิ่ง ขาดแต่ชายผู้เป็นเจ้าเรือนเท่านั้น พระเถระหลงกลมายาของสตรีนางนั้น มีความปรารถนาในใจมุ่งหมายจะสึกเพื่อการครองเรือน นอนอดอาหารซูบผอมอยู่ พระพุทธเจ้าตรัสเตือนโดยเล่าจูฬธนุคคหชาดกพร้อมตรัสภาษิตว่า...

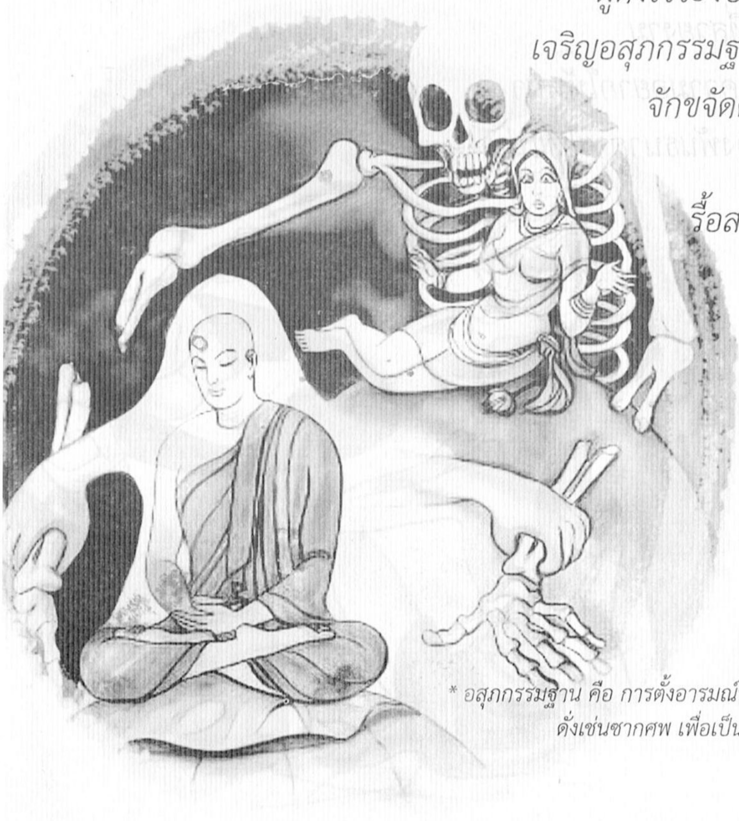
ผู้เป็นทาสราคะจริต มีจิตกำหนัดยินดี
ติดอยู่ในสิ่งที่สวยงาม
มีแต่จะพอกความอยากให้หนา
กระชับเครื่องพันธนาการให้แน่น

8. คุมสติต่างโล่ห์ป้อง

บัณฑิตหนุ่ม...ผู้ศึกษาในสำนักของอาจารย์ทิศาปาโมกข์ในกรุงตักศิลา พาหญิงที่อาจารย์มอบให้ไปสู่กรุงพาราณสี ระหว่างทางพบโจร ๕๐ คน เมื่อตนฆ่าโจรตาย ๔๙ คนด้วยลูกศร จนหมดลูกศร ๔๙ ลูกแล้ว จึงจับโจรผู้เป็นหัวหน้าฟาดให้ล้มลงกับพื้นดิน บอกนางนำดาบให้แต่นางกลับเกิดความสิเนหาโจรนั้นส่งดาบให้โจร โจรประหารบัณฑิตหนุ่มแล้วทิ้งนางไป เพราะคิดว่านางอาจคิดไม่ซื่อต่อตนด้วย...

ผู้ตั้งใจระงับความคิดฟุ้งซ่าน
เจริญอสุภกรรมฐาน มีสติทุกเวลา
จักขจัดตัณหาให้หมดไป
ทำลายเครื่องผูก
รื้อสางบ่วงมารได้สิ้น

* *อสุภกรรมฐาน คือ การตั้งอารมณ์พิจารณาความสวยงามที่เห็นดั่งเช่นซากศพ เพื่อเป็นอุบายในการกำจัดราคะจริต*

9. เราชนะแล้ว

เมื่อพระพุทธเจ้า...กำลังเสด็จไปโปรดปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ เป็นปฐมกาลแห่งพระธรรมเทศนา พระองค์ได้เดินสวนทางกับอุปกาชีวก อาชีวกนั้นเห็นกิริยาพระพุทธเจ้าน่าเลื่อมใส จึงถามพระองค์ว่าเป็นลูกศิษย์สำนักใด พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

เราเอาชนะทุกอย่าง เราตรัสรู้ทุกอย่าง
เรามิได้ติดในทุกอย่าง เราละได้ทุกอย่าง
เราเป็นอิสระเพราะสิ้นตัณหา
เราตรัสรู้ด้วยตนเอง เมื่อรู้แจ้ง
อย่างนี้แล้วจะอ้างใครเป็นครูเราเล่า

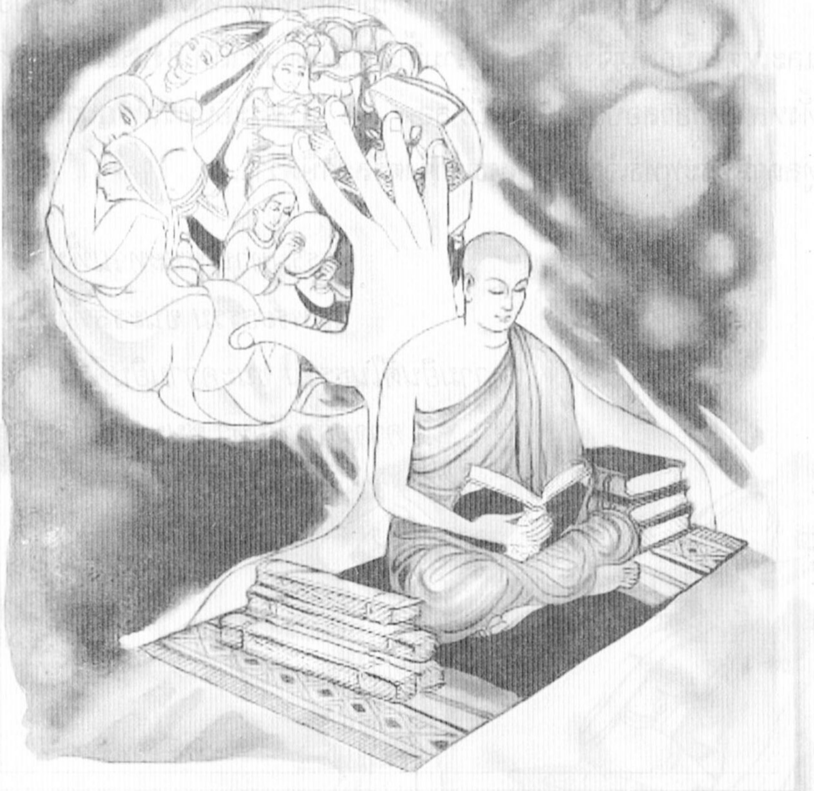
10. เหนือเกิดพ้นตาย

พระราหุล...ไม่มีที่นอนจึงไปนอนที่หน้ามุขพระกุฎิของพระพุทธเจ้า พญามารจึงแปลงเป็นพญาช้างเอางวงรัดกระหม่อมพระราหุลเพราะคิดไปว่าพระพุทธเจ้าจักโกรธ พระพุทธเจ้าจึงกล่าวกับมารถึงคุณแห่งความเป็นพระอรหัตที่พระราหุลมีอยู่โดยตรัสภาษิตว่า...

ผู้หมดกิเลส สิ้นตัณหา
ลุถึงจุดหมายปลายทางแล้ว
หมดความสะดุ้งหวั่นไหว
*ครั้นถอนศร*ออกได้*
ก็มีร่างกายนี้เป็นที่สุดท้าย

** ศร คือ ราคะ โทสะ โลภะ ฯลฯ ซึ่งนำเรา ไปสู่การเกิดตายเช่นนี้เรื่อยไป*

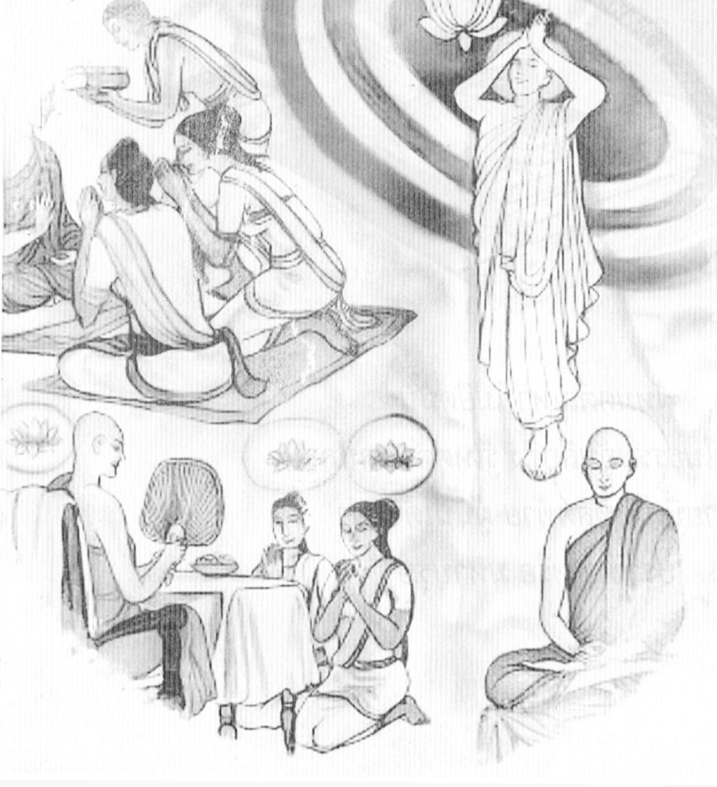

ผู้หมดตัณหา ไม่ยึดมั่น
ฉลาดในธรรมอันลึกซึ้ง รู้เหตุต้นผลปลาย
กายนี้เป็นที่สุดท้าย ผู้นั้นได้ชื่อว่า
ปราชญ์ หรือ มหาบุรุษ

11. ธรรมอันเลิศ

เหล่าเทวดาทั้งหลาย...สอบถามกันถึงที่สุดแห่งทาน รส ความยินดี และเหตุใดบัณฑิตจึงกล่าวว่าความสิ้นไปแห่งตัณหาเป็นสิ่งประเสริฐ เทวดาทั้งหลายเที่ยวสอบถามกันดังนี้ตลอด ๑๒ ปี พระอินทร์ได้ชักนำเทวดาให้ทูลถามพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ธรรมทาน ชนะทานทั้งปวง
รสพระธรรม ชนะรสทั้งปวง
ความยินดีในธรรม ชนะความยินดีทั้งปวง
ความสิ้นตัณหา ชนะทุกข์ทั้งปวง

12. ทรัพย์ทำลายคนโง่

อปุตตกเศรษฐี...มีกรรมเก่าทำให้ชาตินี้ได้เป็นเศรษฐี แต่ทว่ามิอาจบริโภคโภชนะอันปราณีตได้ เศรษฐีไร้บุตรทำให้ไม่มีทายาทสืบสกุล เมื่อชีวิตสิ้นลงทรัพย์นั้นจึงถูกริบเข้าพระคลังหลวง ตายจากชาตินี้ต้องเข้าถึงมหาโรรุวนรกเพราะไม่ได้สร้างกุศลใดให้เพิ่มขึ้นเลย แม้นเรือนของเขาจะอยู่ใกล้วิหารของพระพุทธเจ้าก็ตาม พระเจ้าปเสนทิโกศลทราบเนื้อความบุพกรรมโดยพิสดารและแดนเกิดของเศรษฐีแล้วเกิดความสังเวช พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ทรัพย์ย่อมทำลายคนโง่
แต่ทำลายผู้แสวงหาทางหลุดพ้น ไม่ได้
เพราะโลภในทรัพย์ คนโง่ย่อมทำลายคนอื่น
และ (ผลที่สุดก็ทำลาย) ตนเอง

13. ทานที่มีผลมาก

เมื่อครั้งพระพุทธเจ้า...เสด็จไป ณ ดาวดึงสเทวโลกเพื่อโปรดพุทธมารดา อังกุรเทพบุตรและอินทกเทพบุตรได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าก่อนเทวดาองค์อื่นๆ เมื่อเทวดาอื่นเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าบ้าง อังกุรเทพบุตรต้องถอยร่นไปอยู่ท้ายเทวดาองค์อื่น จนในที่สุดต้องไปอยู่ท้ายแถวเทวดาทั้งหมด แต่อินทกเทพบุตรยังคงอยู่หัวแถวไม่ถอยให้เทวดาอื่นเลย พระพุทธเจ้าเล็งเห็นกำลังบุญของอินทกเทพบุตรที่มีเหนือเทวดาอื่น พระองค์จึงตรัสถามบุญที่อินทกเทพบุตรและอังกุรเทพบุตรเคยกระทำเมื่อครั้งเป็นมนุษย์ อังกุรเทพบุตรกล่าวว่าตนเคยเกิดในยามว่างพระศาสนา สร้างโรงทานตลอด ๑๒ โยชน์สิ้นหมื่นปีได้บุญเพียงเล็กน้อยเพราะผู้รับทานมีศีลไม่บริสุทธิ์ ส่วนอินทกเทพบุตรเคยถวายข้าวเพียงทัพพีเดียวแก่พระอนุรุทธเถระผู้เป็นพระอรหันตขีณาสพ พระพุทธเจ้าจึงอุปมาผลแห่งกุศลและอกุศลด้วยผืนนาโดยตรัสภาษิตว่า...

หญ้า ทำให้ที่นาเสียหาย

ราคะ ทำให้คนฉิบหาย

ฉะนั้น ทานที่ถวายแก่ผู้ปราศจากราคะ

จึงมีผลมหาศาล

หญ้า ทำให้ที่นาเสียหาย
โทสะ ทำให้คนฉิบหาย
ฉะนั้น ทานที่ถวายแก่ผู้ปราศจากโทสะ
จึงมีผลมหาศาล

หญ้า ทำให้ที่นาเสียหาย
โมหะ ทำให้คนฉิบหาย
ฉะนั้น ทานที่ถวายแก่ผู้ปราศจากโมหะ
จึงมีผลมหาศาล

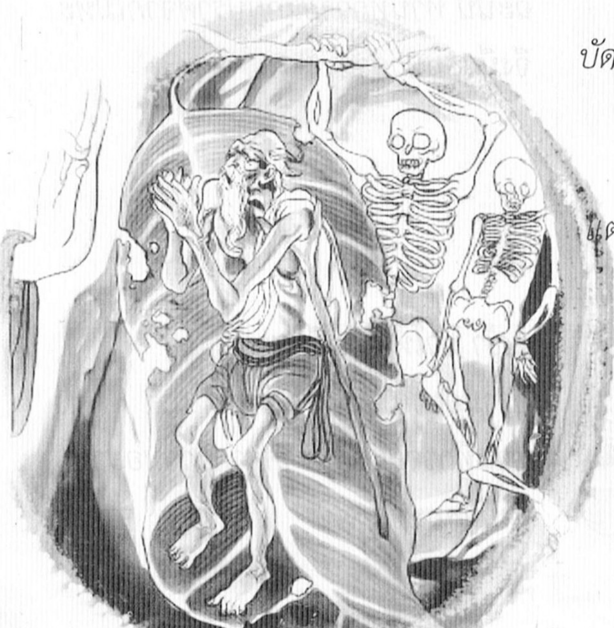
หญ้า ทำให้ที่นาเสียหาย
ความอยาก ทำให้คนฉิบหาย
ทานที่ถวายแก่ผู้ปราศจากความอยาก
จึงมีผลมหาศาล

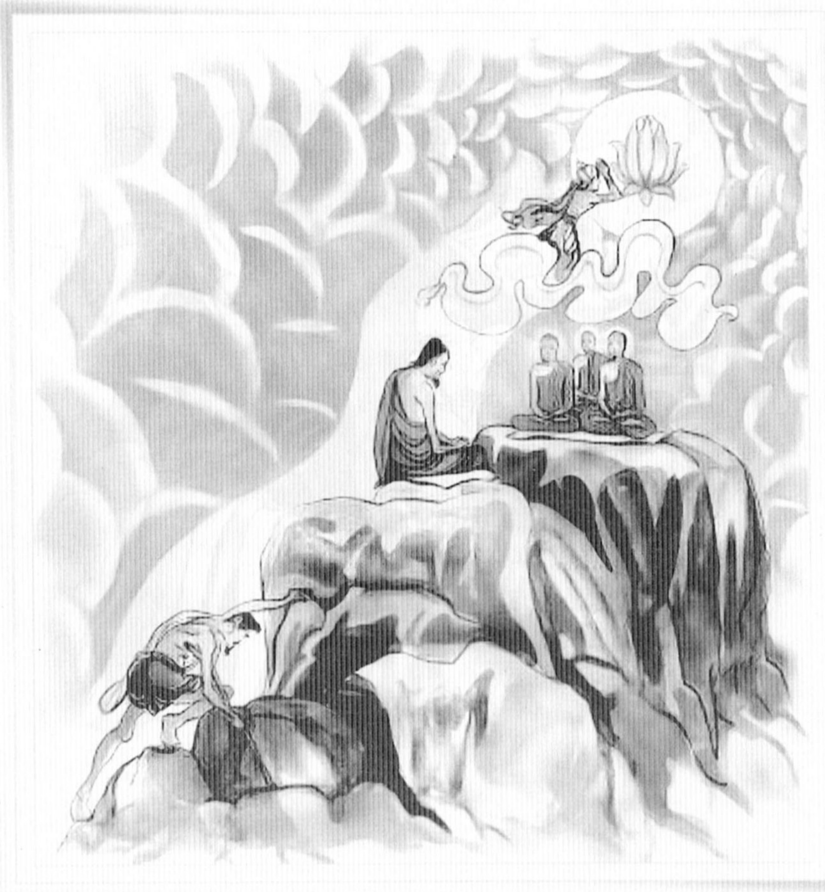
6. มลทิน

1. เร่งสร้างสมเสบียงบุญ

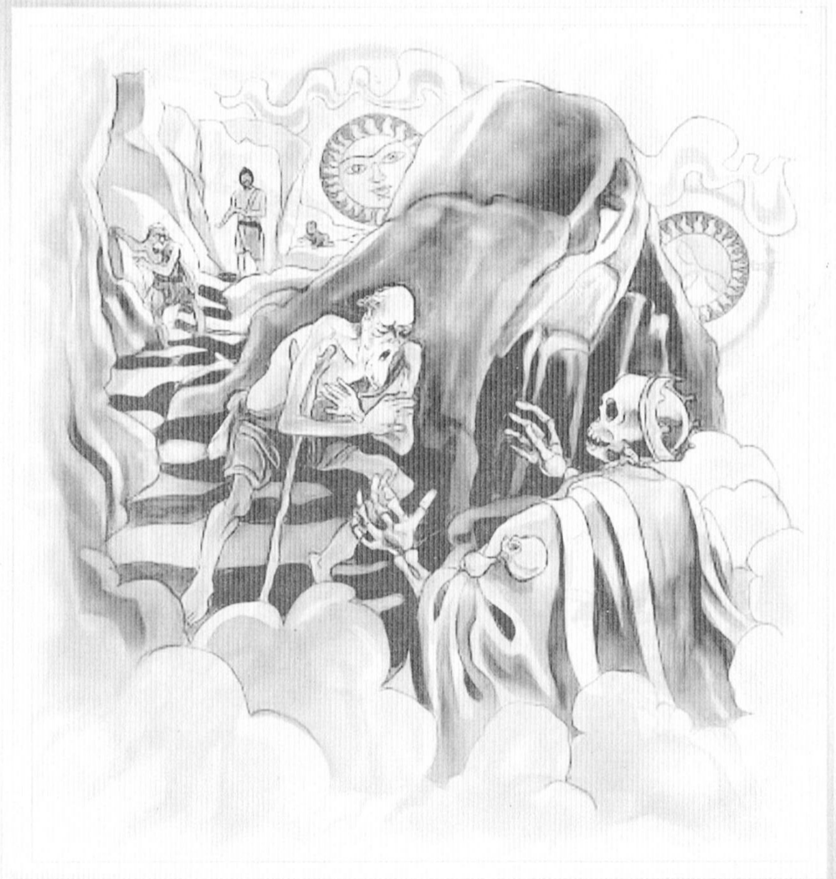
นายโคฆาตก์...ชอบกินเนื้อวัวมากจนไม่สามารถงดได้ ในวันหนึ่งสหายได้หยิบเอาเนื้อวัวของเขาไป เขาจึงไปตัดเอาลิ้นวัวมาปิ้งกินกับก้อนข้าว กรรมนั้นสนองให้ลิ้นขาดและตายอย่างทุกข์ทรมาน ภรรยาของนายโคฆาตก์ไล่ให้บุตรชายหนีไปที่อื่นเสียเพราะเกรงมรณภัย บุตรของนายโคฆาตก์ได้แต่งงานกับบุตรสาวของอาจารย์ตักศิลา ดำรงชีพด้วยการเป็นช่างทอง เขามีบุตรที่ศรัทธาในพระศาสนา เมื่อเขาแก่ตัวลงบุตรของเขาปรารถนาจะทำบุญเพื่ออุทิศให้แก่บิดา บุตรของเขาได้นิมนต์ภิกษุพร้อมพระพุทธเจ้ามา พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

บัดนี้ เธอแก่ชราดั่งไม้ใบกรอบ
ยมทูตกำลังเฝ้ารออยู่
เธอกำลังจะจากไปไกล
แต่เสบียงเดินทางของเธอไม่มี

เธอจงสร้างที่พึ่งแก่ตนเอง
รีบพยายามขวนขวายหาปัญญาใส่ตัว
เมื่อเธอหมดมลทิน หมดกิเลสแล้ว
เธอก็จักเข้าถึงทิพยภูมิของพระอริยะ

บัดนี้ เธอใกล้จะถึงอายุขัยแล้ว
เธอย่างเข้าใกล้สำนักพญามัจจุราชแล้ว
ที่พักระหว่างทางของเธอก็ไม่มี
เสบียงเดินทาง เธอก็ไม่ได้หาไว้

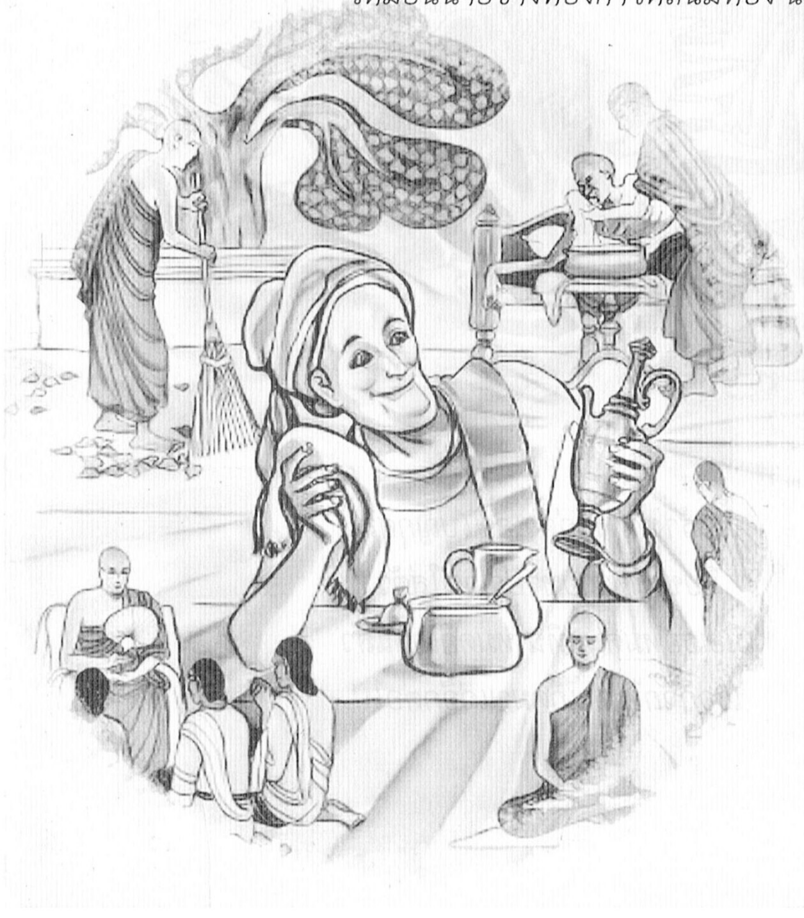

จงสร้างที่พึ่งแก่ตัวเอง (บุญกุศล)
รีบขวนขวายหาปัญญาใส่ตัว
เมื่อเธอหมดมลทิน หมดกิเลสแล้ว
เธอก็จักไม่มาเกิดมาแก่อีกต่อไป

2. ขจัดมลทินได้กุศล

พราหมณ์...ผู้หนึ่งได้ทำอนุเคราะห์แก่ภิกษุไปตามลำดับ เช่น การเกลี่ยดิน การเกลี่ยทราย การสร้างศาลา พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

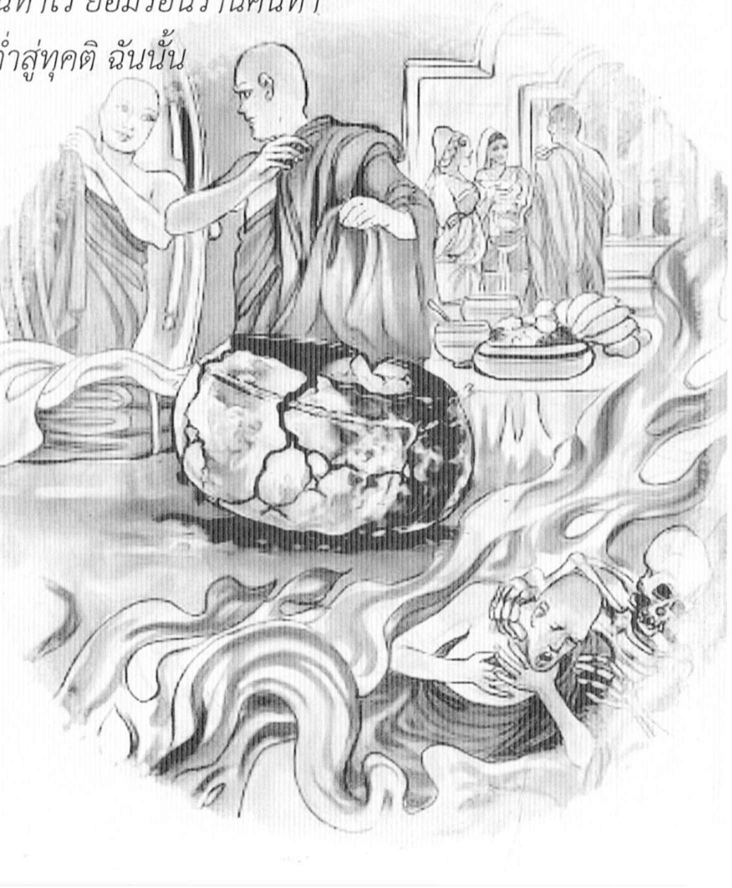
คนมีปัญญา
ควรขจัดมลทินของตนทีละน้อยๆ
ทุกๆ ขณะโดยลำดับ
เหมือนนายช่างทองกำจัดสนิมทอง ฉะนั้น

3. เกิดเป็นหมัด

พระติสสเถระ...ได้ผ้าสาฎกเนื้อหยาบผืนหนึ่ง พี่สาวได้นำผ้าสาฎกนั้นไปทำใหม่กลายเป็นผ้าสาฎกเนื้อละเอียด พระติสสเถระตายไปทั้งที่ยังไม่ได้ใช้ผ้าสาฎกนั้น มีจิตผูกพันผ้าสาฎกทำให้ไปเกิดเป็นหมัดอาศัยอยู่ในผ้าสาฎกนั้น ๗ วัน พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

สนิมเกิดแต่เหล็ก
เกิดแล้วกัดกินเหล็ก ฉันใด
กรรมที่ตนทำไว้ ย่อมรอนรานคนทำ
พาเสื่อมต่ำสู่ทุคติ ฉันนั้น

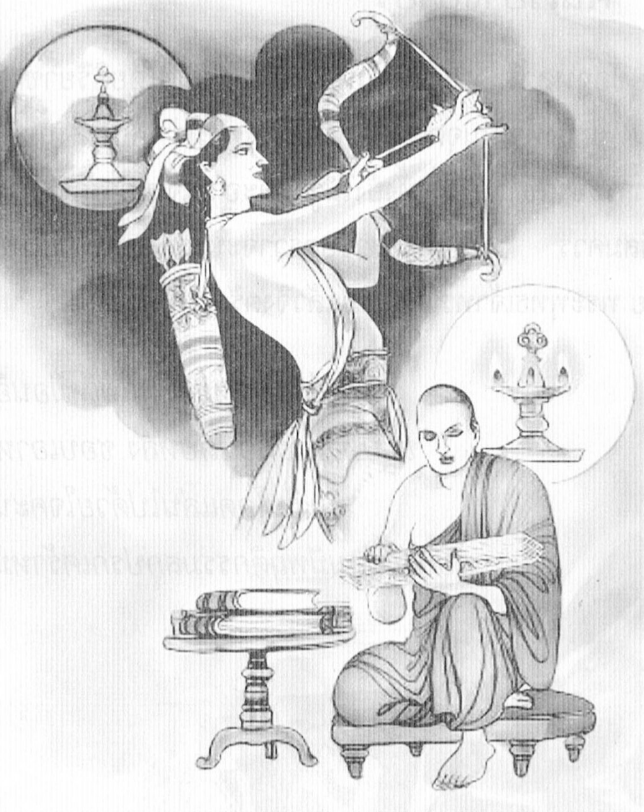

4. ความชั่วทั้งปวงเป็นมลทิน

กุลบุตรผู้หนึ่ง...ถูกภรรยานอกใจ มีความกลัดกลุ้ม ได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าเล่าเรื่องที่เกิดขึ้น พระพุทธเจ้าตรัสว่าสตรีเปรียบเสมือนของห้าอย่างคือ แม่น้ำ หนทาง ร้านเหล้า ที่พักและบ่อน้ำ แล้วตรัสภาษิตว่า...

ความประพฤติเสียหายเป็นมลทินของสตรี
ความตระหนี่เป็นมลทินของผู้ให้
ความชั่วทั้งปวงเป็นมลทินทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

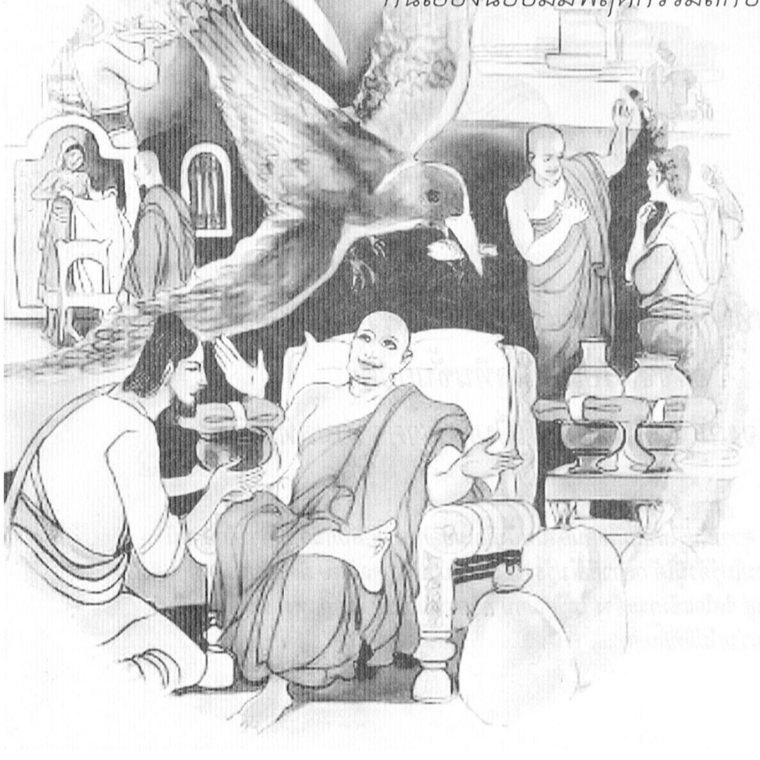
มลทินที่ยิ่งใหญ่กว่านั้นคือ อวิชชา (ความโง่เขลา)
**อวิชชานับเป็นมลทินชั้นยอด*
พวกเธอจงละมลทินชนิดนี้ เป็นผู้ปราศจากมลทินเถิด

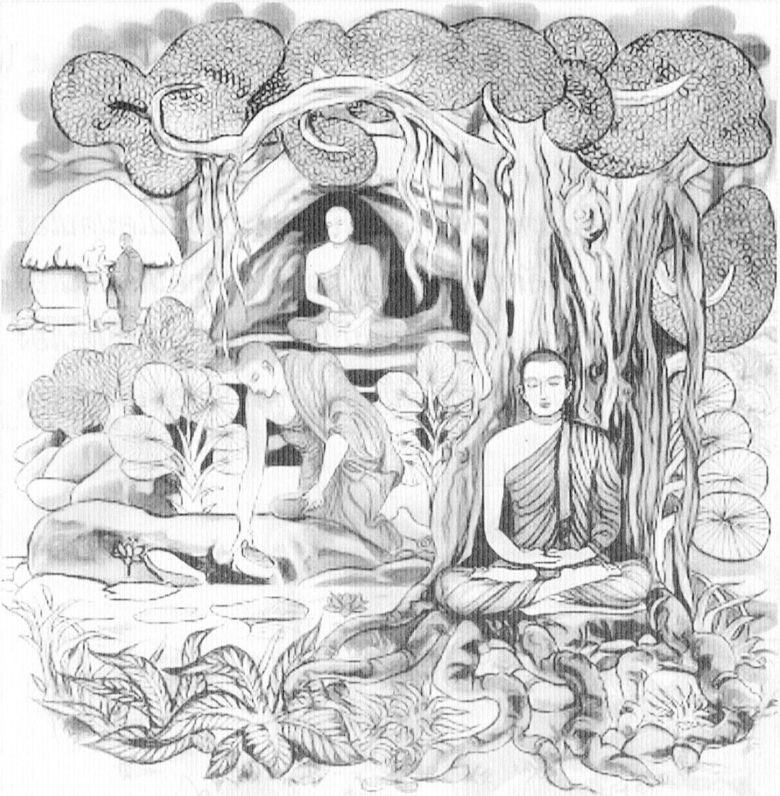
** อวิชชา คือ ความไม่รู้... ความไม่รู้ในที่นี้มิใช่คนอ่านหนังสือไม่ออก ทางกลับกันคนมีการศึกษาก็มีอวิชชาคือความไม่รู้ตัวนี้ได้ กล่าวคือไม่รู้ธรรมะ ไม่รู้บาปบุญคุณโทษ ผิดชอบชั่วดี ฯลฯ เมื่อไม่รู้ก็ลบหลู่ จิตใจแข็งกระด้าง ไม่รู้คุณคน ก่อกรรมมากมาย กฎแห่งกรรมจึงเกิดขึ้น ชีวิตจึงไปเวียนว่ายไม่มีที่สิ้นสุด.*

5. คนไร้ยางอาย

ภิกษุชื่อจูฬสารี...แสวงหาโภชนะอันปราณีตโดยกิริยาขาดความละอาย เช่น แสร้งทำเป็นจุดเด่น หรืออวดบารมีว่าตนทำสิ่งนั้นสิ่งนี้เพื่อหวังลาภสักการะจากชาวบ้าน ทั้งยังไม่รู้สึกละอายใจในการกระทำของตน อันเป็นสิ่งไม่สมควร บอกพระสารีบุตรว่าจะบรรณาการด้วยโภชนะอันปราณีตถวาย พระพุทธเจ้าทราบความแล้วจึงตรัสภาษิตว่า...

คนไร้ยางอาย ด้านได้เหมือนอีกา
ชอบทำลายผู้อื่นลับหลัง ชอบเอาหน้า
ระรื่นโลดแล่นไปด้วยใจคะนอง
คนเยี่ยงนี้ย่อมมีพฤติกรรมสกปรกเศร้าหมอง

ส่วนผู้ตั้งตนอยู่บนความเพียร
ใฝ่ความบริสุทธิ์เป็นนิจ ไม่เกียจคร้าน อ่อนน้อมถ่อมตน
มีความเป็นอยู่บริสุทธิ์ ไม่คึกคะนอง มีปัญญา
มักเป็นอยู่ซึ่งการดำรงชีพอันสะอาดหมดจด

6. ขุดรากถอนโคน (ทำลายตนเอง)

อุบาสก ๕ คน...รักษาศีลกันเพียงคนละ ๑ ข้อ อุบาสกทั้ง ๕ ได้โต้เถียงกันว่าศีลข้อใดรักษายากกว่ากัน พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ผู้ใดฆ่าสัตว์ ผู้นั้นนับว่าขุดรากถอนโคนตนเอง
ลักทรัพย์ ผู้นั้นนับว่าขุดรากถอนโคนตนเอง
ล่วงเกินภรรยาของผู้อื่น ผู้นั้นนับว่าขุดรากถอนโคนตนเอง
ผู้ใดพูดเท็จ ผู้นั้นนับว่าขุดรากถอนโคนตนเอง

ผู้ใดดื่มสุราเมรัยเป็นนิจ
ผู้นั้นนับว่าขุดรากถอนโคน
ตนเอง

ท่านผู้เจริญเอ๋ย จงรู้เถิดว่า
ความชั่วช้าสามานย์มิใช่เป็น
สิ่งอันพึงกำราบได้ง่าย กลับ
มาเถิด อย่าปล่อยให้อธรรม
ครอบงำอีกเลย เพราะมันจะ
ฉุดท่านให้จมอยู่กับกองทุกข์
ตราบนานเท่านาน

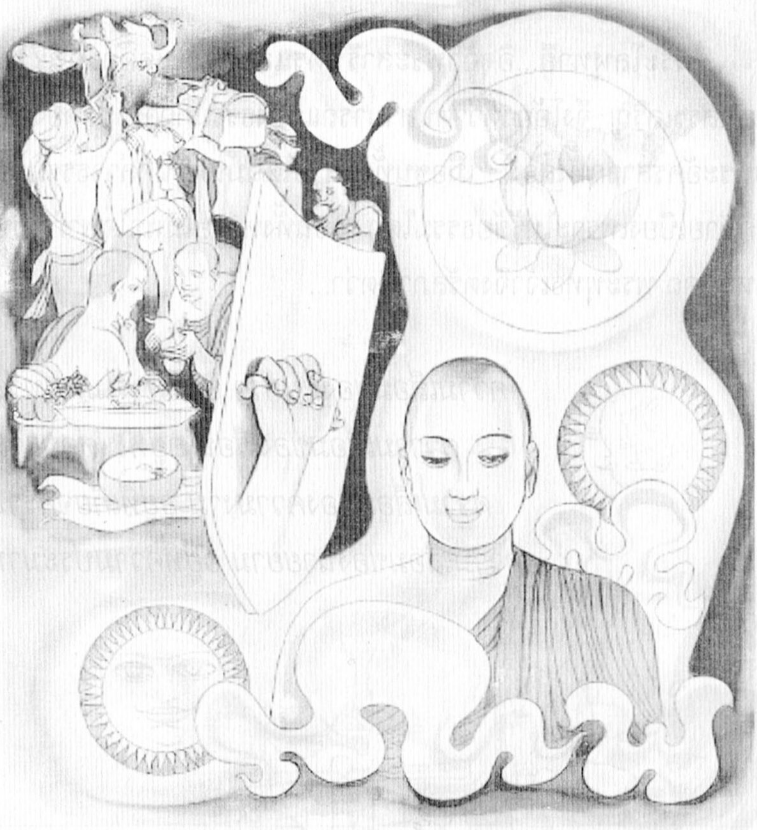
7. พอใจในสิ่งที่มี พอดีในสิ่งที่เป็น

ภิกษุหนุ่มชื่อติสสะ...เที่ยวติเตียนทานของชนทั้งหลาย มีทานของมหาอุบาสกอุบาสิกาผู้เป็นอริยสาวกทั้ง ๕ , *อสทิสทาน เป็นต้น แต่เที่ยวชมเชยทานของตระกูลหมู่ญาติแห่งตนดุจเป็นผู้มั่งคั่ง ภิกษุทั้งหลายสืบสอบได้ความว่าเป็นเพียงบุตรนายยามเท่านั้น ไม่ได้เป็นผู้มีสกุล ภิกษุทั้งหลายจึงกราบทูลพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าแสดงกฏาหกชาดกโดยพิสดารแล้วตรัสภาษิตว่า...

เหล่าชนย่อมให้ทานตามศรัทธา
ใครคิดอิจฉาในข้าวและน้ำของคนอื่น
เขาย่อมไม่ได้รับความสงบใจ
ไม่ว่ากลางวันหรือกลางคืน

** อสทิสทาน - ทานที่ไม่มีใครทำได้เหมือน*

ผู้ใดเลิกคิดเช่นนั้นแล้ว
ผู้นั้น ย่อมได้รับความสงบใจ
ทั้งในกลางวันและกลางคืน

8. ความเสื่อมมาจากไหน ?

พระโลฬุทายี...อิจฉาพระสารีบุตรและพระโมคคัลลานที่ได้รับคำชื่นชมสรรเสริญ จึงโอ้อวดว่าตนสามารถแสดงธรรมกถาได้ยอดยิ่งเช่นเดียวกับพระอัครสาวกทั้งสอง เมื่อชนทั้งหลายได้นิมนต์ขึ้นกล่าวธรรมกถาแล้ว แต่ก็บ่ายเบี่ยงเพราะไม่รู้ข้อธรรมใดๆ ชนทั้งหลายไม่พอใจพากันขับไล่จนตกหลุมคูถ พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ความเสื่อมของมนตรา อยู่ที่การไม่ทบทวน
ความเสื่อมของเรือน อยู่ที่ไม่ซ่อมแซม
ความเสื่อมของความงาม อยู่ที่เกียจคร้าน
ความเสื่อมของนายยาม อยู่ที่ความประมาท

9. คนไม่เห็นธรรม

เมื่อชนทั้งหลาย...ได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าอยู่นั้น พระอานนทเถระสังเกตเห็นกิริยาของอุบาสก ๕ คน มีการนั่งหลับ เขี่ยดิน เขย่าต้นไม้ แหงนหน้ามองฟ้าและฟังธรรมโดยเคารพ จึงทูลถามพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจึงตรัสว่าคนที่นั่งหลับเคยเป็นนาค ๕๐๐ ชาติ คนที่เขี่ยดินเคยเป็นไส้เดือน ๕๐๐ ชาติ คนเขย่าต้นไม้เคยเป็นลิง ๕๐๐ ชาติ คนแหงนหน้าเคยเป็นโหร ๕๐๐ ชาติ คนฟังธรรมโดยเคารพเคยเป็นพราหมณ์ ๕๐๐ ชาติ จากนั้นพระพุทธเจ้าตรัสว่า พระธรรมไม่ได้เป็นของง่ายสำหรับทุกคน **หากใครประกอบด้วยราคะ โทสะ โมหะ ตัณหา ย่อมไม่สามารถเข้าใจธรรม** พร้อมตรัสภาษิตว่า...

ไม่มีไฟใดเสมอ "ราคะ"
ไม่มีเคราะห์ใดเสมอ "โทสะ"
ไม่มีข่ายดักสัตว์ใดเสมอ "โมหะ"
ไม่มีแม่น้ำใดเสมอ "ตัณหา"

10. ความผิดตน...เห็นยาก

เมณฑกเศรษฐี...ประสงค์จะฟังธรรมจากพระผู้มีพระภาค ระหว่างทางเดินเหล่าเดียรถีย์ได้มาห้ามปรามเอาไว้ โดยอ้างว่าพระผู้มีพระภาคเป็น *อกิริยวาทะ เศรษฐีไม่เชื่อถ้อยคำของเดียรถีย์เหล่านั้นได้เข้าเฝ้าพระศาสดา และเล่าถ้อยคำของเดียรถีย์ให้พระพุทธเจ้าสดับ พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ความผิดคนอื่นเห็นง่าย ความผิดของตนเห็นยาก
คนเรามักเปิดเผยความผิดคนอื่น เหมือนโปรยแกลบ
แต่ปกปิดความผิดตน เหมือนนักเล่นกลพรางตาไม่ให้คนอื่นเห็น

** อกิริยวาทะ คือความเห็นว่าการกระทำไม่มีผล เช่น ทำชั่ว หากไม่มีคนรู้ คนเห็น ไม่มีคนชม ไม่มีคนลงโทษ ก็ถือว่าไม่ได้ทำ*

11. ดีแต่กล่าวโทษ

พระอุชฌานสัญญีเถระ...มักคอยจ้องจับความผิดของภิกษุอื่นและทูลฟ้องพระพุทธเจ้าอยู่เสมอ พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ผู้ที่เพ่งแต่โทษคนอื่น
คอยจับผิดอยู่ตลอดเวลา
เขาย่อมหนาด้วยกิเลสอาสวะ
ไม่มีทางเลิกละมันได้

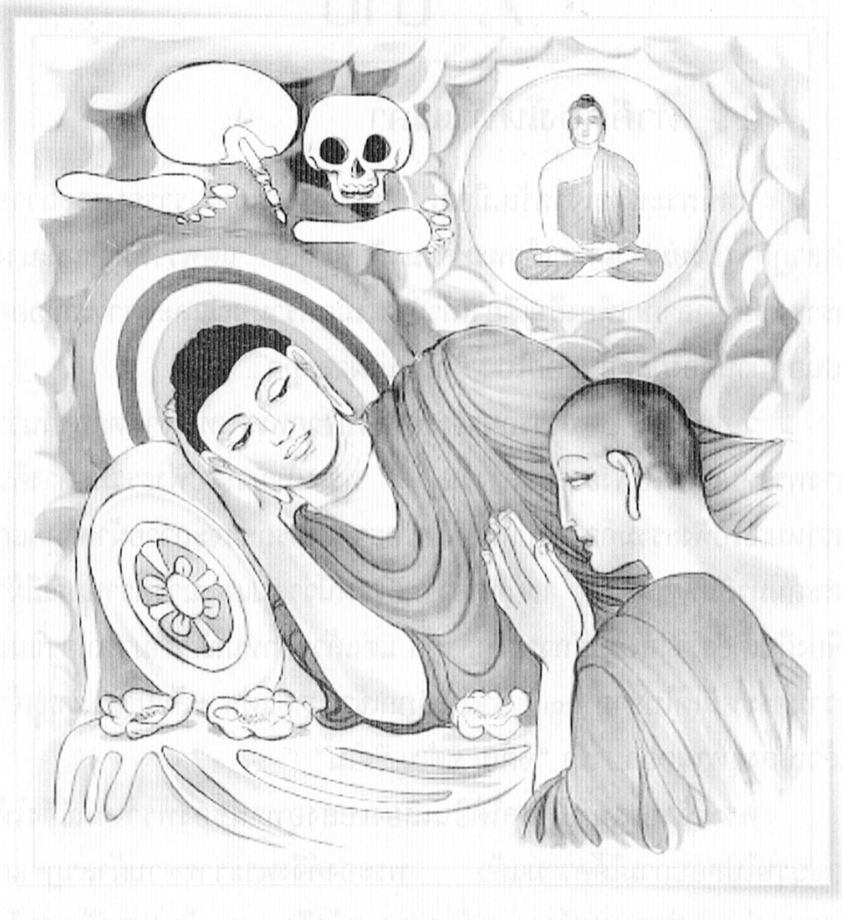
12. พุทธะไม่บำเพ็ญ...ย่อมไม่มี

สุภัททปริพาชก...ได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าในวันจะเสด็จดับขันธปรินิพพาน ทูลถามปัญหาว่า รอยเท้าในอากาศ พุทธะนอกรีต และสังขารอันเที่ยงแท้ เหล่านี้ว่ามีอยู่หรือไม่ พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

รอยเท้า ย่อมไม่ปรากฏในอากาศ
พุทธะ บำเพ็ญนอกรีต ย่อมไม่มี
สัตว์พากันยินดีในกิเลสที่กีดขวางนิพพาน
พระตถาคตทั้งหลายหมดกิเลสสิ้นแล้ว

ไม่มีกิเลส ย่อมไม่มีพุทธะ
ไม่มีกิเลส นิพพานไม่ปรากฏ
เหมือนบัวบานบังเกิดจากโคลนตม
อาศัยโคลนตม แต่ไม่แปดเปื้อนโคลนตม
อาศัยกิเลสจึงบังเกิดพุทธวิธี
พุทธวิธีก่อเกิด ปัญญาจึงเบ่งบานงามสะพรั่ง
เมื่อปัญญาเบ่งบาน จิตญาณจึงปรากฏรู้แจ้ง

ไม่มี รอยเท้าในอากาศ
ไม่มี พุทธะบำเพ็ญนอกรีต
ไม่มี สังขารอันจีรัง
ไม่มี ความหวั่นไหวในพระตถาคต

7. บาป

1. ทำดีต้องให้ทันเวลา

บทนี้พระพุทธเจ้าตรัสเมื่อจูเฬกสาฏกพราหมณ์ปรารถนาจะถวายผ้าสาฏก *(นุ่งห่ม)* แก่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่พราหมณ์และนางพราหมณีมีผ้าสาฏกเพียงผืนเดียวเท่านั้น เมื่อพราหมณ์และพราหมณีออกไปนอกบ้านต้องผลัดกันออกไป ผลัดกันนุ่งผ้าสาฏก...

วันหนึ่งทั้ง ๒ ปรารถนาจะฟังธรรมจากพระพุทธเจ้า ตกลงกันว่านางพราหมณีจะไปฟังธรรมกลางวัน พราหมณ์จะไปฟังธรรมกลางคืน พราหมณ์ไปฟังธรรมกลางคืนเกิดปิติศรัทธา ปรารถนาจะถวายผ้าสาฏกแก่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เกิดความตระหนี่ว่าตนและนางพราหมณีมีผ้าเพียงผืนเดียว จึงลังเลไม่ถวายผ้าสาฏก แต่แล้วพราหมณ์ก็สามารถเอาชนะความตระหนี่ได้ในยาม ๓ นำผ้าสาฏกเข้าถวายแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเปล่งอุทานออกมาว่า “ชิตํเม ชิตํเม ชิตํเม”

พระเจ้าปเสนทิโกศลได้ยินเสียงเปล่งอุทานของพราหมณ์จึงให้ราชบุรุษไปสอบถามได้ความแล้ว พระองค์จึงพระราชทานผ้าสาฏกแก่พราหมณ์ ๑ คู่พราหมณ์ถวายแด่พระพุทธเจ้าอีก พระเจ้าปเสนทิโกศลจึงพระราชทานผ้าสาฏกแก่พราหมณ์เป็นทวีคูณ คือ ๒ คู่ ๔ คู่ ๘ คู่ ๑๖ คู่ พราหมณ์ได้ถวายแด่พระพุทธเจ้าหมดทุกครั้ง พระเจ้าปเสนทิโกศลพระราชผ้าทานแก่พราหมณ์อีก ๓๒ คู่ เมื่อถึงตอนนี้พราหมณ์จึงเก็บผ้าไว้ ๑ คู่เพื่อตนและนางพราหมณี อีก ๓๐ คู่ถวายแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ที่สุดพระเจ้าปเสนทิโกศลพระราชทานผ้ากัมพลแก่พราหมณ์พราหมณ์ถวายแด่พระพุทธเจ้าอีก รวมแล้วพราหมณ์ถวายผ้าแด่พระพุทธเจ้าถึง ๗ ครั้ง พระเจ้าปเสนทิโกศลจึงพระราชทาน วัตถุ ๔ คือ ช้าง ๔ ตัว ม้า ๔ ตัว กหาปณะ สี่พัน สตรี ๔ คน ทาสี ๔ คน บุรุษ ๔ คน บ้านส่วย ๔ ตำบลแก่พราหมณ์ ภิกษุโจษกันถึงความอัศจรรย์ของผลบุญที่พราหมณ์ได้รับ พระพุทธเจ้าจึงกล่าวว่าหากพราหมณ์ถวายในยามหนึ่งจะได้วัตถุอย่างละ ๑๖ ถ้าถวายในยามสองจะได้วัตถุละ ๘ แต่เพราะถวายเวลาใกล้รุ่ง จึงได้รับวัตถุอย่างละ ๔ จากนั้นพระองค์ตรัสอีกว่า บุคคลควรทำความดีโดยทันที เพราะหากทำช้าไป กรรมดีย่อมให้ผลช้าเช่นเดียวกัน จากนั้นจึงตรัสภาษิตว่า...

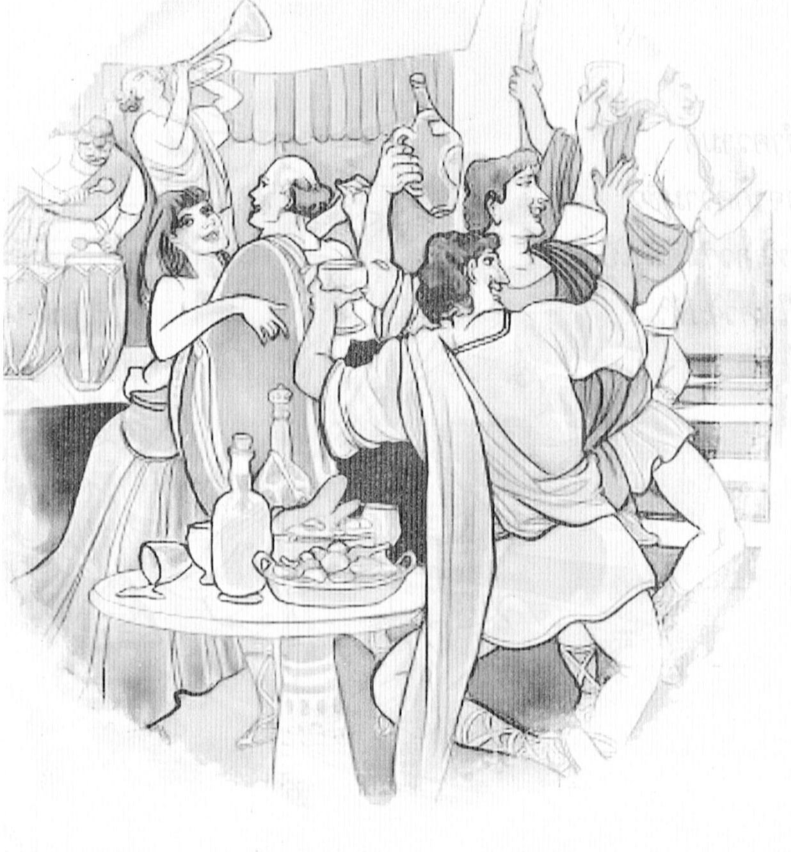
พึงรีบเร่งกระทำความดี
และป้องกันจิตจากความชั่ว
เพราะเมื่อกระทำความดีช้าไป
ใจจะกลับยินดีในความชั่ว

2. สิ่งนำทุกข์มาให้

พระเสยยสกัตเถระ...ทำผิดวินัยสงฆ์ ล่วงละเมิดข้อห้ามเพราะฟังคำแนะนำที่ผิดๆ มา พระพุทธเจ้าตรัสติเตียนแล้ว จึงตรัสภาษิตว่า...

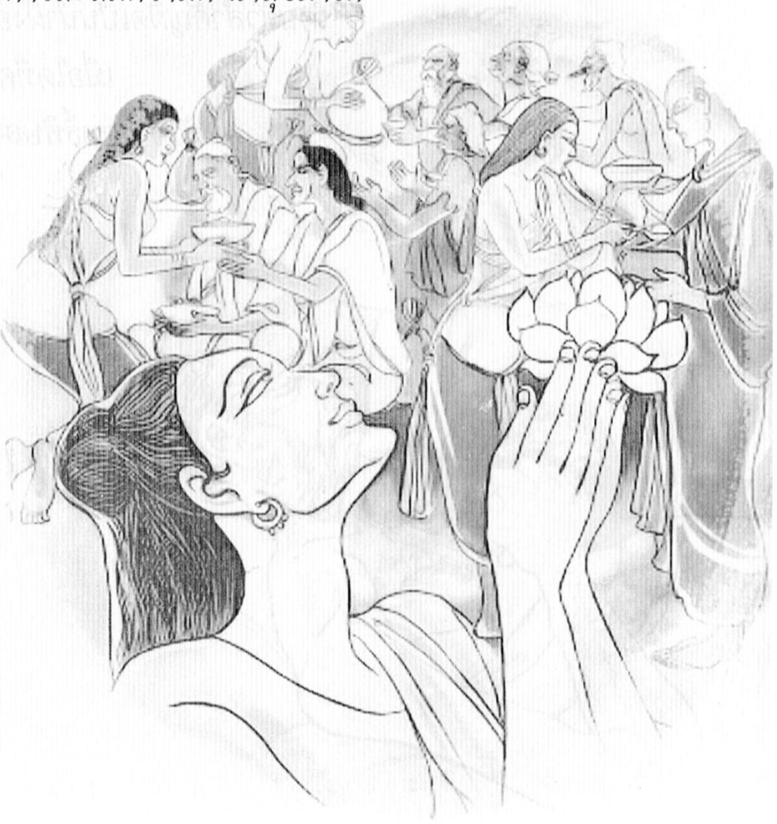
ถ้าหากจำต้องทำชั่วไซร้
ก็ไม่ควรทำบ่อยนัก
และไม่ควรพอใจในการทำชั่วนั้น
เพราะการสะสมบาป นำทุกข์มาให้

3. สิ่งนำสุขมาให้

สตรีผู้หนึ่ง...ได้ถวายข้าวตอกแด่พระมหากัสสปเถระ ผลบุญนั้นยังให้นางเกิดเป็นเทวธิดาในชั้นดาวดึงส์ นางปรารถนาจะสร้างกุศลเพิ่มจึงเข้าปัดกวาดลานกุฎิของพระมหากัสสปะ พระมหากัสสปะขับไล่นางไป นางร้องไห้อยู่จนพระพุทธเจ้าได้ยิน พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ถ้าหากจะทำความดี ก็ควรทำดีบ่อยๆ
ควรพอใจในการทำความดีนั้น
เพราะการสะสมความดี นำสุขมาให้

4. น้ำผึ้งหรือยาพิษ

อนาถบิณฑิกเศรษฐี...ถึงคราวทรัพย์ร่อยหรอลง เทวดารักษาซุ้มประตูได้แนะให้เศรษฐีเลิกทำบุญ เศรษฐีจึงขับไล่ไป เทวดาไม่อาจทานอำนาจวาจาของเศรษฐีได้ ด้วยความเป็นพระโสดาบันของเศรษฐีเทวดาต้องเร่ร่อนลำบากเดือดร้อนไม่มีที่อาศัยจึงนำทรัพย์ที่หายไปมาคืนให้และต้องมากราบขอขมาเศรษฐี เศรษฐีได้ให้ไปกราบขอขมาพระพุทธเจ้าก่อนจึงจะยกโทษให้ พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ตราบใดที่บาปยังไม่ส่งผล
คนชั่วสำคัญผิดเป็นน้ำผึ้งอันหอมหวาน
เมื่อใดที่ความชั่วส่งผล
คนชั่วจึงรู้ฤทธิ์พิษสงของบาปนั้น

ตราบใดที่ความดียังไม่ส่งผล
คนดีทำความดีด้วยความคลางแคลงสงสัย
เมื่อใดที่ความดีส่งผล
เขาจึงประจักษ์แจ้งในผลของความดีนั้น

5. บาปกระจิ๊ด บุญกระจ้อย

ภิกษุรูปหนึ่ง...ไม่ถนอมรักษาบริขาร* ปล่อยให้เสียหายไปด้วยประการต่างๆ ภิกษุทั้งหลายรวมถึงพระพุทธเจ้าตักเตือนแล้วก็ไม่เชื่อฟัง พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

อย่าเห็นความชั่วเล็กน้อยไม่มีผล
ฝนแม้หยดลงมาทีละหยาด ยังเต็มตุ่มได้ ฉันใด
คนพาลทำความชั่วทีละเล็กละน้อย
ย่อมเต็มด้วยบาปได้ ฉันนั้น

** บริขาร คือ เครื่องใช้ไม้สอยที่จำเป็นของภิกษุ*

6. ทนุถนอมคือบุญใหญ่

บัณฑิตผู้หนึ่ง...ชักชวนผู้คนให้ร่วมกันทำบุญ บ้านเศรษฐีให้ไปเพียงหยิบมือหนึ่ง บัณฑิตผู้นั้นได้อุทิศบุญแก่ทุกคนเสมอกันหมดแม้เศรษฐีที่ให้มาเพียงหยิบมือหนึ่งก็ตาม เศรษฐีเกิดความสำนึกขอขมาบัณฑิตนั้นแล้ว พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

อย่าดูถูกบุญเล็กน้อยจักไร้ผล
ฝนแม้หยดลงมาทีละหยาด ยังเต็มตุ่มได้ ฉันใด
ปัญญาชนสั่งสมบุญทีละเล็กละน้อย
ย่อมเต็มด้วยบุญได้ ฉันนั้น

7. ละบาปพ้นเพทภัย

พ่อค้าผู้หนึ่ง...จะนำสินค้าไปขาย ชักชวนให้ภิกษุ ๕๐๐ ร่วมเดินทางไปด้วย มีบุคคลผู้หนึ่งเห็นแก่พ่อค้าที่ได้อุปัฏฐากภิกษุทั้งหลายตลอดระยะ จึงบอกข่าวเรื่องโจรดักปล้นแก่พ่อค้านั้น พ่อค้าได้ละการเดินทางไปค้าขายเพื่อความปลอดภัย ภิกษุได้เข้าเฝ้าพระศาสดาเล่าความนั้นแล้ว พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

พ่อค้ามีทรัพย์มาก
มีพวกน้อยละเว้นทางที่มีภัย
คนรักชีวิตละเว้นยาพิษ ฉันใด
บุคคลพึงละบาป ฉันนั้น

8. บาปไม่อาจกล้ำกราย

พราน...ดักบ่วงล่าสัตว์ไว้แต่สัตว์ไม่ติดบ่วง ติดตามไปเห็นพระพุทธเจ้าจึงโกรธว่าเป็นเพราะพระพุทธเจ้าสัตว์จึงไม่ติดบ่วง ประสงค์จะปลงชีวิตเสีย บุตรทั้งหลายของพรานก็ประสงค์ปลงชีวิตพระพุทธเจ้าเช่นเดียวกัน แต่มิอาจทำได้ พระพุทธเจ้าได้เทศนาธรรมโปรดจนพรานและบุตร ๗ คน สะใภ้ ๗ คนบรรลุพระโสดาบัน ภิกษุทั้งหลายโจษกันเรื่องบุตรของพรานที่เป็นพระโสดาบันถึงการหยิบอาวุธล่าสัตว์ให้แก่พรานตั้งแต่อายุ ๗ ขวบ ว่าเป็นปาณาติบาตหรือไม่ พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

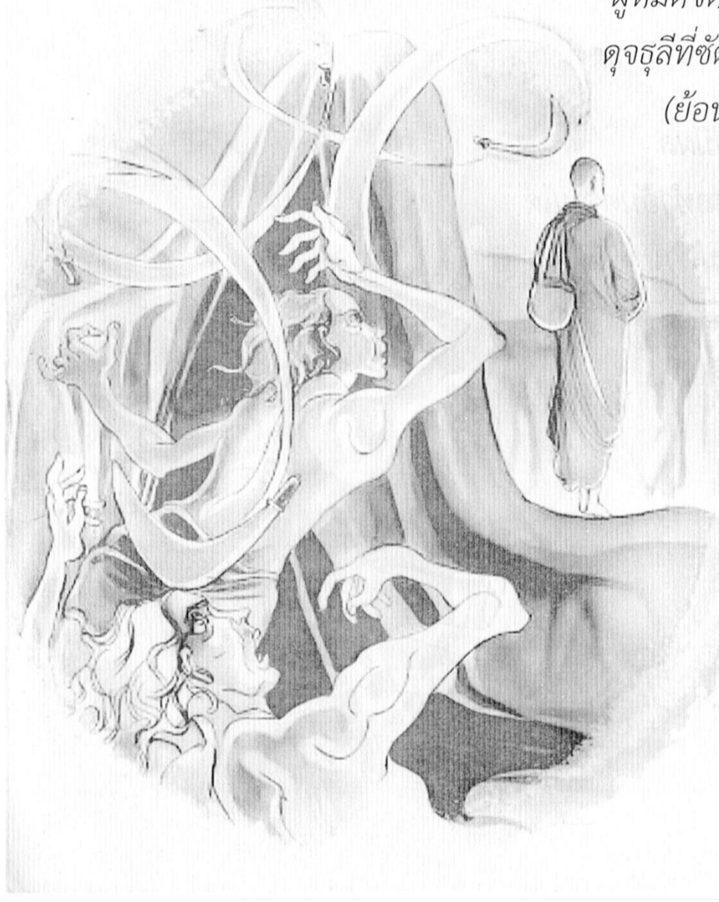
เมื่อมือไม่มีแผล
จับต้องยาพิษไม่มีผล
พิษนั้นไม่สามารถทำอันตรายได้
บาปก็ไม่มีแก่ผู้ไม่ทำบาป

9. ให้ทุกข์แก่ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว

พรานสุนัข...ปล่อยสุนัขให้ไล่กัดภิกษุ ภิกษุหนีขึ้นต้นไม้ จีวรของภิกษุตกลงมาคลุมพรานสุนัขนั้น ทำให้สุนัขเข้าใจผิดว่านายพรานคือภิกษุที่ตกลงมา สุนัขจึงรุมกัดนายพรานจนตาย พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

บาปย่อมตามสนองผู้โง่เขลา
ซึ่งทำร้ายบุคคลที่ไม่ทำร้ายตอบ
ผู้หมดจด ปราศจากกิเลส
ดุจธุลีที่ซัดทวนลม ฉะนั้น
(ย้อนกลับมาหาผู้ซัด)

10. วัดกันที่บาป-บุญ

พระติสสเถระ...ได้เข้าไปยังบ้านของช่างทำพลอย ในบ้านมีพลอยแดงเปื้อนเลือดวางอยู่ นกกะเรียนของนายช่างคิดว่าพลอยแดงเป็นเนื้อจึงกินพลอยแดงเข้าไป นายช่างเข้าใจว่าพระติสสะขโมยพลอยแดงไปจึงคาดคั้น พระติสสะเกรงว่านายช่างจะฆ่านกกะเรียนจึงไม่ยอมบอก ทำให้นายช่างโกรธทำร้ายพระติสสะจนเลือดสาด นกกะเรียนได้กลิ่นเลือดเดินเข้ามาหมายจะกิน นายช่างเตะนกนั้นจนตาย พระติสสะเห็นดังนั้นจึงยอมบอกความจริง นายช่างผ่าท้องนกจึงพบพลอยแดงแล้วกราบขอขมาพระติสสะ ด้วยกรรมอันนายช่างทำแก่พระติสสะเมื่อนายช่างตายไปจึงตกนรก พระภิกษุทั้งหลายโจษกันด้วยเรื่องนี้ พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

สัตว์บางพวกกลับมาเกิดอีก
พวกที่ทำบาป ไปนรก
พวกที่ทำดี ไปสวรรค์
พวกที่หมดอาสวกิเลส ปรินิพพาน

11. สิ้นภพจบชาติยังตามราวี

ภิกษุ ๓ กลุ่ม...เดินทางไปในวิถีต่างกัน ต่างกลุ่มต่างเห็นเคราะห์กรรมของอีกา ภรรยาของนายเรือ และภิกษุ ๗ รูป พระพุทธเจ้าเล่าบุพกรรมของชนเหล่านั้นแล้วตรัสภาษิตว่า...

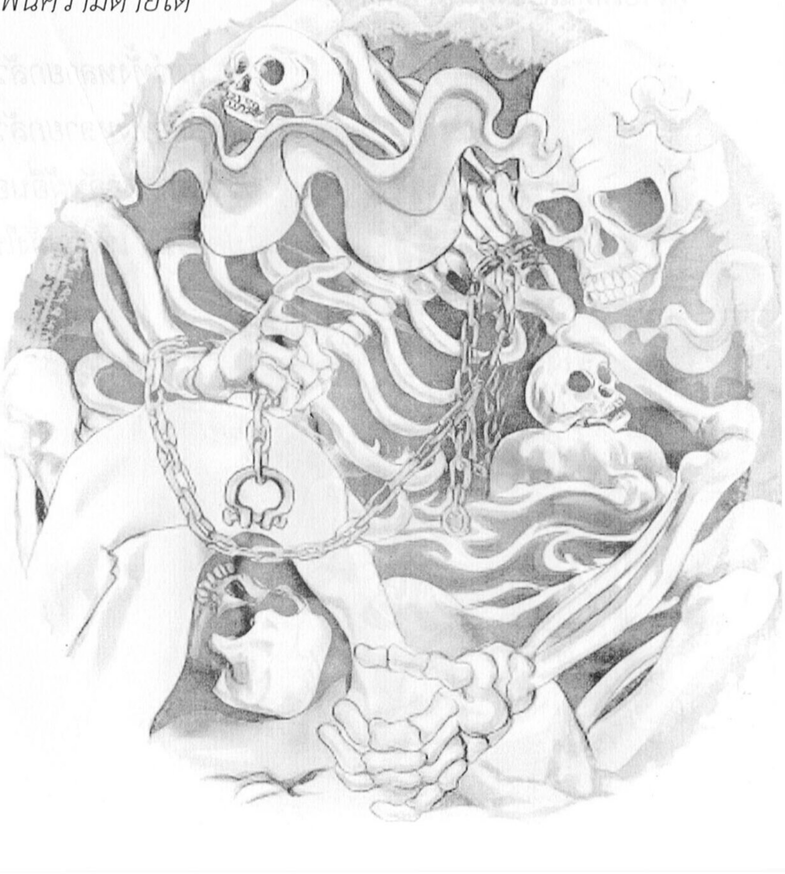
ไม่ว่าท้องฟ้า มหาสมุทร หรือหุบเขา
ไม่มีแม้แต่แห่งเดียวที่ผู้ทำกรรมชั่วอาศัยอยู่
จะหนีพ้นกรรมไปได้

12. ผู้วิเศษก็หนีไม่พ้น

บิดาของพระเทวทัต...จ้องอาฆาตพระพุทธเจ้าด้วยประการต่างๆ พระพุทธเจ้าจึงตรัสทำนายว่าอีก ๗ วันจะถูกธรณีสูบ บิดาของพระเทวทัตได้ระวังตัวเพื่อให้พระพุทธเจ้าผิดคำทำนาย แต่ที่สุดก็ถูกธรณีสูบ พระพุทธเจ้าได้ตรัสภาษิตว่า...

ไม่ว่าท้องฟ้า มหาสมุทร หรือหุบเขา
ไม่มีแม้สักแห่งเดียวที่คนเราอาศัยอยู่แล้ว
จะหนีพ้นความตายได้

8. โทษทัณฑ์

1. กลัวตายเหมือนกัน

เมื่อกลุ่มภิกษุสัตตรสพัคคีย์...ซ่อมแซมเสนาสนะแล้ว ภิกษุกลุ่มฉัพพัคคีย์ขับไล่ให้ออกไปเสีย อ้างว่าพวกตนมีอาวุโสกว่า แต่กลุ่มภิกษุสัตตรสพัคคีย์ไม่ยอมออกจากเสนาสนะนั้น ภิกษุกลุ่มฉัพพัคคีย์จึงตรงเข้ามุ่งประหารภิกษุสัตตรสพัคคีย์ ภิกษุสัตตรสพัคคีย์กลัวมรณภัยจึงร้องเสียงลั่น พระศาสดาทรงสดับเสียงของภิกษุเหล่านั้นตรัสถามเหตุ เมื่อพระองค์ทราบเหตุแล้วจึงตรัสภาษิตว่า...

สัตว์ทั้งหลายกลัวโทษทัณฑ์
สัตว์ทั้งหลายกลัวความตาย
เปรียบตนเองกับผู้อื่นอย่างนี้แล้ว
ไม่ควรฆ่า ไม่ควรสั่งให้คนอื่นฆ่า

2. รักชีวิตเท่ากัน

เมื่อภิกษุฉัพพัคคีย์...เงื้อมือประสงค์จะทำร้ายภิกษุสัตตรสพัคคีย์ พระพุทธเจ้าตรัสถามเหตุ เมื่อพระองค์ทราบความแล้ว พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

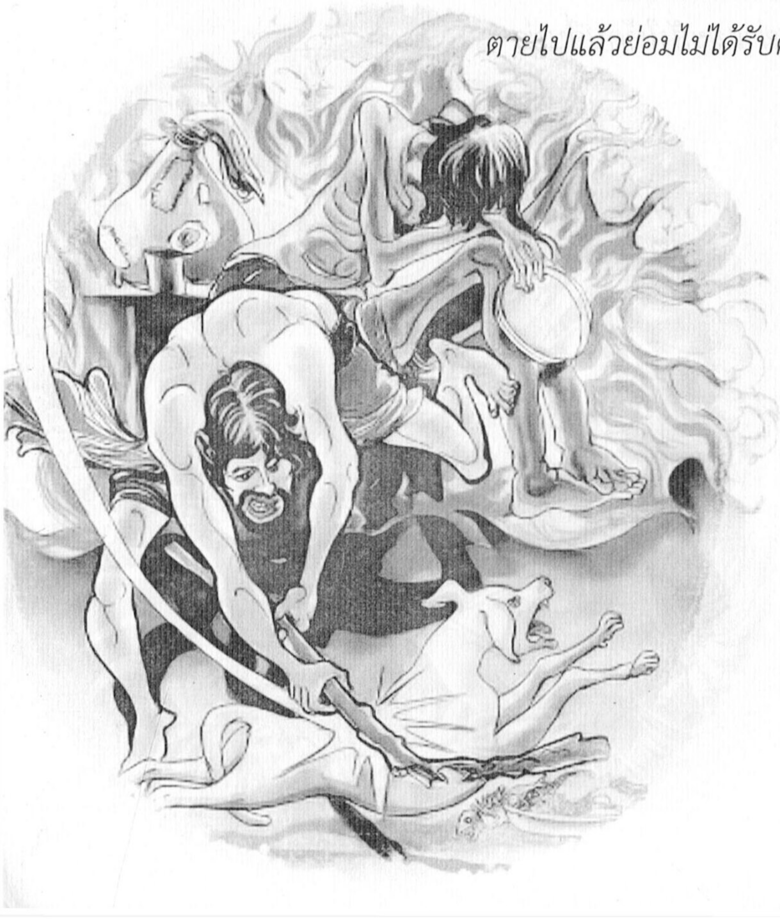
สัตว์ทั้งหลายกลัวโทษทัณฑ์
สัตว์ทั้งหลายรักชีวิตของตน
เปรียบตนเองกับคนอื่นอย่างนี้แล้ว
ไม่ควรฆ่าและสั่งให้คนอื่นฆ่า

3. แรงบาป - แรงบุญ

พระพุทธเจ้า...เสด็จทรงบาตรยังกรุงสาวัตถี พระองค์ทอดพระเนตรเห็นเด็กทั้งหลายกำลังตีงูจึงตรัสห้ามเด็กเหล่านั้น เมื่อเด็กเหล่านั้นหยุดทำร้ายงูแล้วพระองค์จึงตรัสภาษิตว่า...

สัตว์ทั้งหลายล้วนต้องการความสุข
ผู้ที่ต้องการความสุขแก่ตน
แต่เบียดเบียนสัตว์อื่น
ตายไปแล้วย่อมไม่ได้รับความสุข

สัตว์ทั้งหลายล้วนต้องการความสุข
ผู้ที่ต้องความสุขแก่ตน
ไม่เบียดเบียนสัตว์อื่น
ตายไปแล้วย่อมได้รับความสุข

4. ปากเสีย

พระโกณฑธานเถระ...ได้กระทำกรรมให้ภิกษุ ๒ รูปแตกกันในชาติก่อนเมื่อครั้งตนเป็นเทวดา โดยการแกล้งแปลงเป็นสตรีเดินตามหลังภิกษุรูปหนึ่งให้ภิกษุอื่นเข้าใจผิด ด้วยผลกรรมนั้นจึงทำให้ชาตินี้เมื่อพระเถระไปยังที่ใดคนทั้งหลายก็เห็นว่ามีสตรีเดินตามหลังอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน เมื่อภิกษุอื่นต่อว่าพระเถระ พระเถระก็โต้เถียงอย่างไม่ลดละ พระพุทธเจ้าทรงทราบความแล้วจึงตรัสภาษิตว่า...

อย่ากล่าวคำหยาบแก่ใครๆ
เมื่อถูกท่านด่าว่า เขาจะโต้ตอบท่าน
ใช้คำพูดกร้าวร้าวดูถูกกัน
เป็นเหตุก่อทุกข์ อาจลุกลาม
ถึงขั้นลงมือประหัตประหาร

ผู้สงบย่อมไม่หวั่นไหว
เหมือนระฆังแตก
ก็นับว่าเธอเข้าถึงนิพพานแล้ว
เธอก็จะไม่ต้องทะเลาะเบาะแว้งกับใครอีก

5. ความตายไล่ต้อน

นางวิสาขา...ได้ถามอุบาสิกาอื่นถึงเหตุผลในการรักษาศีลอุโบสถ หญิงทั้งหลายมีเหตุผลต่างๆ กันไป นางได้กราบทูลต่อพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ความแก่และความตาย
ไล่ต้อนอายุสัตว์ทั้งหลายไป
เหมือนคนเลี้ยงโค ถือท่อนไม้
คอยไล่ต้อนฝูงโคเข้าสู่ลานประหาร

6. นิสัยเปรต

พระโมคคัลลาน์...เห็นอชครเปรตจึงกราบทูลต่อพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจึงเล่าบุพกรรมของเปรตนั้นที่ประทุษร้ายต่อผู้ไม่ประทุษร้าย พร้อมตรัสภาษิตว่า...

คนพาล ทำชั่วอยู่
หาสำนึกถึงผลของมันไม่
คนทรามเดือดร้อนเพราะกรรมชั่วของตน
เหมือนตกอยู่ในนรกโลกันต์

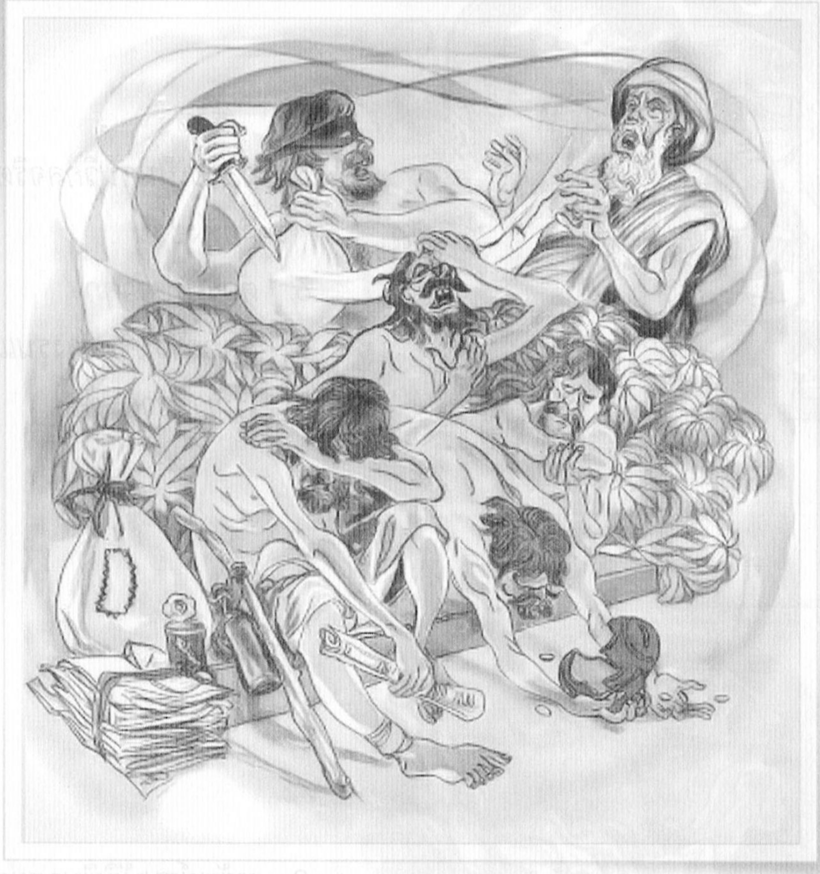

7. กฎเหล็ก 10 ประการ

พระโมคคัลลานเถระ...ถูกกรรมเก่าเข้าสนองทำให้โจร ๕๐๐ ทุบพระมหาเถระจนตาย ส่วนพวกเดียรถีย์ ๕๐๐ ผู้ว่าจ้างโจร และโจรทั้ง ๕๐๐ นั้นก็ต้องเสวยผลกรรมที่ได้กระทำต่อพระมหาเถระ พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ผู้ปองร้ายแก่บุคคล
ผู้ไม่เบียดเบียนไม่ทำร้ายใคร
ย่อมได้รับผลสนองสิบอย่าง
อย่างใดอย่างหนึ่งทันตาเห็น

1. *ได้รับทุกข์ทรมานอย่างน่าเวทนา*
2. *ได้รับความเสื่อมเสีย*
3. *ถูกทำร้ายร่างกาย*
4. *เจ็บป่วยอย่างหนัก*

5. กลายเป็นคนวิกลจริต
จิตฟุ้งซ่าน
6. ต้องโทษจำคุก
7. ถูกกล่าวหาอย่างรุนแรง
8. ไร้ญาติขาดมิตร

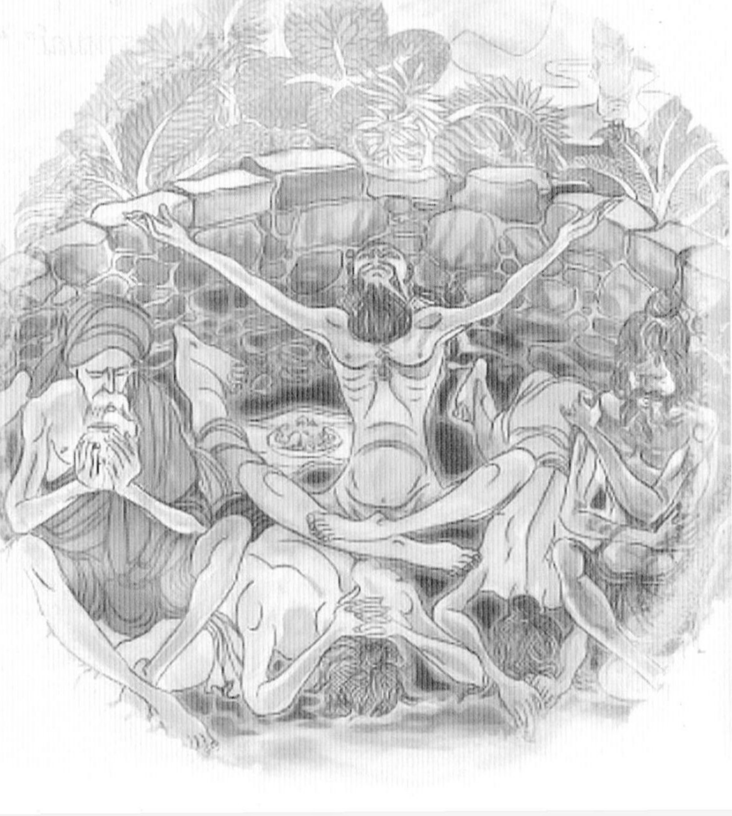
9. ทรัพย์สมบัติพินาศย่อยยับ
10. บ้านเรือนถูกไฟไหม้

คนผู้มีปัญญาทรามตายไป
ย่อมตกนรก.

8. บำเพ็ญนอกรีต

ภิกษุรูปหนึ่ง...ได้สะสมสมบัติไว้เป็นอันมากจนเกินแก่สมณเพศ ภิกษุทั้งหลายรวมทั้งพระพุทธเจ้าตักเตือนแล้วไม่พอใจ ประพฤติตนนุ่งผ้าเพียงผืนเดียวเพื่อประชด พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

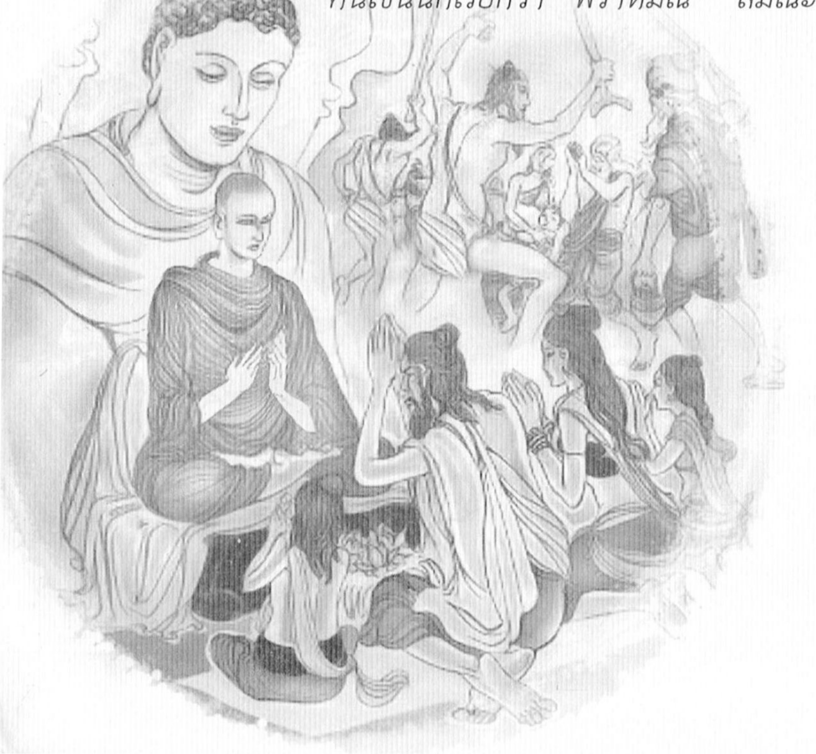
ไม่ใช่ประพฤติตนเป็นชีเปลือย ไม่ใช่มุ่นชฎา
ไม่ใช่เอาโคลนทาร่างกาย ไม่ใช่อดอาหาร
ไม่ใช่นอนบนดิน ไม่ใช่คลุกฝุ่นธุลี ไม่ใช่นั่งกระโหย่ง
เหล่านี้ ไม่อาจยังสัตว์ผู้ไม่พ้นสงสัยให้บริสุทธิ์ได้

9. ผู้บำเพ็ญโดยแท้

พระเจ้าปเสนทิโกศล...พอใจผลงานปราบกบฎของสันตติมหาอำมาตย์ จึงมอบราชสมบัติให้ครองเป็นเวลา ๗ วัน มหาอำมาตย์นั้นรื่นเริงอยู่ในราชสมบัติและกามกิเลสทั้งหลายตลอดจนวันที่ ๗ นางรำคนหนึ่งได้เป็นลมเสียชีวิตเพราะอดอาหาร มหาอำมาตย์ปลงอาลัยในชีวิตออกบวชได้บรรลุอรหัตผล พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

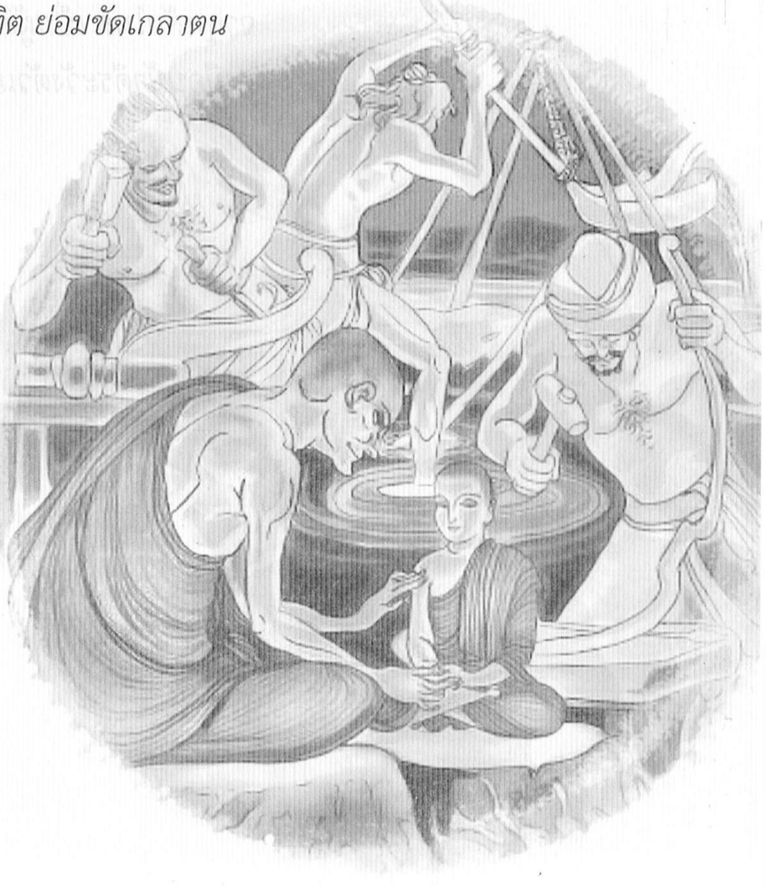
ไม่ว่าจะแต่งกายแบบใด ถ้าใจสงบ
ควบคุมตนเองได้ รักษาศีล
บำเพ็ญบริสุทธิ์ ไม่เบียดเบียนใคร
คนเช่นนี้ก็เรียกว่า "พราหมณ์" "สมณะ" "ภิกษุ"

10. บำเพ็ญธรรมหมั่นขัดเกลา

สุขสามเณร...ออกบวชแล้วได้เดินทางกับพระอุปัชฌาย์เห็นการกระทำต่างๆ ของบุคคลเช่นเดียวกับบัณฑิตสามเณร จึงบำเพ็ญจนบรรลุอรหัตผล พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ชาวนา ไขน้ำเข้านา
ช่างศร ดัดคันศร
ช่างไม้ ถากเนื้อไม้
บัณฑิต ย่อมขัดเกลาตน

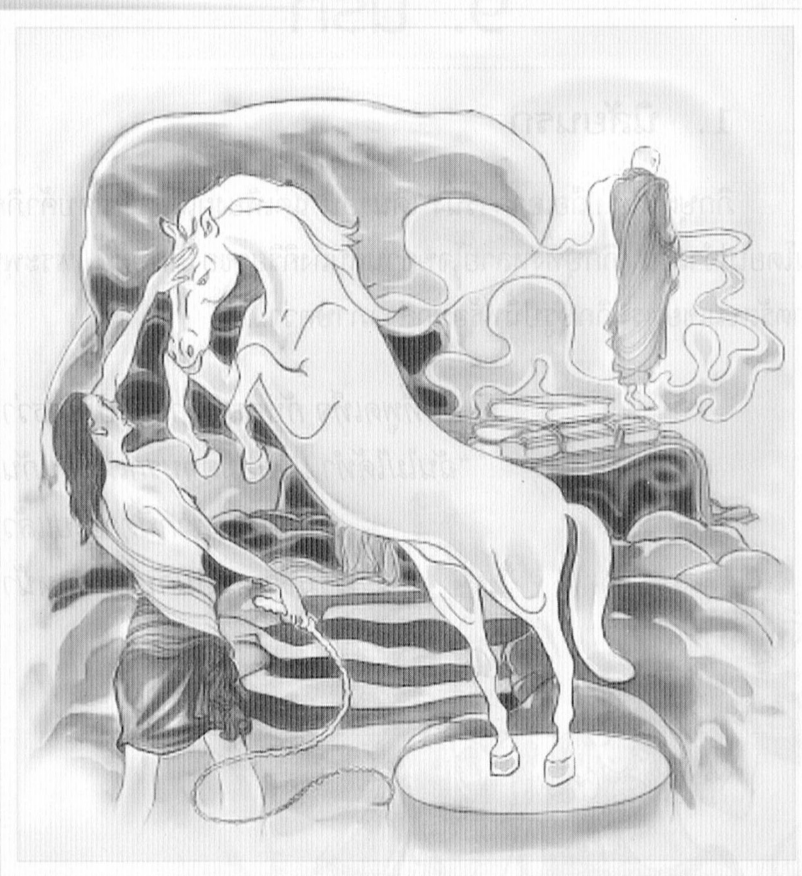

11. บุคคลที่หาได้น้อยในโลกนี้

พระอานนทเถระ...ได้นำให้เด็กขอทานผู้หนึ่งบวช เด็กขอทานนั้นต้องการจะสึกจึงไปพิจารณาผ้านุ่งผืนเก่าของตนสมัยยังขอทานอยู่หลายครั้งเพื่อระลึกถึงความลำบากของเพศฆราวาส จากนั้นจึงเพียรบำเพ็ญจนบรรลุอรหัตผล พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

ผู้หักห้ามใจไม่ทำชั่วเพราะละอายบาป
หาได้น้อยนักในโลก คนเช่นนี้ย่อมปลุกตัวเอง
จากหลับไหล เป็นผู้ตื่นเพื่อรู้แจ้ง
เหมือนม้าดีระวังตัวเองให้พ้นแส้

ม้าดี ถูกลงแส้แม้ครั้งยังสำนึก
พวกเธอก็จงทำตนเช่นนั้น
อาศัยศรัทธา ศีล วิริยะและสมาธิ พิจารณาธรรมด้วยปัญญา
เมื่อมีสติมั่นคงถึงพร้อมด้วยความรู้และกิริยาความประพฤติ
พวกเธอจักละทุกข์ได้ไม่น้อย

9. นรก

1. นิสัยนรก

ภิกษุผู้หนึ่ง...ถือเอาการนั่ง เดิน ยืน แต่เพียงผู้เดียว ไม่คบค้าภิกษุอื่นโดยไม่จำเป็น ภิกษุทั้งหลายโจษขานกันถึงกิริยาของภิกษุผู้นี้ พระพุทธเจ้าตรัสชมเชยพระภิกษุรูปนี้พร้อมกล่าวภาษิตว่า...

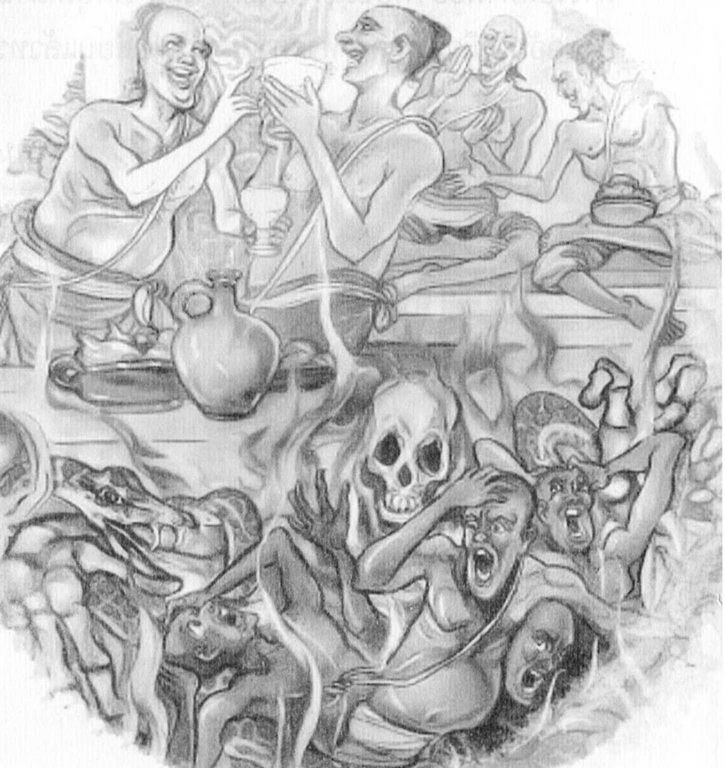
คนที่พูดเท็จ กับคนที่ทำแล้วปฏิเสธว่า
"ฉันไม่ได้ทำ !" ย่อมตกนรกเหมือนกัน
คนสองจำพวกนี้ตายไปแล้ว
มีกรรมชั่วเหมือนกันในโลกหน้า

2. บวชแต่กาย (ไม่บวชจิต)

พระโมคคัลลาน์...เห็นเหล่าเปรตทั้งหลาย แล้วทูลบอกความนั้นแก่พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าตรัสว่าเปรตเหล่านั้นเป็นภิกษุในศาสนาพระพุทธกัสสปะ แต่ประพฤติตนไม่ควรแก่การอุปสมบท เป็นผู้ประพฤติธรรมลามก จึงต้องเสวยผลกรรมนั้น พร้อมตรัสภาษิตว่า...

คนนุ่งห่มผ้ากาสาวพัสตร์
มีเป็นจำนวนมากที่ประพฤติชั่ว ไม่สำรวม
คนชั่วเหล่านั้นย่อมตกนรกเพราะกรรมชั่ว

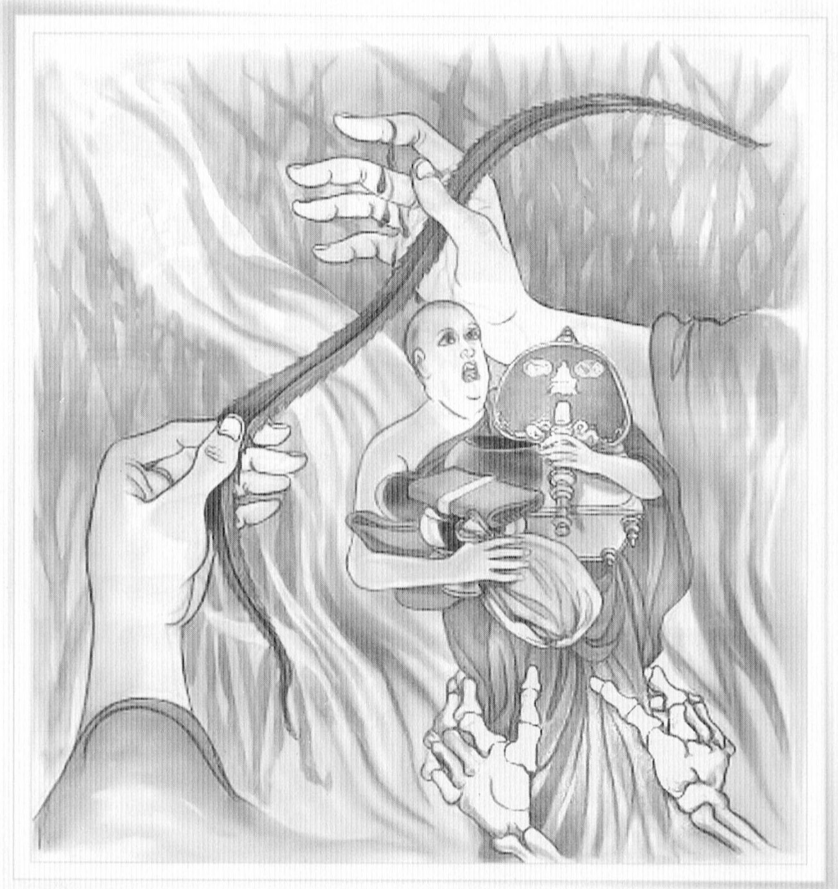

3. ชีวิตที่ติดลบ

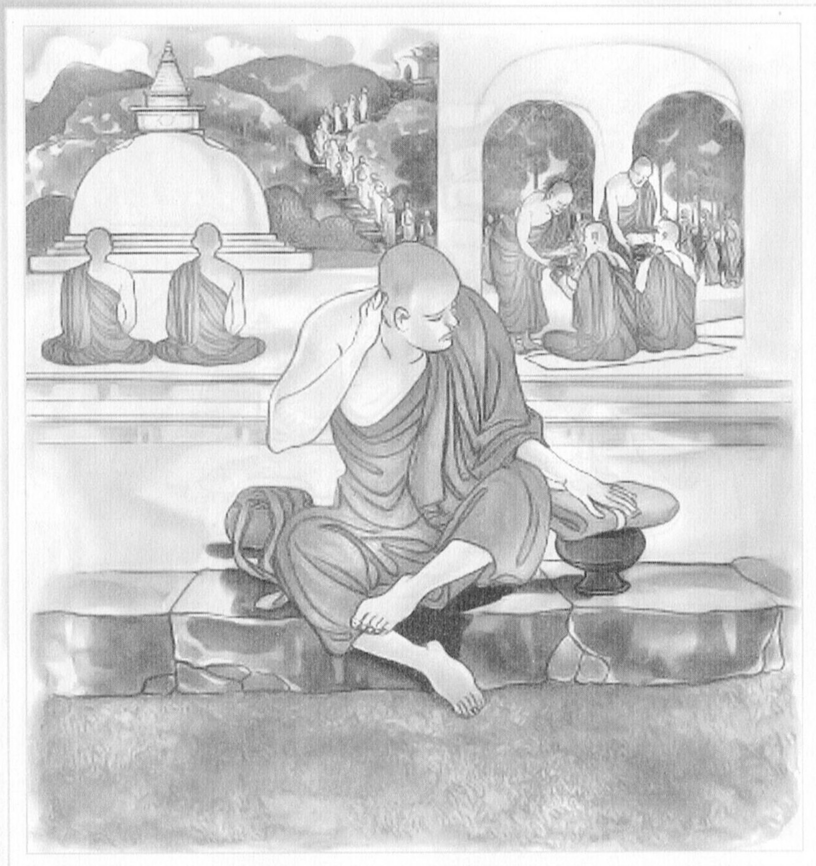
ในสมัยข้าวยากหมากแพง ประชาชนหาเลี้ยงชีพฝืดเคือง ภิกษุสงฆ์ออกบิณฑบาตได้ยาก ภิกษุเหล่านั้นจึงคิดหาวิธีจำพรรษาอย่างสงบ ภิกษุบางพวกเสนอให้ทำกิจแก่คฤหัสถ์ บางพวกแสร้งยกยอในคุณธรรมของกันและกัน ประชาชนเหล่านั้นพากันยินดีถวายอาหารและน้ำดื่มแก่ภิกษุเหล่านั้น ภิกษุเหล่านั้นจึงมีผิวพรรณผ่องใส ครั้นออกพรรษาแล้วภิกษุทั้งหลายเข้าเฝ้าพระศาสดา ภิกษุต่างถิ่นล้วนมีผิวพรรณมัวหมอง ส่วนภิกษุฝั่งแม่น้ำเป็นผู้มีน้ำนวลผิวพรรณผ่องใส มีสีหน้าสดชื่น พระพุทธเจ้าตรัสถามว่าดำรงอัตภาพอย่างเป็นสุขด้วยวิธีการใด ภิกษุเหล่านั้นทูลว่าด้วยการแสร้งยกยออันไม่มีจริงในตน พระศาสดาตรัสติเตียนแล้วทรงแสดงภาษิตว่า...

คนทุศีล ไม่สำรวม
กัดกินก้อนเหล็กแดงที่ลุกเป็นไฟ
ยังดีเสียกว่าบริโภคข้าว
ที่ชาวบ้านนำมาถวาย

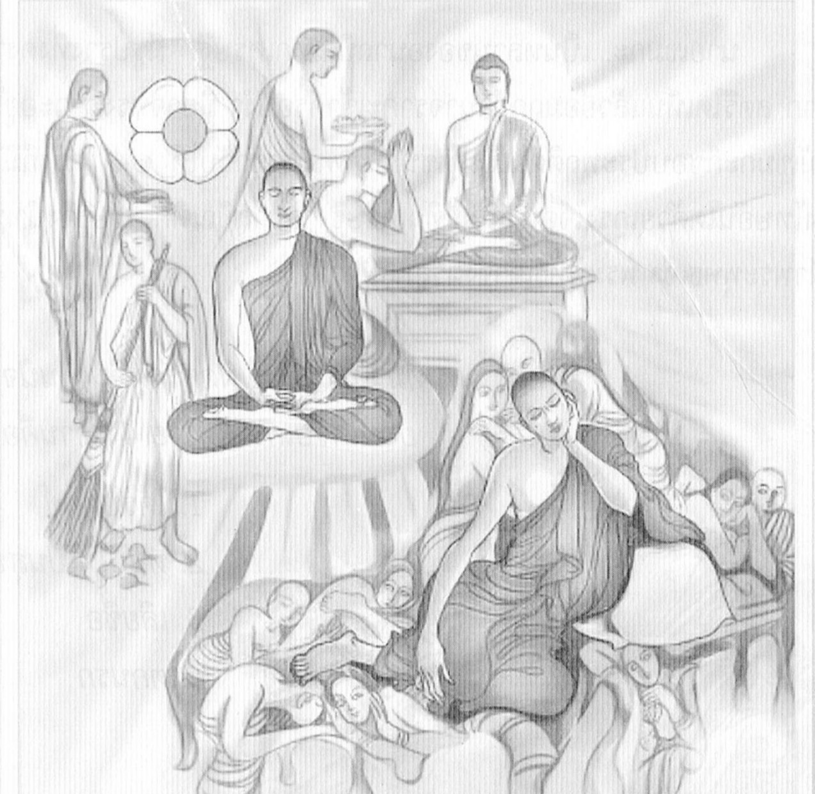

หญ้าคาหากจับไม่ดี
ย่อมบาดมือ ฉันใด
การบำเพ็ญหากไม่ขาวสะอาด
ย่อมลากลงสู่นรก ฉันนั้น

การปฏิบัติหละหลวม
กิริยาความประพฤติขุ่นมัวเศร้าหมอง
บำเพ็ญไม่เต็มใจ
ไม่เป็นไปเพื่อผลอันไพศาล

ถ้าจะบำเพ็ญ ก็จงบำเพ็ญอย่างจริงจัง
และเพียรพยายามให้มั่นคง
หากบำเพ็ญอย่างหละหลวม
รังแต่จะเกลี่ยธุลีคือกิเลสใส่ตัว

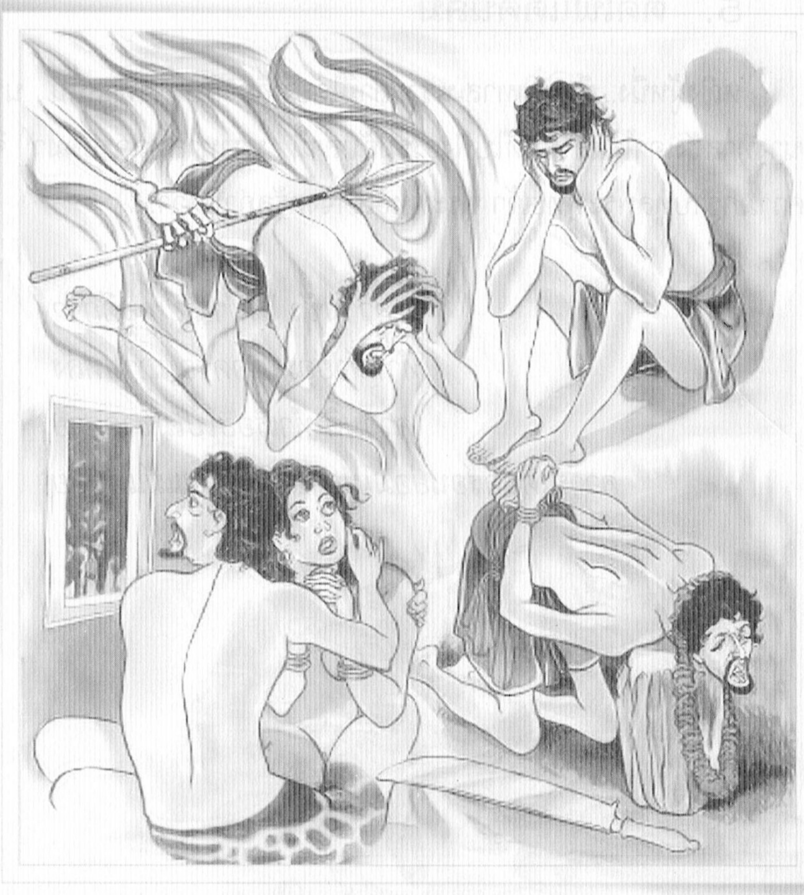
4. อเวจี 4 สถาน

นายเขมกะ...เป็นหลานของอนาถบิณฑิกเศรษฐี มีรูปร่างที่งดงามมาก สตรีใดเห็นแล้วย่อมถูกอำนาจราคะเข้าครอบงำ มิอาจทรงภาวะอยู่ได้ แม้เขมกะก็ชอบประพฤติตนเป็นชู้เช่นกัน พระราชาจับได้ ๒-๓ ครั้งก็มิได้ลงโทษอันใดด้วยเกรงใจอนาถบิณฑิกเศรษฐี อนาถบิณฑิกเศรษฐีจึงนำเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

คนที่มัวเมา เป็นชู้ ผิดคู่รักผู้อื่นเป็นนิจ
ย่อมได้รับเคราะห์ร้าย 4 สถานคือ

1. ได้รับทุกข์
2. หลับไม่เป็นสุข
3. เสียชื่อ
4. ตกนรก

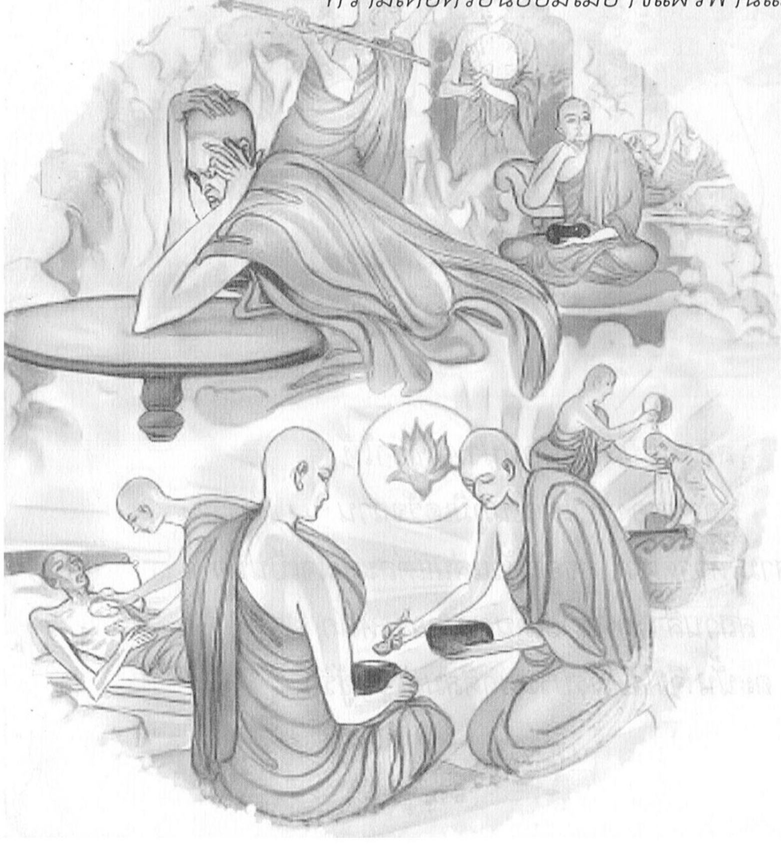

สถานหนึ่ง มีแต่คนนำทุกข์มาให้
สถานสอง กำเนิดในภูมิเดรัจฉาน
สถานสาม หวาดผวา สุขอันชั่วแล่นแต่สะดุ้งใจเป็นนิจ
สถานสี่ กฎหมายเล่นงานอย่างหนัก
ฉะนั้น จึงไม่ควรประพฤติสมสู่เป็นชู้รัก

5. ตัดไฟแต่ต้นลม

หญิงผู้หนึ่ง...หึงนางทาสเพราะสามีได้ยุ่งเกี่ยวกับนางทาสนั้น นางจับนางทาสขังเอาไว้แล้วทำทีไปฟังธรรมกับสามี นางทาสหลุดรอดมา จึงนำความกราบทูลพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

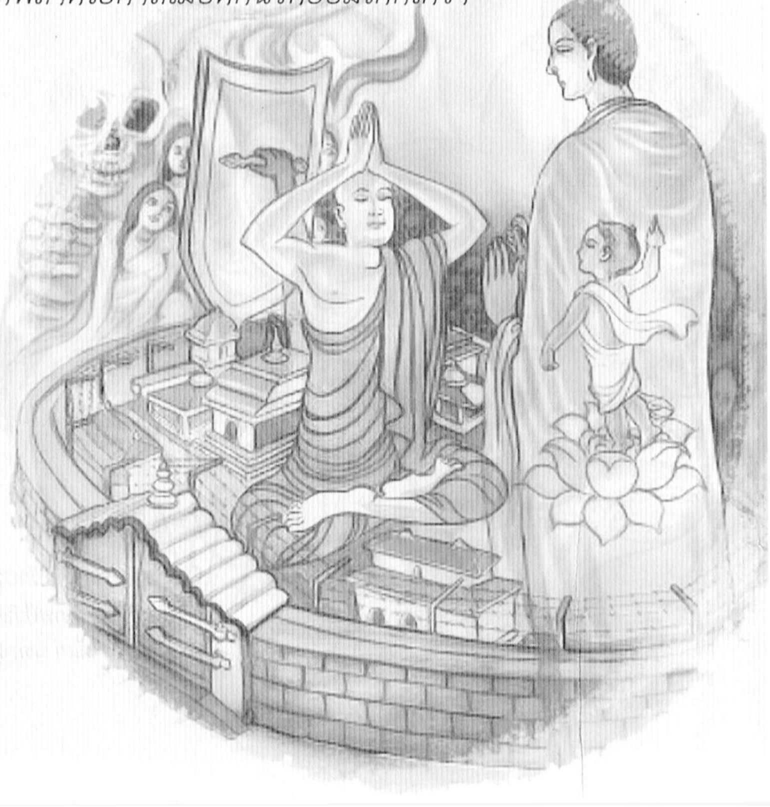
ความชั่ว ไม่ทำเสียเลยดีกว่า
ทำแล้วย่อมเดือดร้อนภายหลัง
ความดี ทำเรื่อยไปไม่ขาดสาย
ความเดือดร้อนย่อมไม่อาจแผ้วพานแม้แต่น้อย

6. มั่นคงดั่งป้อมปราการ

ภิกษุทั้งหลาย...จำพรรษา ณ ปัจจันตนครแห่งหนึ่ง ชาวนครนั้นต้องเดือดร้อนด้วยโจรภัย ได้เที่ยวป้องกันเมืองอย่างแข็งแรงไม่มีเวลาอุปัฏฐากภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเหล่านั้นออกพรรษาแล้วได้เข้าเฝ้ากราบทูลเรื่องแก่พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

เธอจงป้องกันตนให้ดีเหมือนป้อมปราการ
ที่ป้องกันอย่างแข็งแรงทั้งภายในภายนอก
เธออย่าปล่อยโอกาสให้สูญเปล่า
เพราะผู้ที่พลาดโอกาสเมื่อตกนรกย่อมโศกเศร้า

7. ทางสู่ทุคติ*

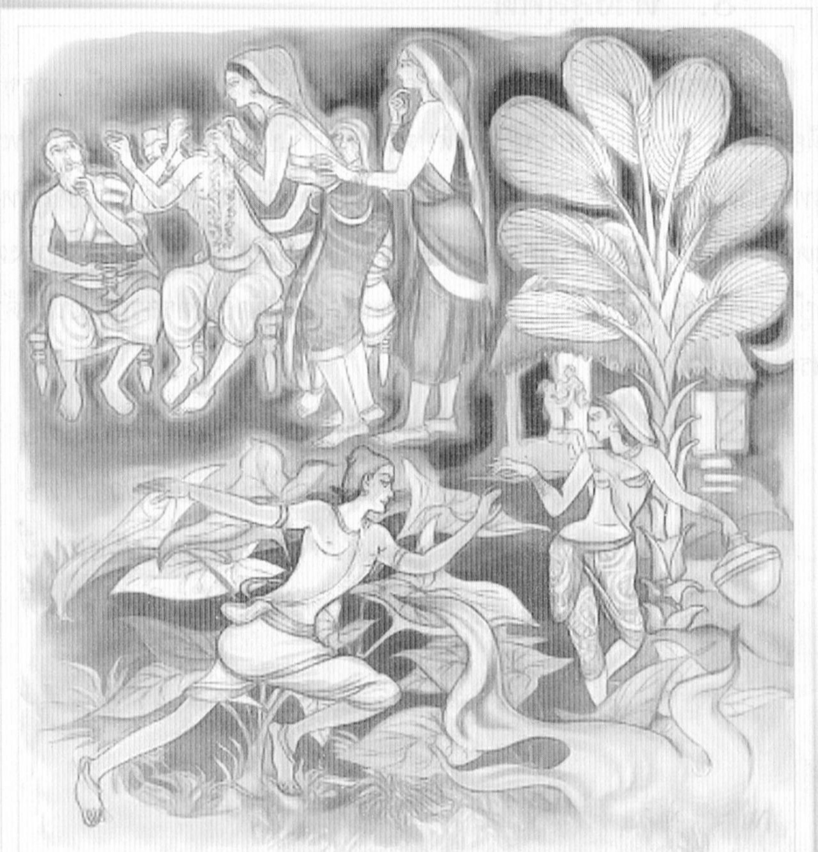
ภิกษุทั้งหลาย...ปรารภกันว่า นิครนถ์* น่าจะมีความละอายมากกว่าชีเปลือยจึงนุ่งห่มผ้าแม้เพียงเล็กน้อย นิครนถ์โต้ภิกษุว่าพวกตนมิได้นุ่งห่มผ้าเพราะเหตุนั้น พระพุทธเจ้าทราบความจึงตรัสภาษิตว่า...

สิ่งที่น่าละอาย กลับไม่ละอาย
สิ่งที่ไม่น่าละอาย กลับละอาย
ผู้ที่มีความเห็นผิดเช่นนี้
ชีวิตย่อมดำเนินไปสู่ทุคติ

** นิครนถ์ คือนักบวชนอกพระพุทธศาสนา.*

** ทุคติ คือภพที่เกิดของสัตว์อันไร้ความเจริญ ได้แก่ นรก เปรต อสุรกาย เดียรัจฉาน.*

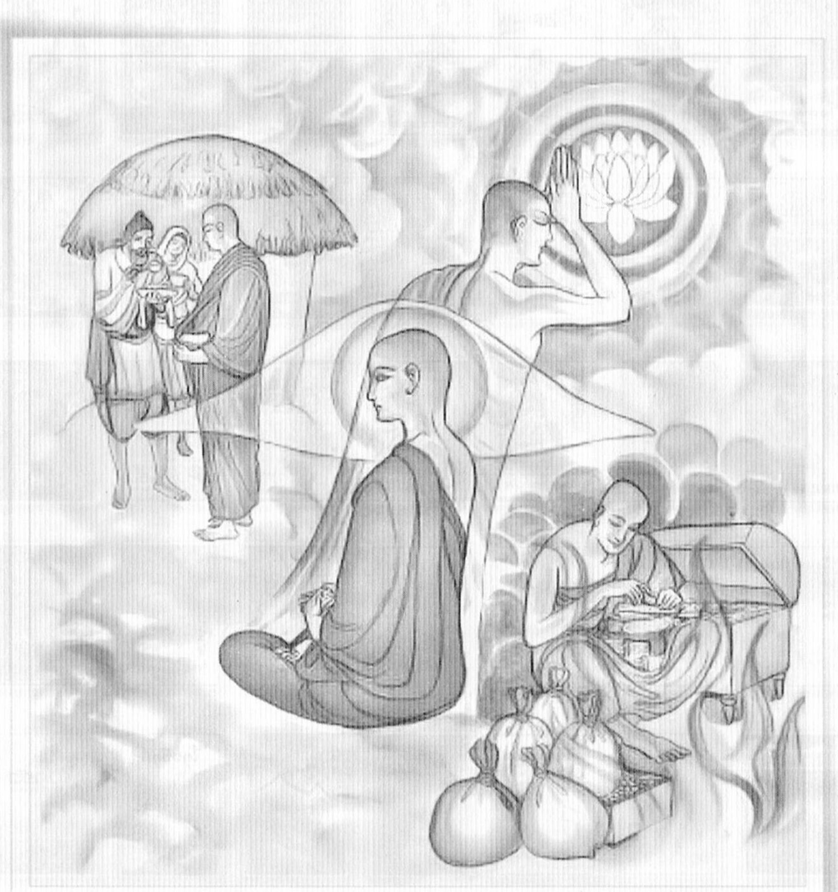
สิ่งที่เป็นภัย กลับเห็นว่าไม่เป็นภัย
สิ่งที่ไม่เป็นภัย กลับเห็นว่าเป็นภัย
ผู้ที่มีความเห็นผิดเช่นนี้
ชีวิตย่อมดำเนินไปสู่ทุคติ

8. ทางสู่สุคติ*

บุตรเดียรถีย์และบุตรคนดีมักเที่ยวเล่นกันเนืองๆ วันหนึ่งบุตรของเดียรถีย์มีความกระหายน้ำ ใช้ให้บุตรคนดีเข้าไปในวิหารเพื่อขอน้ำ พระพุทธเจ้าตรัสว่าให้ผู้ที่เข้ามาเท่านั้นได้ดื่มน้ำ ใครต้องการน้ำก็ควรเข้าสู่วิหาร บุตรเดียรถีย์เข้าสู่วิหารเพื่อดื่มน้ำแล้วได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้า ดำรงตนอยู่ในพุทธมามกะ แล้วยังบิดามารดาของตนให้เข้าถึงไตรสรณคมน์ได้ด้วย พระพุทธเจ้าจึงตรัสภาษิตว่า...

สิ่งที่มีโทษ กลับเห็นว่าไม่มีโทษ
สิ่งที่ไม่มีโทษ กลับเห็นว่ามีโทษ
ผู้ที่มีความเห็นผิดเช่นนี้
ชีวิตย่อมดำเนินไปสู่ทุคติ

เห็นโทษ เป็นโทษ
เห็นถูก เป็นถูก
ผู้ที่มีความเห็นชอบเช่นนี้ย่อมไปสู่สุคติ

** สุคติ คือทางดี ทางสวรรค์ ทางสุขสบาย.*

กระจกส่องกรรม
ภัยพิบัติ
สะเทือนฟ้า
ชีวิต
ไตรรัตน์
แม่ครัว

รายชื่อหนังสือธรรมะ

1. กระจกส่องกรรม
2. บุญวาสนามาจากการบริจาค
3. พระมหาคุณบุพการี ฯ
4. เวียนว่ายตายเกิด
5. รู้ชีวิตกำหนดชีวิต
6. พระในบ้าน
7. ลาภอันประเสริฐ
8. ต่างกันในกาย
9. ศีล ๕
10. พระคุณพ่อแม่ยากทดแทน
11. เพชรน้ำเอก เล่ม ๑, ๒, ๓
12. ธรรมะกับภัยพิบัติ
13. บาปทำแท้ง
14. ศิษย์รักเอ๋ย เล่ม ๑, ๒
15. การ์ตูนคัมภีร์กวนอูปลุกชาวโลก
16. พิจารณ์เก้า
17. ตื่น ๑ (คิดบำเพ็ญยังไม่สาย)
18. ตื่น ๒ (ตื่นด้วยปัญญา)
19. ทวง
20. ชิงโข่ว (ปณิธานกินเจ)
21. ปัญญาบรรเจิด
22. พระคุณฟ้าฯ
23. พญาช้างเผือกขอรับธรรม
24. ๒๔ กตัญญูสะเทือนฟ้า
25. พระอาจารย์สอนศิษย์บำเพ็ญ
26. พุทธระเบียบ ๑๕ ข้อ
27. เส้นทางสายเก่า
28. สำนึกในดวงใจ
29. คุณธรรมงดงาม ๕ ประการ
30. คุณค่าที่แท้จริงของชีวิต
31. กลับมาสถานธรรม ฯ
32. ไตรรัตน์กับการบำเพ็ญ
33. แม่ครัวหัวใจรักธรรม
34. จิตศรัทธาพาประจักษ์
35. หลักแห่งการบำเพ็ญธรรม ๑๐
36. วิญญาณสีนามิ
37. ลังกาวตารสูตร
38. กินเจเว้นกรรม
39. เหตุต้นผลกรรม
40. บำเพ็ญในยุคท้ายปลายกัป
41. ไตรรัตน์แก้ววิเศษ ๓ ประการ
42. ธรรมะในครัวเรือน
43. ทางสายตรง
44. ทศมหาปณิธานพระสมันตภัทรฯ
45. ผู้บำเพ็ญพึงสังวร
46. สอนคนให้เป็นคน
47. มหาปณิธาน ๑๐
48. มหัศจรรย์ฉันบำเพ็ญ

อานิสงส์ ๑๐ ประการ

ของการพิมพ์หนังสือธรรมะเป็นธรรมทาน

๑. กรรมเวรจากอดีตชาติจะได้ลบล้าง
๒. ความเป็นสิริมงคลย่อมจะมีมาสู่ครัวเรือน
๓. บุตรหลานที่พาลเกเรจะกลับตัวเป็นคนดี
๔. วงศ์สกุลจะมีผู้สืบทอดและเจริญรุ่งเรืองทุกๆ ชั่วอายุ
๕. คิดจะทำการอันใดจะมีคนมาให้ความช่วยเหลือ
๖. ขจัดเคราะห์ภัย ภัยใหญ่จะกลายเป็นภัยเล็ก
๗. คนป่วยเรื้อรังจะหายจากโรคฯ
๘. วิญญาณของบรรพชนจะพ้นจากถูกทรมานไปสู่สุคติ
๙. เป็นบารมีคุ้มครองลูกหลานให้อยู่เย็นเป็นสุข
๑๐. บังเกิดบุญวาสนาและให้มีอายุยืนยาว

พิมพ์ที่...

สำนักพิมพ์เอกอนันต์เผยแพร่ธรรม

โทร. 081-234-0960, 089-6726781

แฟกซ์. 034-246644

www.96rangjai.com email : 96rangjai@gmail.com

วิธีชำระเงิน : ชื่อบัญชี **นายอุดมรัก เอี่ยมสะอาด**

ธ.กรุงเทพ	สาขาราษฎร์บูรณะ	บัญชีออมทรัพย์	186-099-6592
ธ.กสิกรไทย	สาขาศาลายา	บัญชีออมทรัพย์	578-213-4126
ธ.ไทยพาณิชย์	สาขาศาลายา	บัญชีออมทรัพย์	316-294-1970

จัดจำหน่ายโดย

ฟ้าประทานบุ๊ค

โทร. 085-0658236, 081-2349096

แฟกซ์. 034-246644

จัดพิมพ์โดย

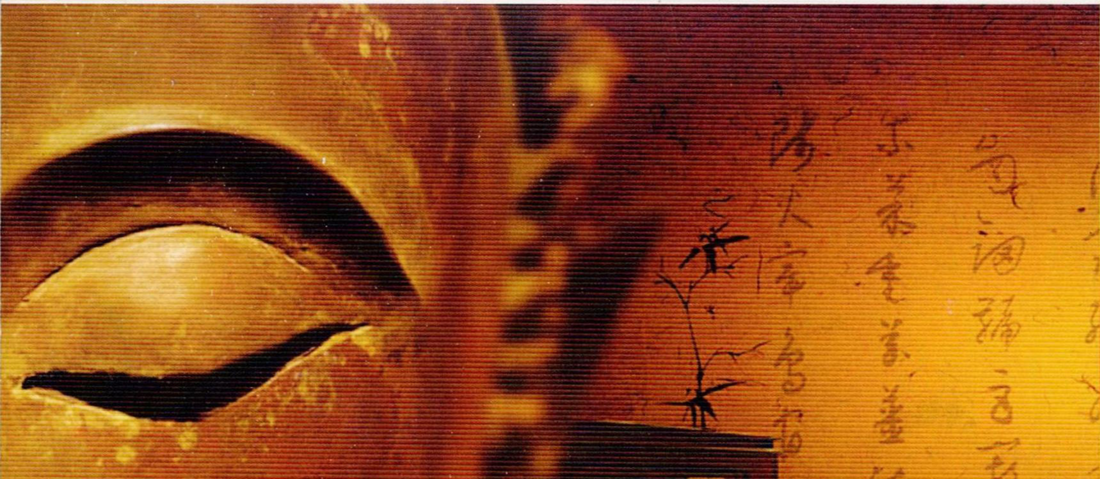
สำนักพิมพ์เอกอนันต์เผยแพร่ธรรม

โทร. 089-6726781, 081-2340960

แฟกซ์. 034-246644

www.96rangjai.com email : 96rangjai@gmail.com

ท่านผู้เจริญเอ๋ย !
จงรู้เถิดว่าความชั่วช้าสามานย์มิใช่เป็นสิ่งอันพึงกำราบได้ง่าย
กลับมาเถิด อย่าปล่อยให้อธรรมครอบงำอีกเลย
เพราะมันจะฉุดเธอให้จมอยู่กับกองทุกข์ตราบนานเท่านาน

เอกอนันต์

โทร. 085-0658236, 085-0945289, 089-6726781 แฟกซ์ 034-246644

เพชรน้ำเอก (พระธรรม) เล่ม 2 ๑๒